

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN BANGKOK METROPOLITAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2546

ISBN 974-824-460-3

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN BANGKOK METROPOLITAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2546

ISBN 974-324-4603

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**FACTOR AFFECTING ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN BANGKOK METROPOLITAN**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2003

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2003

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกัน

คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรม

อาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

นักศึกษา

ศุรุฒ ณะระนอง

รหัสประจำตัว

44064711

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2546

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ราชนีย์ บุญธิมา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษาและผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปัจจัยระดับครูผู้สอนและปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษาระดับที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับครูผู้สอนและปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปัจจัยในแต่ละระดับที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน จำนวน 296 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 140 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan ส่วนเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยการหาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร และการวิเคราะห์พหุระดับแบบลดหลั่นเชิงเส้นตรง โดยการใช่โปรแกรมรูปเอชแอลเอ็ม ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คุณภาพการสอน วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การนิเทศการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

3. ความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ คุณภาพการสอน วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ส่วนที่ระดับความมีนัย

ไม่ว่าการมีนัยใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญทางสถิติ .05 ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และ การนิเทศการศึกษา

4.ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ระดับ ความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Factors Affecting on Internal Quality Assurance of Vocational Education Institutes in Bangkok Metropolitan.
Student	Surawut Na Ranong
Student ID.	44064711
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2003
Thesis Advisor	Dr. Phadungchai Pupat
Thesis Co - Advisor	Dr. Rachan Boonthima

ABSTRACT

The purposes of this research were to study factors of teacher and leadership level, and an implementation of Internal Quality Assurance, factor levels of teacher and leadership that had an effect on an implementation of Internal Quality Assurance, the relationship between factor levels of teacher and leadership affecting on an implementation of Internal Quality Assurance, certain factor levels affecting on an implementation of Internal Quality Assurance of vocational education institutes in Bangkok Metropolitan. The samples were 296 teachers and 140 leaderships of vocational education institutes in Bangkok Metropolitan selected using stratified random sampling. The instruments used in this research was a questionnaire. The data used were analyzed using descriptive statistics and multilevel analysis with hierarchical linear models .

The results of this research were as following :

1. In total, factors in teacher and leadership level : motivation , teaching quality , leadership vision , supervision , environment were at high level
2. In total, Internal Quality Assurance implementation were at acceptable low level
3. There were significant relationships between factor of teacher and leadership levels affecting on an implementation of Internal Quality Assurance on teaching quality and leadership vision at .01 level, and on teachers' motivation, academic leaderships and supervision at .05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.The factors significantly affecting on an implementation of Internal Quality Assurance of vocational education institutes were teaching quality for factor of teacher level and providing environment in vocational education institutes for factor of leadership level at .01 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.ราชนันท์ บุญธินา ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยตรวจสอบ ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อวิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี ที่ให้ความกรุณาแนะนำการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละช่วยเหลือ ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้เป็นที่เคารพรักรยิ่ง ที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในทุกด้านตลอดเวลา

คุณค่า และประโยชน์ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู-อาจารย์ทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

สุรวุฒ ณ ระนอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 คุณภาพการศึกษา.....	13
2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
2.3 การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา.....	18
2.4 การประกันคุณภาพภายใน.....	25
2.5 มาตรฐานการประกันคุณภาพ.....	32
2.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน.....	37
2.6.1 ปัจจัยระดับครูผู้สอน.....	37
2.6.1.1 วุฒิการศึกษาของครู.....	37
2.6.1.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู.....	38
2.6.1.3 คุณภาพการสอน.....	39
2.6.2 ปัจจัยระดับสถานศึกษา.....	41
2.6.2.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร.....	41
2.6.2.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร.....	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6.2.3 การนิเทศการศึกษา.....	47
2.6.2.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา.....	50
2.7 การวิเคราะห์ห้พระคัมภ์.....	59
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	126
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	126
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	130
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	140
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก หนังสือเกี่ยวกับการวิจัย.....	152
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	158
ประวัติผู้เขียน.....	181

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความหมายของคุณภาพการศึกษาของนักวิชาการจำแนกตามเนื้อหา.....	16
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	83
3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนในคณะวิชาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	84
3.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	88
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานครที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	96
4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	96
4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	97
4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา.....	97
4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา.....	99
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับแรงจูงใจใน การปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	100
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณภาพการสอน ของครูในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	102
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	104
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร.....	106
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	108

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการปฏิบัติเกี่ยวกับจิตสภาพ แวดล้อมภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	110
4.12 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	112
4.13 แสดง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพ ภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ จำแนกตาม ตำบลบึงชี.....	113
4.14 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิเคราะห์วิจารณ์ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ จำแนกตามตำบลบึงชี.....	114
4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร จำแนกตามตำบลบึงชี.....	115
4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามตำบลบึงชี.....	116
4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต จำแนกตามตำบลบึงชี.....	117
4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมี สุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี จำแนกตามตำบลบึงชี.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมี คุณทริยภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ คนตรีและกีฬา จำแนกตามตัวบ่งชี้.....	119
4.20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยต่างๆ กับ ผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	120
4.21 ผลการวิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null Model).....	121
4.22 อิทธิพลคงที่ (fix effect) และอิทธิพลสุ่ม (random effect) ของการวิเคราะห์โมเดล อย่างง่าย (Simple model).....	122
4.23 ผลการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical Model).....	123

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2.1 องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาตามระบบของปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต.....	21
2.2 วงจรการทำงานแบบ PDCA.....	28
4.1 โมเดลทหุระดับปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	124

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนทั่วไป การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประเทศต่างๆ มีอัตราสูงขึ้นทุกขณะ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศ จึงมิได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากร อีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ. 2541 : 1) ความต้องการคุณภาพการศึกษามีมาทุกยุคทุกสมัย นับจากอดีตจนถึงปัจจุบันบุคคลในวงการศึกษาค้นหาวิธีต่างๆที่จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุถึงคุณภาพ ตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ได้ตั้งไว้ เช่นการฝึกอบรมครู การปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน การตั้งเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องประกอบ วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ และการใช้เทคโนโลยี วิธีการเหล่านี้เป็นการควบคุมคุณภาพเฉพาะด้านและละเลยความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ที่ประกอบรวมกันเป็นสถานศึกษา คุณภาพของ โรงเรียนและคุณภาพของนักเรียนจึงบรรลุถึงมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการใหม่ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยเน้นการประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารและการให้บริการทางการศึกษาทั้งระบบ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในคุณภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และเชื่อถือในคุณภาพของโรงเรียน (เข้มทอง สิริแสงเลิศ. 2540 : 1)

ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ คนไทยในอนาคตต้องเป็นคนมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีคุณธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม มีวิจรรย์ญาณที่ดี เป็นคนที่มีคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานสากล (อำรุง จันทวานิช. 2542 : 5) และกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงการส่งเสริมชุมชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลยั่งยืน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและชุมชน โดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับมากขึ้น โครงการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ชุมชนสามารถกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น ภายใต้การกำหนดโครงสร้างมาตรฐานทางคุณภาพของหน่วยงานรัฐอย่างมีระบบและได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญ คือพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้สึกร่างกาย และมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยทั้งระบบจะอยู่บนหลักการสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (Education for all) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for education) (พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 7)

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนภายใต้การศึกษา บริบทที่เกี่ยวข้องอันประกอบไปด้วย แนวทางการพัฒนา ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (มาตรา 43 มาตรา 73 และมาตรา 81) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองการปกครองและสิ่งแวดล้อมจากกรอบแนวคิดต่างๆ จึงนำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ระยะที่ 9) โดยยุทธศาสตร์ที่ 8 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดมีคุณภาพมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน โดยมุ่งจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา รับรองมาตรฐานคุณภาพ วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษายึดหลักบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา (ต่อศักดิ์ ประศาสนศิลป์. 2544 : 36-39)

จากความสำคัญของการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงได้กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ขึ้น โดยมีสาระที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน (หมวด 6) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2544) [Online]การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่ง จะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ชินภัทร์ ภูมิรัตน์. 2544. : 1)

การประกันคุณภาพจึงเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อผลิตที่ออกไปสู่ตลาดแรงงานเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสาธารณชนทั่วไป ดังนั้นผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันการศึกษาสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการปรับปรุงพัฒนาในด้านต่างๆ ของสถาบันการศึกษาอย่าง

บรรลุลผล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องอันเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การประกันคุณภาพภายนอก

ซึ่งในปัจจุบันนี้มีปัจจัยเป็นจำนวนมาก ที่มีผลต่อผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเนื่องจากโครงสร้างของระบบการศึกษา มีการจัดหน่วยที่ซ้อนกันเป็นลำดับชั้นลดหลั่น (Hierarchy) กันไป หรือข้อมูลหลายระดับ (Multilevel) องค์กรหรือหน่วยงานที่ระดับเดียวกันจะถูกจัดกลุ่มรวมกันเพื่อเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ระดับสูงขึ้นหรือใหญ่ขึ้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2538 : 3 ; ศิริชัย กาญจนวาสี. 2532 : ; Goldstein. 1991 : 89, 1995 : 3) ซึ่งการวิจัยส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลหลายระดับและมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องหลายตัวแปร ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเพียงระดับเดียวจึงไม่สามารถให้ผลที่ถูกต้อง การเลือกใช้เทคนิควิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่เหมาะสมจึงต้องคำนึงถึงโครงสร้างของข้อมูลที่ทำการศึกษาวิจัยด้วย (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2535 : 3 ; สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2537 ; Goldstein. 1991 : 89) การวิเคราะห์ข้อมูลเพียงระดับเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยจากข้อมูลต่างระดับ ซึ่งเป็นการละเลยต่อโครงสร้างของระดับข้อมูลมีผลทำให้เกิดความผิดพลาดในการสรุปผลระหว่างระดับ (Aggregation bias) (Cronbach & Webb. 1975 : 321) ทำให้เกิดความผิดพลาดในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆเกิดความผิดพลาดในการทำนายผล (Aitkin, Anderson & Hinde. 1981 : 31-32) และประการสำคัญคือ ทำให้ความคลาดเคลื่อนของการทำนายมีความแปรปรวนสูงและไม่คงที่ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2535 : 21)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวในเรื่องของ การประกันคุณภาพการศึกษา และความสำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา จึงมีความต้องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยมีความสนใจในปัจจัยต่างๆ ว่าส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลและผลการวิจัยที่ถูกต้องกับความเป็นจริง มีความสอดคล้องกับธรรมชาติของข้อมูลซึ่งสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่ต้องการคือ เป็นคนเก่ง เป็นคนดี และเป็นคนที่อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อยอมรับในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน เทคนิควิธีสอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาปัจจัยในระดับครูผู้สอนและระดับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยในระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และคุณภาพการสอน ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยในระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

4. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยในระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยในระดับครูผู้สอน ที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของ ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541 : 26) ที่กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรที่สถาบันการศึกษากำหนดไว้และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยสถาบันการศึกษาได้ดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจ และ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้และ มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อ วันที่ 4 มกราคม 2543 และ วันที่ 25 มกราคม 2543 และมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยนำ มาตรฐานด้านผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 7 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543ก : 6) มาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี
- มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

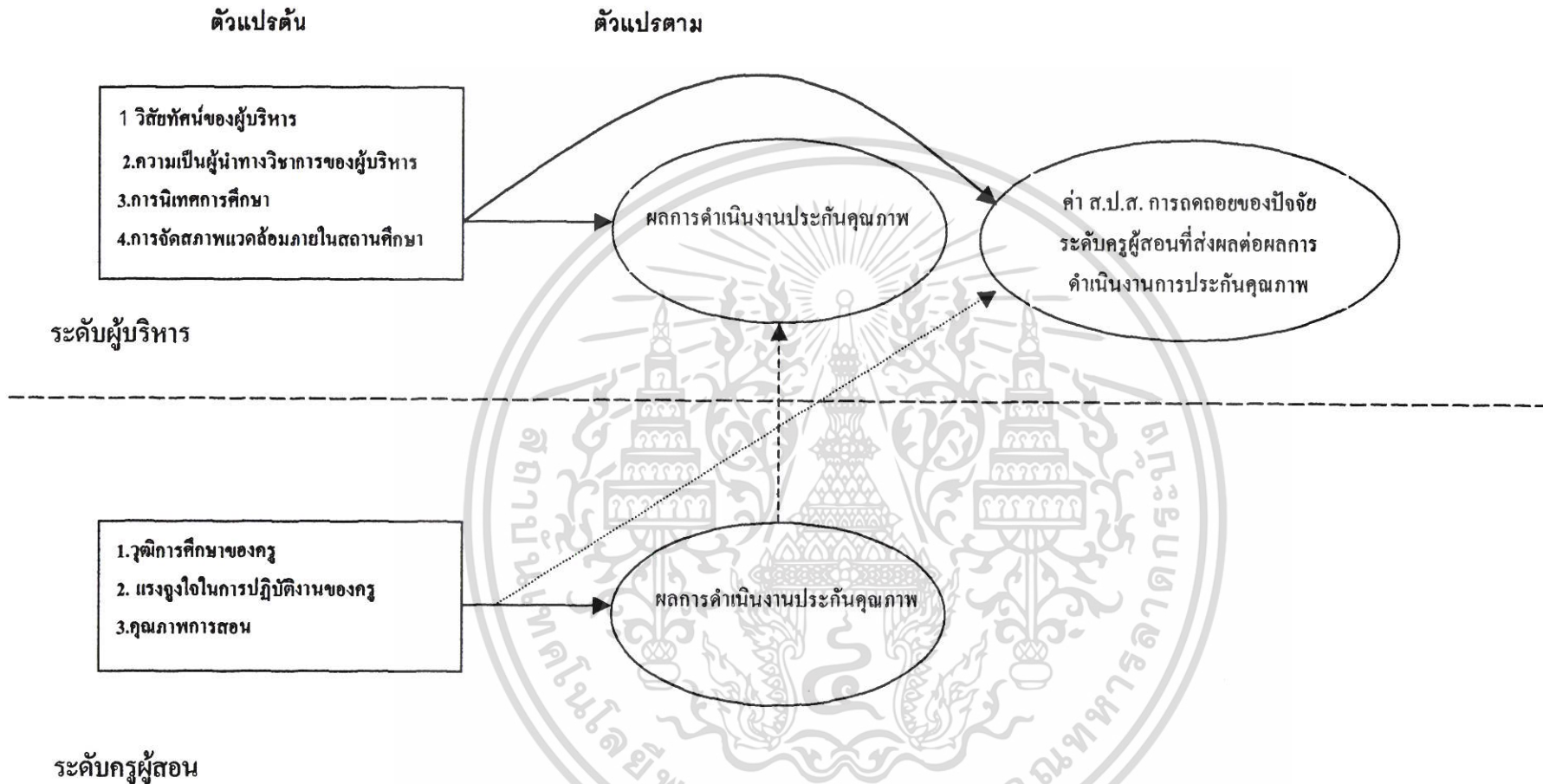
จากการสังเคราะห์จากงานวิจัย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัด

สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวการวิเคราะห์ทุระดับ ซึ่งจากโมเดลทุระดับสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตัวแปรต้นระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรต้นระดับผู้บริหาร ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ซึ่งมีปัจจัยระดับครูผู้สอนอย่างน้อย หนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และมีปัจจัยระดับครูผู้สอนอย่างน้อย หนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูผู้สอนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และปัจจัยระดับผู้บริหารอย่างน้อย หนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และมีปัจจัยระดับผู้บริหารอย่างน้อย หนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูผู้สอนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 1,450 คน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ หัวหน้าคณะวิชา จำนวน 229 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 296 คน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 20 สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ หัวหน้าคณะวิชา จำนวน 140 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่

1. ปัจจัยระดับครูผู้สอน

- 1.1 วุฒิการศึกษาของครู
- 1.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
- 1.3 คุณภาพการสอน

2. ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา

- 2.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
- 2.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
- 2.3 การนิเทศการศึกษา
- 2.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงกำหนดความหมายของคำต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ คือ

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง
2. ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง ผลจากการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียน
3. มาตรฐานด้านผู้เรียน หมายถึง มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายในซึ่งครอบคลุมทั้งหมด 7 มาตรฐาน ที่เน้นการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข ซึ่งประกอบด้วย
 - มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์
 - มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจารณ์ญาน มีความคิด สร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
 - มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 - มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
 - มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
 - มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
4. สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ โดย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร
5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย และหัวหน้าคณะวิชา ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
6. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่สอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
7. ปัจจัยระดับครูผู้สอน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับการสอนของครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และคุณภาพการสอน ของครูที่สอนใน สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1 วุฒิการศึกษาของครู หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

7.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู หมายถึง ความรู้สึกของครูผู้ปฏิบัติการสอนที่จะใช้ความรู้ความสามารถของตนเพื่อคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ต่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะเกี่ยวข้องกับ การได้มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความเป็นธรรมในการพิจารณาความคิดความชอบ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และผู้ร่วมงาน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

7.3 คุณภาพการสอน หมายถึง ลักษณะการสอนที่ดีของครูในการ เตรียมการสอน การจัดสภาพการเรียนการสอนที่ส่งเสริม ให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยวิธีที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมของนักเรียน มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน การเสริมแรง และการให้ ข้อมูลย้อนกลับ มีการประเมินผลด้วยความยุติธรรม มีแผนการสอนและสื่อที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน ตลอดจนประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน

8. ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

8.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร หมายถึง การที่บุคคลที่สามารถมองเห็นภาพในอนาคตขององค์กรที่ต้องการจะให้ เป็นได้อย่างชัดเจน โดยภาพนั้นจะต้องสอดคล้องกับ เป้าหมายขององค์กร ความเป็นไปได้ สามารถมองเห็นและสรรหาวิธีการปฏิบัติที่จะพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามความต้องการนั้น รวมถึงการสร้างภาพตระหนักให้กับบุคลากรในองค์กร ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร หมายถึง การกระทำที่ผู้บริหารแสดงออกหรือมอบหมายให้ผู้อื่นกระทำเพื่อที่จะพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานให้ น่าพอใจ และมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน

8.3 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การประสานงาน การชี้แจง การกระตุ้น และการให้คำปรึกษาแนะนำครูในงาน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอน ด้านสร้างความสัมพันธ์ชุมชน และด้านการประเมินผล

8.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดตั้งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ได้แก่ อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติงานต่างๆ สนามกีฬา สถานที่พักผ่อน โรงอาหาร ห้องน้ำ ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา

9. การวิเคราะห์พระคัมภีร์ หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปรที่วัดจากตัวแปรต่างระดับกันอย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป ด้วยการสร้างสมการถดถอยแล้ววิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามในระดับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้รวบรวม ทฤษฎี เอกสาร แนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 2.1 คุณภาพการศึกษา
- 2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา
- 2.4 การประกันคุณภาพภายใน
- 2.5 มาตรฐานการประกันคุณภาพ
- 2.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
 - 2.6.1 ปัจจัยระดับครูผู้สอน
 - 2.6.1.1 วุฒิการศึกษาของครู
 - 2.6.1.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
 - 2.6.1.3 คุณภาพการสอน
 - 2.6.2 ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.6.2.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
 - 2.6.2.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 - 2.6.2.3 การนิเทศการศึกษา
 - 2.6.2.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
- 2.7 การวิเคราะห์พหุระดับ
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 คุณภาพการศึกษา

2.1.1 ความหมายของคุณภาพ

คำว่า “คุณภาพ” เป็นคำที่มีพื้นฐานมาจากภาคธุรกิจ – อุตสาหกรรม ซึ่งมีคำที่เกี่ยวข้องคือ การตรวจสอบ การควบคุม มาตรฐานหรือข้อกำหนดและความพึงพอใจของลูกค้า Flood (1993 : 22, 42) ได้รวบรวมจากนักวิชาการที่สำคัญด้านคุณภาพไว้ดังนี้

Deming นิยามว่า คุณภาพคือ ระดับที่สามารถทำนายได้ของความเหมือนและ ความไว้ใจได้

Juran นิยามว่า คุณภาพคือ ความเหมาะสมสำหรับการใช้

Crosby นิยามว่า คุณภาพคือ ความตรงตามข้อกำหนดไม่ใช่ความดีหรือความสวยงาม

Taguchi นิยามว่า คุณภาพคือ ความสูญเสียที่น้อยที่สุดที่สินค้านั้นทำให้เกิดแก่สังคมนับจากวันที่สินค้านั้นออกสู่ตลาด

BS 4778 นิยามว่า คุณภาพคือ รูปโฉมและลักษณะเฉพาะ โดยรวมของสินค้าและบริการที่สามารถสร้างความพึงพอใจได้ตามที่ต้องการ

Feigenbaum นิยามว่า คุณภาพคือ วิธีการในการบริหารองค์การหรือการประกอบขึ้นเป็นสินค้าทั้งหมด และลักษณะนิสัยของการบริการ การตลาด การวิศวกรรม การผลิตและการบำรุงรักษา โดยที่สินค้าและบริการนั้นจะตรงตามความคาดหวังของลูกค้า

The British Standard นิยามว่า คุณภาพคือ คุณลักษณะและลักษณะนิสัยทั้งหมดของสินค้า บริการ หรือกระบวนการ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการที่กำหนดโดยลูกค้า

Hoshin นิยามว่า คุณภาพคือ การแก้ไขและป้องกันความสูญเสีย หรือการดำรงอยู่โดยปราศจากความสูญเสีย

Harrington นิยามว่า คุณภาพคือ การทำได้ถึงหรือเกินกว่าที่ลูกค้าคาดหวังด้วยราคาที่แสดงให้ลูกค้ารู้ถึงคุณค่า

Sallis (1993 : 22 – 24) กล่าวว่า คุณภาพตามความเข้าใจของคนทั่วไปในปัจจุบันหมายถึงความสมบูรณ์แบบ ซึ่งใกล้เคียงกับความดี ความงาม และความจริง ซึ่งแสดงถึงความมีมาตรฐานสูงสุด

จากที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า คุณภาพหมายถึง คุณลักษณะที่ตรงและเหมาะสมกับข้อกำหนดที่ต้องการของสินค้าและบริการ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด

2.1.2 ความหมายของคุณภาพการศึกษา

จากความหมายของคุณภาพดังกล่าวแล้ว ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อลักษณะของสินค้าและบริการ การตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาจึงจำเป็นต้องกระทำอย่างระมัดระวัง เนื่องจากผลผลิตของกระบวนการศึกษาคือมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจและอารมณ์ความรู้สึก มีความสามารถทั้งในเชิงสร้างสรรค์และทำลาย แตกต่างจากผลผลิตของระบบอุตสาหกรรมที่เป็นวัตถุ และโดยเหตุผลที่ผู้รับบริการ คนสำคัญของระบบการศึกษาคือนักเรียนและผู้ปกครอง การที่โรงเรียนตอบสนองความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองได้ทั้งหมด ไม่อาจถือได้ว่าโรงเรียนนั้นจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากความต้องการของผู้รับบริการอาจมีใช้สิ่งที่ผู้รับบริการจำเป็นต้องได้รับ นักเรียนและผู้ปกครองอาจไม่ทราบว่าสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้ หรือทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพคืออะไร และอาจเรียกร้องในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นประโยชน์ (Whatmough. 1994 : 91- 92) การตอบสนองความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองเพียงประการเดียว จึงมิใช่การให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ

Whatmough (1994 : 94 – 95) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาเป็นการรวมคุณภาพจากทัศนะของบุคคลทั้ง 2 ฝ่ายคือ

1. คุณภาพตามทัศนะของผู้รับบริการ
2. คุณภาพตามทัศนะของนักการศึกษา

คุณภาพตามทัศนะของผู้รับบริการ เป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการตรงตามแนวคิดเชิงคุณภาพ ส่วนคุณภาพตามทัศนะของนักการศึกษา เป็นการให้ความสำคัญแก่หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความสนใจต่อคุณภาพทั้ง 2 ฝ่ายนั้น เนื่องจากนักเรียนคือผู้รับบริการที่สำคัญและเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดในการสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่ควรจะเป็นในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน อย่างไรก็ตามการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนนั้น Thomson (1989 : 29 อ้างใน Whatmough. 1994 : 94 – 95) ได้ให้ข้อคิดว่ามีได้หมายถึงการยอมรับข้อคิดเห็นทั้งหมดโดยไม่มีเงื่อนไข แต่หมายถึงการที่นักการศึกษาทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยใช้ทัศนะของนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และตัดสินใจว่าจะตอบสนองหรือปฏิเสธข้อคิดเห็นเหล่านั้น

Vertveit (1992 อ้างใน Parsons. 1994 : 9) เห็นว่า คุณภาพการศึกษามี 3 ด้านคือ

1. คุณภาพในด้านของผู้รับบริการ หมายถึง สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการจากการศึกษา
2. คุณภาพในด้านของนักวิชาการ หมายถึง การบริการทางการศึกษานั้นเป็นไปตามที่นักวิชาการศึกษากำหนด ทั้งยังมีการใช้เทคนิคและขั้นตอนที่เชื่อว่าจะทำให้เกิดผลตามที่ผู้รับบริการต้องการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คุณภาพในด้านของการจัดการ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลผลิตและเป็นไปตามแนวทางที่ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงกำหนด

แนวคิดของ Vertveit. นี้เป็นการผสมผสานแนวคิดเชิงธุรกิจที่มุ่งสนองความต้องการของลูกค้ากับสิทธิหน้าที่และการตัดสินใจของนักการศึกษา รวมถึงการยอมรับข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการควบคุมจากหน่วยงานของรัฐที่โรงเรียนต้องรับไปปฏิบัติ ซึ่ง Vertveit (1992 : 1 อ้างใน Whtmough. 1994 : 92) สรุปว่าคุณภาพการศึกษาเป็นการประสานการให้บริการทั้งสิ่งที่เป็นความจำเป็นและสิ่งที่เป็นความต้องการแก่ผู้รับบริการ โดยการลงทุนอย่างประหยัด

การที่ Vertveit แบ่งคุณภาพการศึกษาเป็น 3 ด้านสอดคล้องกับที่ สมเกียรติ ชอบผล (2537 : 1 – 2) ได้สรุปความหมายของคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการคือ

1. คุณภาพในเชิงปทัสสถานของสังคม (Quality as a normative) หมายถึง การประมวลความรับผิดชอบของสังคมเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการ โดยทั่วไปจะคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนเป็นหลัก ทั้งในด้านผลการเรียน ความประพฤติ และการสอบเข้าเรียนต่อในระดับสูงขึ้น เป็นต้น

2. คุณภาพในเชิงวัตถุประสงค์ (Quality as an objective) หมายถึง คุณภาพที่ใช้คุณลักษณะของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวคิดของ Bloom ที่แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และค่านิยม ซึ่งเป็นแนวทางที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนไปสู่สิ่งที่ต้องการ

3. คุณภาพในเชิงกระบวนการ (Quality as a process) หมายถึง การพิจารณาคุณภาพโดยยึดระบบการดำเนินการทุกส่วนเป็นสำคัญ มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพ (Standard of quality) ขึ้นมาใช้ เพื่อให้โรงเรียนได้พิจารณาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และเลือกจุดพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของตนเอง มีการประเมินตนเองเป็นระยะ มีการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และประสบผลสำเร็จในที่สุด

นอกจากนี้ คุณภาพศึกษายังหมายถึง ความเป็นเลิศทางวิชาการและประสิทธิผลของโรงเรียน ดังที่ Gardner (1961 อ้างใน อุไรพรรณ เจนวณิชยานนท์ : 2537 : 18) กล่าวว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการมีความหมายเดียวกับคุณภาพ ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะที่มีมาตรฐานสูงและตั้งใจจะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานนั้น โดยคำนึงถึงผลสำเร็จและคุณลักษณะที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ

สำหรับคุณภาพทางอาชีวศึกษา Navaratnam and O'connor (1993 : 115 – 116) กล่าวว่า เป็นผลรวมของคุณภาพของการออกแบบรายวิชา คุณภาพของการเรียนรู้ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพของการบริการ คุณภาพของการสอน และคุณภาพของการจัดการ ซึ่งได้รับการวางแผนอย่างมีกลยุทธ์ โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมและการสร้างทักษะ

จากแนวคิดเรื่องคุณภาพการศึกษาถึงแม้ว่าจะใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกัน แต่มีความสอดคล้องกันในเนื้อหา สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังตารางที่ 2.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 2.1 ความหมายของคุณภาพการศึกษาของนักวิชาการ จำแนกตามเนื้อหา

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
นักวิชาการ	คุณภาพตามความต้องการของผู้รับบริการ	คุณภาพตามมาตรฐานทางการศึกษา	คุณภาพตามความมุ่งหมายของผู้ให้บริการ
Whatmough	สนองความต้องการของผู้รับบริการ	สนองหลักการและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	
Vertveit	การให้สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการ	การให้สิ่งที่จำเป็นแก่ผู้รับบริการ ตามข้อกำหนดทางการศึกษา	การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย
สมเกียรติ ชอบผล	คุณภาพเชิงปทัสสถานของสังคม	คุณภาพเชิงวัตถุประสงค์	คุณภาพเชิงกระบวนการ
Gardner		ความเป็นเลิศทางวิชาการ	ประสิทธิผลของโรงเรียน
Navaratnam and O'connor		คุณภาพการออกแบบวิชาคุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา	คุณภาพการบริการคุณภาพการจัดการ

จากความหมายของคุณภาพการศึกษาตามตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่านักวิชาการให้ความสำคัญต่อคุณภาพตามมาตรฐานทางการศึกษา คุณภาพตามความมุ่งหมายของผู้ให้บริการและคุณภาพตามความต้องการของผู้รับบริการตามลำดับ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ 3 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานทางการศึกษา ด้านความมุ่งหมายของผู้ให้บริการการศึกษาและด้านความต้องการของผู้รับบริการ

เป้าหมายของคุณภาพการศึกษาทั้ง 3 ด้านนี้ อธิบายได้ว่า คุณภาพตามมาตรฐานทางการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร คุณภาพตามความมุ่งหมายของผู้ให้บริการ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการและการลงทุน และคุณภาพตามความต้องการของผู้รับบริการ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่ประกอบด้วย นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนิยามของคุณภาพการศึกษาดังกล่าวแล้ว แสดงว่าคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพตามความต้องการของผู้รับบริการ เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษาที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม โรงเรียน และปัจเจกบุคคล ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาที่จะก่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาจึงต้องเป็นกระบวนการที่มีการประกันคุณภาพ

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประกันคุณภาพ

นับแต่ยุคก่อนกำเนิดสถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นมา ได้มีการเน้นในเรื่องมาตรฐานการศึกษา มาโดยตลอด และปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานการศึกษาสูงเพียงใดหรือไม่ก็คือ “คณาจารย์” จนถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า “คณาจารย์ที่เก่งกล้าสามารถ” คือ จุดเริ่มต้นของการพัฒนามหาวิทยาลัย (Great teachers are the beginning of university development) ดังนั้นการวัดมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงมักจะถือเกณฑ์ว่า ถ้ามีอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแล้ว เป็นที่เชื่อถือได้ว่า มาตรฐานการศึกษา จะดีตามไปด้วย จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยกว้างขวางและสืบต่อกันมาจนทุกวันนี้ว่า นักศึกษามักจะให้ความนิยมกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและจะต้องเกี่ยวข้องกับคุณภาพของอาจารย์ด้วยเสมอ

แม้ว่ามหาวิทยาลัยในยุโรปถือกำเนิดและเติบโตมาจาก “จารีต ของความรักในความรู้” และเป็นแรงหนุนให้ไฝหาความเป็นเลิศโดยไม่ต้องมีใครมาบังคับ โดยเฉพาะเรื่องอิสรภาพของมหาวิทยาลัย (Autonomy) และเสรีภาพทางวิชาการของอาจารย์ (Academic freedom) ในสถาบันอุดมศึกษา แต่ในปัจจุบันระบบอุดมศึกษามีความซับซ้อนมากขึ้นภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว และก้าวหน้าเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สร้างแรงกดดันทางสังคมและการเมือง ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการค้นคว้าที่จะต้องสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อประชาชน ในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2540 : 45) โดยที่สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะต้องแสดงให้เห็นประจักษ์แก่สังคมว่า ได้ใช้อำนาจหน้าที่และอิสระในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับทรัพยากรที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ และเป็นประโยชน์แก่สังคมตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เพื่อความคงอยู่ของมหาวิทยาลัยในระยะยาว นั่นก็คือ การให้ความสำคัญและประกาศตัวในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้แก่ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมของลูกค้ำ คือ นิสิตนักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ใช้บัณฑิต

การประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นที่สนใจในช่วงระยะ 3 – 4 ปีที่ผ่านมา กล่าวได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นระบบหนึ่งในการเสริมสร้างคุณภาพในศตวรรษที่ 20 ในขณะที่ศตวรรษที่ 18 และ 19 นิยมใช้คำว่า “Accountability” “Quality Control” “TQM” และ “ISO 9000” ตามลำดับ จุดเริ่มต้นของการใช้คำเหล่านี้ ส่วนใหญ่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมภาคธุรกิจและบริการ เพราะเป็นเทคนิค หรือเครื่องมือในการบริหารธุรกิจ และการผลิตสินค้าเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานหรือการผลิตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด แนวคิดดังกล่าวได้เข้าไปมีอิทธิพลในองค์กรอื่น ๆ รวมทั้งองค์กรราชการด้วย การอุดมศึกษาได้นำแนวคิดเทคนิค และเครื่องมือเหล่านี้ประยุกต์ใช้กับการดำเนินการกิจของสถาบันให้บรรลุถึงความเป็นเลิศทางวิชาการเช่นกัน

ในช่วงก่อนหน้านี้อุดมศึกษามีระบบการควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐานทางวิชาการในรูปแบบหรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งระบบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ “การรับรองวิทยฐานะ” (Accreditation) ที่หลายประเทศใช้เป็นระบบหลักในการประกันคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาของตนเป็นระยะเวลานาน จุดต่างอันสำคัญของ 2 ระบบ/รูปแบบนี้ คือ การรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) เป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาโดยองค์กรภายนอก (External review) ขณะที่การประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาภายในหรือโดยสถาบัน (Internal audit) ในปัจจุบันระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ นั้นจะเป็นเรื่องสำคัญในการอุดมศึกษาแทบทุกประเทศไม่เฉพาะแต่ประเทศไทยแต่ยังคงมีความแตกต่างกันทั้งในด้านรูปแบบและวิธีการแต่ถ้าจะกล่าวถึงการประกันคุณภาพทางการศึกษาแล้วในที่นี้หมายถึง 2 ระบบหลักข้างต้นนี้ (สุภาพ ดวงไสว. 2539 : 9)

จากที่กล่าวมา การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือการปฏิบัติการใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า จะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่ประสงค์ และการประกันคุณภาพจะมีประสิทธิผลก็ต่อเมื่อได้มีการประเมินผลการดำเนินการของระบบการผลิตบัณฑิต และปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการทบทวนและติดตามกระบวนการผลิตได้โดยใกล้ชิด

2.3 การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา เป็นจุดมุ่งหมายเดียวกันกับการจัดการศึกษาโดยทั่วไปที่เน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน อย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือ ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม โดยเน้นความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในกระทรวงศึกษาธิการอยู่ 2 หน่วยงาน คือ กรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (เดิมคือวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา) ซึ่งวัตถุประสงค์ของทั้ง 2 หน่วยงานในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด້ายคลึงกัน คือ ให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มีความสามารถและความชำนาญเฉพาะสาขา และยังเน้นให้ผู้เรียนพัฒนากิจนิสัยที่ดีและมีคุณธรรมควบคู่กันไป จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีภารกิจในการเสริมสร้าง และฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ มีเหตุผล มีคุณธรรม ทั้งยังต้องมีทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ โดยมีทางเลือกในการศึกษาอย่างหลากหลายตามความต้องการและความถนัด ซึ่งเป็นการพัฒนานักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรใน 4 ด้านคือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสุขภาพร่างกาย ดังนั้นโรงเรียนที่สามารถสร้างและพัฒนาให้เกิดคุณลักษณะที่ต้องการเหล่านี้ให้นักเรียนได้ในระดับสูง ต้องเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการให้งานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะเกิดประสิทธิผลในตัวผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมาย (เจียมทอง ศิริแสงเลิศ. 2540 : 50 – 51)

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพอาชีวศึกษา

คุณภาพการศึกษา ถือเป็นคุณสมบัติที่บ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษา ได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (อ้างใน ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. 2541 : 25) ได้ให้ทัศนะ เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541 : 26) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรที่สถาบันการศึกษากำหนดไว้และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยสถาบันการศึกษาได้ดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจ และ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถาบันที่กำหนดไว้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติความหมายของการศึกษา (มาตรา 4) ไว้ว่า “การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัด สภาพแวดล้อมสังคม “การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” โดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) โดยอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งในการประกอบอาชีพอิสระและ รับจ้าง รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตและประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น คุณภาพอาชีวศึกษาจึงควรมี ความหมายว่า ผลผลิตด้านวิชาชีพที่มีความเจริญงอกงาม มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่ หลักสูตรอาชีวศึกษากำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้ใช้ผลผลิตนั้น (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 2 – 5 ; สุโขทัย ธรรมาธิราช. 2544 : 277)

2.3.2 องค์ประกอบของคุณภาพอาชีวศึกษา

องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบและปัจจัยต่างๆ ที่ ส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง

กรมวิชาการ (2541 : 6) โดยสำนักงานทดสอบทางการศึกษา ได้จำแนกองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยความพร้อม ได้แก่ สภาพความพร้อมของผู้เรียน ครู ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ผู้ปกครอง ชุมชน และกฎ ระเบียบ คำสั่ง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารการจัดการทางวิชาการ การบริหารงานธุรการ การเงิน วัสดุครุภัณฑ์ องค์กร บุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและการติดตามกำกับดูแลและประเมินผล

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตาม หลักสูตร และตั้งคาคาดหวังในด้านความรู้ความสามารถ และกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมสุขภาพอนามัย เทคโนโลยี รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่น เป็นประชาธิปไตยในระบบอบพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความเป็นไทยและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

จรรยาพร ธรณินทร์ (2539 : 19-20) ได้แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. คุณภาพของระบบการบริหารจัดการของสถาบัน (Quality management) โดยจะต้องครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้ คือ มีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนางาน และใช้กระบวนการ วางแผนที่มีประสิทธิภาพ จัดระบบการตรวจสอบบัญชี มีระบบการประเมินผลงานที่ดี ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และสร้างผู้นำ มีการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมพัฒนา มีการบำรุงรักษาอาคาร สนาม และจัดอุปกรณ์ที่ดี

2. คุณภาพในการบริการและการจัดการศึกษา (Quality service and process) ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ มีหลักสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินผลความก้าวหน้าของการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ครูมีความรู้ความสามารถทุ่มเทการทำงานโดยมี จรรยาบรรณวิชาชีพ จัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียน กิจกรรมผู้ปกครองและชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คุณภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารและครูกับนักเรียนซึ่ง คุณภาพ ในด้านความสัมพันธ์ ควรให้ความสำคัญต่อครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และองค์กรท้องถิ่น

4. คุณภาพของผู้เรียนและความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Quality outcome) โดยควรจะครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและยอมรับชื่อเสียงของสถาบัน ครูมีบทบาทสนับสนุนในการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การใช้เวลาและเอาใจใส่ผู้เรียน ครูทุ่มเทเวลาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ผู้เรียนได้รับบริการทางสุขภาพที่เหมาะสม มีการรายงานผล และมีการทดสอบความสามารถผู้เรียน

ปนัดดา เกียรติกุล และคณะ (2541 : 23 – 24) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษานั้นจะประกอบด้วยคุณภาพของสถานศึกษา คุณภาพของผู้สอน การเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนโดยแสดงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาตามระบบของปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาตามระบบของปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 ก : 2) กำหนดองค์ประกอบของ คุณภาพการศึกษาเพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนเอกชน เป็น 7 ปัจจัย ดังนี้

1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
3. บุคลากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

5. การจัดการ การบริหาร

6. กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

7. สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ทบวงมหาวิทยาลัย (อ้างใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2544 : 279) ได้จำแนกองค์ประกอบของคุณภาพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

2. การเรียนการสอน

3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

4. การวิจัย

5. การบริการวิชาการแก่สังคม

6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

7. การบริหารและการจัดการ

8. การเงินงบประมาณ

9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

กรมอาชีวศึกษา (2544 : 6) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดการจัดอาชีวศึกษา ซึ่งครอบคลุมการควบคุมคุณภาพของและประเมินคุณภาพตามหลักสากล และมาตรฐานวิชาชีพในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้งด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยยึดแนวทางปฏิบัติงาน ตามแผนภูมิการบริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2. หลักสูตรการศึกษา

3. ครู – อาจารย์

4. สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน

5. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับการเรียนการสอน

6. สภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

7. การวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นมาตรฐาน

8. การบริหารและการจัดการ

9. องค์ประกอบอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544 : 278 – 279) กล่าวว่า องค์ประกอบของคุณภาพอาชีวศึกษา หมายความว่า ความถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่บ่งบอกหรือมีผลต่อคุณภาพของการจัดการอาชีวศึกษา และการจัดการศึกษาในระบบของสถานศึกษาเป็นการทำงานเชิงระบบที่มีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ผู้เรียน ผู้สอน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีกระบวนการ (Process) ที่เป็นปฏิสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่าง ตัวป้อนต่าง ๆ ให้เกิดกระบวนการทำงาน เช่น การจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานด้านอื่น ๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา และมีผลผลิต (Output) เช่น การเรียนรู้ หรือพัฒนาการต่าง ๆ และทักษะฝีมือในสาขาวิชาชีพที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เป็นต้น ดังนั้น คุณภาพ อาชีวศึกษาน่าจะต้องประกอบด้วยคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งหน่วยงานทางการศึกษาส่วนใหญ่ก็จะจำแนกรายละเอียดขององค์ประกอบของคุณภาพเป็น 3 ด้าน ดังกล่าว

จากจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา รวมทั้งองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พอที่จะสรุปได้ว่า องค์ประกอบของคุณภาพอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. คุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ คุณภาพของครูผู้สอน คุณภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของหลักสูตรทางการอาชีวศึกษา
2. คุณภาพด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ คุณภาพของระบบการบริหารจัดการ และคุณภาพของกิจกรรมการเรียนการสอน - กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา
3. คุณภาพด้านผลผลิต (Outputs) ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดขึ้นตามจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ของการอาชีวศึกษา

2.3.3 หลักการและแนวนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544 : 306 – 307) กล่าวถึงหลักการและแนวนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด โดยสามารถตอบสนองความต้องการของปัจเจกบุคคลและสังคมสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาทางอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. หลักการในการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา

1.1 เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Child – centered development) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ กำเนิดถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

1.2 พัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างวิสัยทัศน์ แนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพร่วมกันในหน่วยงาน

1.3 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการพัฒนาผู้เรียน ส่วนชุมชนและสังคม เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

1.4 การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสถานศึกษาต่อผู้เรียน โดย การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานที่กำหนด มีการติดตาม ปรับปรุงพัฒนา และรายงานผลต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

1.5 แผนนโยบายการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา

1.5.1 พัฒนาให้มีระบบและกลไกในการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับและรักษามาตรฐานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจัดระบบในการควบคุมตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของตนเอง มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

1.5.2 ส่งเสริมและให้ความสำคัญในการจัดระบบคุณภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ ให้สถานศึกษาในสังกัดมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน

1.5.3 กำหนดมาตรฐานอาชีวศึกษาด้านผู้เรียน ด้านบริการ ด้านการบริหารจัดการเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

1.5.4 กำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งนำไปปรับปรุงพัฒนาเพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับศักยภาพของตน

1.5.5 สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาประเภทต่าง ๆ ในสังกัดและกับหน่วยงานการศึกษาทุกระดับในการพัฒนาคุณภาพเพื่อการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาให้มีการรายงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.3.4 กระบวนการหลักในการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2544 : 292) ได้กล่าวถึงกระบวนการหลักของระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาว่า กระบวนการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับ ปันดดา เจียรกุล และคณะ (2541 : 14 – 16) สรุปได้ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality control) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (ตัวชี้คุณภาพและเกณฑ์การประเมิน)

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การจัดทำพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุเคราะห์ ผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Quality auditing) คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา และจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการติดตามและการตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา (Quality assessment) คือ กระบวนการหรือ แนวทางการปฏิบัติเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

3.1 การประเมินเพื่อทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งถือเป็นการประเมินคุณภาพภายใน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นการประเมินคุณภาพภายนอก

2.4 การประกันคุณภาพภายใน

2.4.1 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ระบุไว้ว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก” และในมาตรา 48 ระบุไว้ว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ภายนอก” โดยมีสาระสำคัญที่สรุปได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการประเมินตนเองทุกปี โดยดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานตามปกติ และต้องเปิดเผยผลการดำเนินงานของตนเองต่อสาธารณชน พร้อมทั้งจะถูกตรวจสอบจากคณะกรรมการประเมินผลภายนอกในทุก 5 ปีด้วย โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล และทำการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อพัฒนาคุณภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนรับการประเมินผลภายนอกต่อไป (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 24 – 25 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 28 – 29)

การประกันคุณภาพภายในเป็นการควบคุมและตรวจสอบโดยตัวเอง จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ข : 3)

2.4.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 11) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 นั้น ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู – อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

2.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 6) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สถานศึกษาควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผน พัฒนาการศึกษที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผน พัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา และเป้าหมาย/ปรัชญา/ธรรมนูญสถานศึกษากำหนด ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และ นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการประสานงาน และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรภายในสถานศึกษา กรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษา และภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อย ก่อนเริ่ม ปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจ้งให้ผู้ ปกครอง และเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนพร้อมที่ จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดูได้ตลอดเวลา

จากแนวคิดกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ควรมีการศึกษาชั้นตอนการดำเนินงานตามแนวคิดหลักดังต่อไปนี้

1. แนวคิดตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดตามระบบการบริหาร

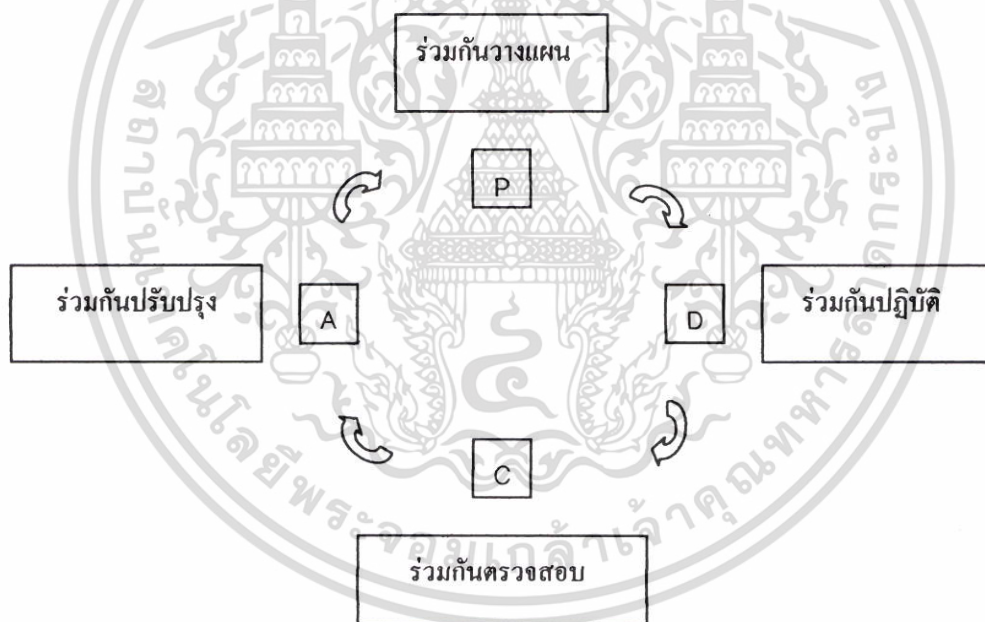
2.4.4 แนวคิดตามหลักการบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ฯ : 8 - 9) กล่าวว่า การประกัน คุณภาพการศึกษาภายในตามหลักการบริหารนั้น เป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการ บริหารเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ต้องช่วยกันคิด และช่วยกันวางแผน (Plan) ว่าจะต้องทำอย่างไร แล้วช่วยกันทำ (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดีบรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนด โดยการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมกันเป็นทีมของบุคลากรภายในสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบ ผลงาน หาจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุง แล้วจึงร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดของการทำงานที่เป็นระบบเช่นนี้จะช่วยสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในสถานศึกษา เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานปกติ เป็นการมองเห็นตนเองและประเมินตนเอง ซึ่งทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลมั่นคงเป็นจริง พร้อมต่อการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก

ถ้าพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพที่ประกอบด้วย การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) จะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 วงจรการทำงานแบบ PDCA

จากแผนภาพข้างต้น การควบคุมคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพก็คือ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารนั่นเอง โดยการควบคุมคุณภาพ (Quality control) คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ (Quality audit) คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและ มาตรฐานการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การแจ้งให้ทราบเท่านั้น มิได้อยู่ที่เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในเขตพื้นที่ หน่วยงานต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพ (Quality assessment) เพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความอุ่นใจและเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 293 – 301) ยังได้เสนอแนวคิดหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาไว้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา เพื่อให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในต้องคำนึงอยู่เสมอว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นงานที่ดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ ที่ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องตามวงจรการบริหารงาน คือ ร่วมกันวางแผน (Plan) ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผน (Do) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และร่วมกันปรับปรุง (Act) และต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการตรวจสอบ ประเมินผลและประกันคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เขียนในรูปของความคาดหวังที่สถานศึกษาจะต้องบรรลุถึง ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศใช้ตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยสังเขปมีดังนี้

1. มีการจัดระบบบริหารเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการกำหนดให้มีกลไก รับผิดชอบดูแลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาโดยตรงและชัดเจน ซึ่งอาจจะกำหนดในรูปของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการเฉพาะ และสถานศึกษาควรจัดองค์กรรองรับทุกระดับ เช่น มีคณะทำงานประกันคุณภาพระดับแผนกวิชา/ประเภทวิชา ระดับหลักสูตร และระดับสถาบัน

2. มีการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งระบบสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกระบวนการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากต้องมีการตัดสินใจในทุกระดับที่ต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นแนวทาง เช่น การตัดสินใจในเรื่องการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลผลการเรียนรู้/ผลการปฏิบัติงานในปัจจุบันและอดีตของผู้เรียน รายคน รายกลุ่ม รวมทั้งความต้องการในอนาคตของผู้เรียนและการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อสนองเป้าหมาย จำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูลในการเลือกยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้กำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษา รวมทั้งตัวบ่งชี้คุณภาพ ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ เช่น มาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานการดำเนินงาน การบริหารจัดการ โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ/สังกัด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและประเมินผล และเทียบเคียงกับการประเมินจากภายนอก

4. มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (Plan) เป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานในแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เช่น ภายใน 3 – 5 ปี สำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะเกี่ยวกับการจัดทำแผน ซึ่งเรียกว่า แผนปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาไว้ 7 ประการ ดังนี้

4.1 เป็นแผนยุทธศาสตร์ ที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหา สภาพความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

4.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้ อย่างต่อเนื่องชัดเจนและเป็นรูปธรรม

4.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักฐานทางทฤษฎีหรือผลการวิจัยหรือข้อมูล เชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

4.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

4.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.7 กำหนดการจัดงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การดำเนินงานตามแผน (Do) เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานตามภาระงาน แผนงาน โครงการกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน ในขั้นนี้จึงต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการส่งเสริมสนับสนุนและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการกำกับติดตามและนิเทศการดำเนินงานต่าง ๆ

6. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ (Check) เป็นขั้นตอนของการประเมินคุณภาพ ภายใน โดยสถานศึกษา เพื่อรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในขั้นตอนนี้สถานศึกษาจะต้องวางกรอบ และกำหนดเครื่องมือเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แผลความ สรุปผลการประเมินผลเขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่หรือขึ้นต้นการนำไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงาน เป็นรายงานคุณภาพการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบพร้อมทั้งเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน และในขั้นตอนนี้ก็ต้องเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องทุกปี

7. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act) เป็นขั้นตอนของการนำผลการตรวจสอบการทบทวนและการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรใช้ในการวางแผน และใช้จัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ต่อไป

ระดับอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถาบันเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันนั้น เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ

โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

1. มีการจัดองค์กรและกลไกรองรับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน ระดับคณะวิชา ระดับภาควิชา แผนกวิชาหรือหน่วยงานที่เทียบเท่าให้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางดำเนินงาน จัดทำคู่มือการควบคุมคุณภาพ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การตรวจสอบติดตามผล

2. พัฒนาระบบในการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมกับลักษณะของสถาบันของตน และเป็นระบบที่สามารถตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

3. กำหนดองค์ประกอบในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลักของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ ปรัชญา พันธกิจ และเป้าหมายของสถาบัน คณะวิชา ภาควิชา

3.2 การดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถาบัน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต รวมถึงการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนานักศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนภารกิจอื่นๆ อันเป็นพันธกิจเฉพาะของสถาบัน

3.3 กระบวนการบริหาร ได้แก่ การบริหารและการจัดการ การเงินและงบประมาณ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

3.4 สัมฤทธิ์ผลหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจนั้น ๆ

4. จัดทำคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ เพื่อให้หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกได้ทราบถึงหลักและวิธีการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบในการดำเนินงาน ตลอดจนระบบและกลไกในการประกันคุณภาพตามองค์ประกอบ

5. กำหนดให้หน่วยงานภายในจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self-study report)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เพื่อรองรับการตรวจสอบและประเมินผลทั้งภายในและภายนอก

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ข : 12 – 49) กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญ ดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นเรื่องเดียวกับระบบการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA การประกันคุณภาพการศึกษาภายในจึงเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการหรือกระบวนการในการทำงานตามปกติของสถานศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งต้องมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกันทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ และควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว หลังจากนั้นบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
2. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
3. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

2.5 มาตรฐานการประกันคุณภาพ

มาตรฐานการประกันคุณภาพ ที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ เพิ่มขึ้นเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีอนุมัติในหลักการในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 มีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.5.1 มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข

2.5.2 มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.5.3 มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน

มาตรฐานการศึกษาทั้ง 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ เป็นทิศทางให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพและมีความพร้อมได้มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระยะต่อไป แต่ในช่วง 5 ปีแรก หรือรอบแรกของการประเมินได้มีการคัดเลือกมาตรฐานมาเพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ เพื่อใช้ในการประเมินภายนอก ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้ที่

1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา
2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา)
3. มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม
4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า)

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิเคราะห์
มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้ที่

1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูลเปรียบเทียบ และมีความคิดรวบยอดตามเกณฑ์การประเมิน
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี / ข้อเสีย ความถูกต้อง / ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกริธีและมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างสันติ และมีความถูกต้องเหมาะสม
3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์ และกำหนดเป้าหมายได้

**มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร
ตัวบ่งชี้ที่**

1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ / กลุ่มวิชา / หมวดวิชา ที่สำคัญ
ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา)
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

**มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่อง**

ตัวบ่งชี้ที่

1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล
2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้และสื่อต่างๆทั้งใน และนอก
สถานศึกษา
3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

**มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
ได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต**

ตัวบ่งชี้ที่

1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และผลงานมีประสิทธิภาพ
2. ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมี
ความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง
3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)
4. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่

1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อนและบุคคลทั่วไป
4. รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติด
และปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
ตัวบ่งชี้ที่**

1. มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

มาตรฐานด้านกระบวนการ

**มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็น
ระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา**

ตัวบ่งชี้ที่

1. มีการจัดองค์กร / โครงสร้างการบริหารชัดเจน
2. มีปรัชญา แผนงาน / ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ
3. มีการปฏิบัติตามแผน
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน
7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน
8. มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน

**มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการ
พัฒนาการศึกษา**

ตัวบ่งชี้ที่

1. ผู้บริหารและครู สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ในการร่วมกันจัดการศึกษา
2. มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา และชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน
3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึก และส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบ ต่อกลุ่มร่วมกัน
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง
3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และ

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่

1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตร และเป้าหมายการจัดการศึกษา
2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอน ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ครูมีความรู้ ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอน และการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ

มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้ที่

1. ครูมีความถนัด / ความเชี่ยวชาญ ตรงกับงานที่ปฏิบัติ
2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่

1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมาย การศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้

2.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

2.6.1 ปัจจัยระดับครูผู้สอน

2.6.1.1 วุฒิการศึกษาของครู

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น วุฒิการศึกษาของครูเป็นตัวหนึ่ง ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงย่อมผ่านการเรียน เทคนิคการสอนและวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า จึงน่าจะมีโอกาสนำมาใช้ให้บังเกิดผลแก่การสอนมากกว่ากัน ในรูปแบบผลการเรียนของ Boonruangrutana (1978 : 171) และรูปแบบของผลการเรียนจาก อิทธิพลของตัวแปรด้านครูและ โรงเรียนของ Centra & Potter (1980 : 274) ทั้งสองรูปแบบผลการเรียนจะมีวุฒิการศึกษาของครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งในรูปแบบผลการเรียน และจากการศึกษาของนักวิชาการหลายคนพบว่า วุฒิการศึกษาของครูสัมพันธ์กับผลการเรียน เช่น Alexander & John (1975 : 49 – 55) ศึกษาพบว่า วุฒิการศึกษาของครู ประสบการณ์ของครู การฝึกอบรมของครู ขนาดของ ชั้นเรียน และขนาดของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับปรเมศวร์ ขุนภักดี (2527 : 56) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ครูอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทจะทำการสอนได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จากการศึกษาของจุมพล พูลภัทรชีวิน (2532) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมักจะเรียนอยู่ใน โรงเรียนที่ครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และได้รับมอบหมายให้สอนตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา ในขณะที่นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะเรียนอยู่ในโรงเรียนที่ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

Barsaga (1978 : 24) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลการสอบของนักเรียนระดับมัธยมในประเทศฟิลิปปินส์ ผลการศึกษาพบว่า วุฒิการศึกษาของครู (ปริญญาโท) สัมพันธ์กับการสอน โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .41 ฮารี ยังสกุล (2541 : 56 – 68) ได้ศึกษาอิทธิพลของสภาพแวดล้อมบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า วุฒิการศึกษาของครูที่สอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนภาษาไทย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 38 – 39, 45) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากทั่วประเทศ จำนวน 23,555 คน เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาของครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วุฒิการศึกษาของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ตามจุดประสงค์ทางการศึกษา ดังนั้นวุฒิการศึกษาของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของนักเรียน

2.6.1.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

ตามปกติแล้วบุคคลไม่ได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเสมอไป บุคคลที่มีแรงจูงใจดีจึงจะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถของบุคคลแล้วส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของงาน (ธงชัย และ ชัยยศ สันติวงษ์. 2533 : 54 – 55 : ไพลีน ผ่องใส. 2531 : 206 : พรรณราย ทรัพย์ะประภา 2526 :64) หากหน่วยงานใดไม่มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้ว หน่วยงานนั้นย่อมไม่สามารถจะโน้มน้าวจิตใจผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้สึกรักผูกพันต่อหน่วยงาน ผลงานย่อมจะต่ำ เกิดความเบื่อหน่ายและปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ (กิตติมา ปรีดีคិត. 2529 : 154 – 155) ในส่วนของโรงเรียนนั้นหัวใจของความสำเร็จด้านวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถในการจูงใจครูให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ (Rosenhoitz. 1989 : 421) เพื่อให้งานด้านการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Good (1973 : 375) กล่าวว่า แรงจูงใจแบ่งออกสองลักษณะ ลักษณะแรก แรงจูงใจหมายถึง กระบวนการปลุกใจ สนับสนุนและกิจกรรมกำหนดทิศทางบางอย่างในการกระตุ้นพฤติกรรมหรือสนับสนุนเป้าหมาย ลักษณะที่สอง แรงจูงใจ หมายถึง เป็นศิลปะในการประยุกต์ใช้เครื่องกระตุ้นและปลุกความสนใจเพื่อนำไปสู่เป้าหมายและความต้องการ Pinder (1984 : 59) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นความพยายามของบุคคลในการปฏิบัติงานตามความต้องการเพื่อให้ตนเองมี

ความเจริญก้าวหน้า นอกจากนี้พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ – ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 235) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง การสร้างแรงคล้อยให้เกิดการกระทำที่ตั้งใจ และมุ่งประสงค์ผล ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกรู้สึกของบุคคลเพื่อคิดริเริ่มหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ต่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะเกี่ยวข้องกับการได้มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุมีอยู่หลายเรื่อง อาทิเช่น Porter and Larler (1968 : 72 – 84) ได้ศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจตามทฤษฎีความคาดหวังและแนวคิดของบลูมแล้วนำไปประยุกต์ในการสร้างแบบจำลองของกระบวนการเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคล พบว่า ทฤษฎีความคาดหวังและแนวคิดของบลูมสามารถอธิบายความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่เป็นสาเหตุได้อย่างชัดเจน

บรรหาร ราชมณี (2532 : 147) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัว แรงจูงใจกับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานของครู

รุ่งทิพย์ สมนารักษ์ (2536 : 103 – 105) ได้ทำวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามทฤษฎีความคาดหวังของบลูม มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้สูง นอกจากนี้ยังพบว่าครูที่มีอายุมากและประสบการณ์การทำงานมากจะมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีอายุน้อยและประสบการณ์ทำงานน้อยด้วย

บัญชา แสนทวี (2539 : 186) ได้ศึกษารูปแบบเชิงเหตุผลของตัวแปรที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูเป็นตัวแปรสำคัญตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ กล่าวคือ ถ้าครุมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงก็จะทำให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

2.6.1.2 คุณภาพการสอน

การสอนเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่ผู้สอนเป็นผู้กระทำ โดยใช้เทคนิควิธีเพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ คุณภาพการสอนของครู เป็นการสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพของการสอนจึงมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนหรืออาจจะกล่าวได้ว่า คุณภาพของการสอนของครูมีผลต่อการคิดของนักเรียนด้วย

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 26) ได้กล่าวว่า คุณภาพการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้สิ่งเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน การค้นหาข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง การให้คั่นคว้าเพิ่มเติมจากในชั้นเรียน เป็นต้น

ราชนันท์ บุญธิมา (2542 : 11) ให้ความหมายของคุณภาพการสอนของครูว่า หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนด้วยการชี้แนะ การมีส่วนร่วมของนักเรียน การเสริมแรงให้แก่แก่นักเรียน และการให้ข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

Carroll (1963 : 730) ให้ความหมายของคุณภาพการสอนของครูว่า หมายถึง การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง กล่าวคือ นักเรียนมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการทำงานอย่างคิ นักเรียนรู้ว่าตนจะต้องเรียนอย่างไร มีการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนจากสิ่งง่ายไปสู่สิ่งที่ยาก และการจัดการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและคุณลักษณะของนักเรียน ถ้ามีคุณภาพของการสอนสูงก็จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ง่าย ต้องการเวลาเรียนน้อยลง แต่ถ้ามีคุณภาพของการสอนต่ำนักเรียนก็ต้องใช้เวลาเรียนมากขึ้น

Bloom (1976 : 13 – 15) ให้ความหมายของคุณภาพการสอนของครูว่า เป็นเรื่องของการจัดการเรียน ประกอบด้วย การชี้แนะ (Cues) หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่ต้องทำให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง การชมเชย คำนิทกล่าวข้อความสนับสนุนให้เหมาะสมกับผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และการแก้ไขข้อบกพร่อง (Correctives) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง การวินิจฉัยและแจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนแต่ละคนบรรลุการเรียนรู้ในจุดประสงค์ใดบ้างและยังขาดในจุดประสงค์ใด ส่วนการแก้ไขข้อบกพร่อง (Correctives) เป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ใช้ เพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยยึดตามข้อมูลย้อนกลับนั้น

ราชนันท์ บุญธิมา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดี่ยวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน ส่วนบรรยากาศในชั้นเรียน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดี่ยวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับระดับการพัฒนาการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน

ศิริรัตน์ สุคันทรพฤษ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของพัฒนาการทางการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนคือ เชาวณปัญญา เจตคติต่อการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอนของครู และตัวแปรความเป็นเพศหญิง

สุทนต์ ศรีไสย และคณะ (2540 : 1 – 13) ได้วิจัยเรื่อง คณิตศาสตร์แสดงคุณภาพงานวิชาการของอาจารย์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ในภาพรวมของอาจารย์มหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญใน 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ภาระงานสอน คุณภาพการสอน การได้รับการสนับสนุนการวิจัย ผู้นำทางวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ ส่วนในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพให้ความสำคัญใน 5 องค์ประกอบ คือ ภาระงานสอน คุณภาพการสอน การได้รับการสนับสนุนการวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ สำหรับสาขาสังคมศาสตร์ให้ความสำคัญใน 7 องค์ประกอบคือ การได้รับการยอมรับทางวิชาการ ภาระงานสอน ผู้นำทางวิชาการ คุณภาพการสอน การเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ และการได้รับการสนับสนุนการวิจัย ส่วนสาขามนุษยศาสตร์ให้ความสำคัญเพียง 3 องค์ประกอบ คือ คุณภาพการสอน ภาระงานสอนและผู้นำทางวิชาการ

Victor (1997 : abstract) ได้ศึกษาแบบจำลอง 3 รูปแบบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดคล้องตรงเชิงเส้นตรง ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ ตัวแปรระดับชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการสอนของครู และภาพรวมของ องค์การ มีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์ และการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า คุณภาพการสอนของครู คือความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนด้วยการชี้แนะ การมีส่วนร่วม การเสริมแรง และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนการแก้ไข ซึ่งเป็นผลทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

2.6.2.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

นักวิชาการได้ใช้คำแทนคำว่า Vision นั้นแตกต่างกันออกไปดังต่อไปนี้

Hickman and Silva (1984 : 51) ใช้คำว่า “Mental Journey” ซึ่งหมายถึง การเดินทางโดย

การใช้สมอง Bennis and Nanus (1985) ใช้คำว่า “Mental Image” ซึ่งหมายถึงภาพลักษณ์ทางสมอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน Blumberg and Greenfield (1986 : 227) ใช้คำว่า “Moral Imagination” ซึ่งหมายถึง ภาพลักษณ์เชิงจริยธรรม ในขณะที่ Manasse (1986 : 150) ใช้คำว่า “Roadmap” ซึ่งหมายถึง แผนที่ทางหลวง ส่วน Beare et. Al. (1989 : 99) ใช้คำว่า “Mental Picture” ซึ่งหมายถึง ภาพลักษณ์ทางสมอง และ Barth (1991 : 148) ใช้คำว่า “Journey Forward” ซึ่งหมายถึง การเดินไปข้างหน้า นอกจากนี้ Trethowan (1991 : 6) ใช้คำว่า “Informed Dream” ซึ่งหมายถึง ความฝันอันเกิดจากความรอบรู้ โดยนัยแห่งความหมายของคำที่ใช้เรียกแทน “Vision” ดังที่ยกมาเหล่านี้ สามารถสื่อความหมายได้ว่า “Vision” หมายถึง การมองเห็นภาพในอนาคตโดยอาศัยปัญญาหรือสมอง

นอกจากจะศึกษาจากนัยแห่งความหมายของถ้อยคำที่ใช้เรียกแทน “Vision” แล้ว ยังมีนักวิชาการได้ให้แนวความคิดและความหมายของคำว่า “Vision” หรือวิสัยทัศน์ไว้ต่าง ๆ กันดังนี้ วิสัยทัศน์ หมายถึง การเดินทางโดยใช้สมองจากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้ เป็นการสร้างสรรค์อนาคตจากข้อมูลในปัจจุบัน ความหวัง ความฝัน และโอกาสที่จะเป็นไปได้ (Hickman and Silva. 1984 : 151)

วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพขององค์กรในอนาคตซึ่งได้มาจากปัญญา ความคิด มีความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับเป้าหมายและภาระหน้าที่ขององค์กร โดยภาพนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง น่าเชื่อถือ และดึงดูดใจให้ปฏิบัติตาม อันจะทำให้องค์กรมีสภาพดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (Beare et. Al. 1989 : 107 ; Bennis. 1985 : 89)

วิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นในอนาคต และสามารถกระทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตได้สำเร็จ (Blumberg and Willian. 1986 : 227 – 228)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า วิสัยทัศน์เป็นเสมือนพิมพ์เขียวขององค์กร ซึ่งเราต้องการจะให้เป็นในอนาคต และวิสัยทัศน์นั้นจะทำให้เราสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำองค์กรให้บรรลุความต้องการนั้นได้ (Sheive and Marian. 1987 : 194 ; Davis and Thomas. 1989 : 22 ; Helligel and Slocum. 1989 : 467)

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง คุณสมบัติของบุคคลที่สามารถมองเห็นภาพในอนาคตขององค์กรที่ต้องการจะให้เป็นไปได้อย่างชัดเจน โดยภาพนั้นต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร มีความเป็นไปได้ และสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติ ที่จะนำองค์กรให้บรรลุความต้องการนั้น

องค์ประกอบของวิสัยทัศน์

Manasse (1989: 239) ได้ระบุองค์ประกอบ 4 ประการ ที่มีปฏิสัมพันธ์กันของวิสัยทัศน์ของผู้นำ ได้แก่ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2538 : 3)

1. วิสัยทัศน์ทางองค์การ (Organizational vision) เป็นวิสัยทัศน์ซึ่งเกี่ยวกับภาพที่กว้างและสมบูรณ์ของระบบในองค์การปัจจุบัน ในภาพรวมมิได้มองเฉพาะองค์การเท่านั้น แต่มองถึงแวดล้อมขององค์การด้วย

2. วิสัยทัศน์ทางอนาคต (Future vision) เป็นการสร้างภาพของระบบขององค์การภายในสิ่งแวดล้อม ณ จุด ๆ หนึ่ง หรือเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต นั่นคือ วิสัยทัศน์ทางอนาคตเป็นการสร้างภาพว่า องค์การในอนาคตควรจะเป็นอย่างไร

3. วิสัยทัศน์ทางบุคคล (Personal vision) เป็นวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนา การกำหนดตำแหน่งของบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการเชื่อมโยงระหว่างผู้นำกับองค์การ เป็นความสามารถของผู้นำที่จะระบุชี้บ่งเคลื่อนย้าย ประสานทักษะและทรัพยากรต่าง ๆ

4. วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ (Strategic vision) เป็นวิสัยทัศน์ที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง เป็นการเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้ไปสู่การปฏิบัติ นั่นคือ วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Organization vision) กับความเป็นไปในอนาคต (future vision) ในวิถีทางที่เฉพาะเจาะจง (Personal vision) ซึ่งเหมาะสมกับองค์การและผู้นำ จึงเห็นได้ว่า วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ก็คือ การบริหารเปลี่ยนแปลง

Fekete (1991 : 755) ได้ศึกษาองค์ประกอบของวิสัยทัศน์ 5 ประการ คือ (1) เวลา (2) แหล่งกำเนิด (3) ธรรมชาติของวิสัยทัศน์ (4) โครงสร้างขององค์การ (5) ยุทธศาสตร์การจัดการ โดยวิธีการสัมภาษณ์กรรมการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และ ผู้ปกครองจากโรงเรียนในเขต Spokane 3 โรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ล้วนแต่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของวิสัยทัศน์ 5 ประการทั้งสิ้น (2) ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาวิสัยทัศน์ประมาณ 3 – 5 ปี หรือมากกว่านั้น โดยวิธีการรวบรวมและการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งข้อมูลที่เป็นความรู้ลึกและเป็นความรู้เข้าด้วยกัน โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม และในการพัฒนาวิสัยทัศน์นั้น ผู้บริหาร โรงเรียนต้องใช้โครงสร้างองค์การแบบเปิดและยุทธศาสตร์การจัดการแบบให้การศึกษาอบรมเพิ่มเติมแก่คณะครู (3) วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนมีผลกระทบทางบวกต่อการเรียนของนักเรียน

2.6.2.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

การปฏิบัติงานในโรงเรียนให้มีความราบรื่น และไม่มีอุปสรรค ตัวแปรสำคัญที่นอกเหนือไปจากผู้ปฏิบัติก็คือ ผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะการบริหารงานของผู้บริหารย่อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ อย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะทำให้

ให้การปฏิบัติงานของครูผู้สอนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น DeBevoise (1984 : 14) กล่าวว่า ผู้นำเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้าน การค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางวิชาการ หมายถึง การกระทำที่ผู้บริหารแสดงออกหรือมอบหมายให้ผู้อื่นกระทำสิ่งที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน Greenfield (1987 : 32) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำอย่างตั้งใจมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานให้นำพอใจ และมีประสิทธิภาพต่อ นักเรียน Davis and Thomas (1989 : 21) กล่าวว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะเน้นกิจกรรมด้านการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครูผู้สอน ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการนำและบริหารบุคคลให้กระทำการกิจกรรมด้านวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จของการปฏิบัติงานในโรงเรียน

Trusty (1986 : 116-117) Knezevich (1984 L 16-19) Anderson and Pigford (1987 : 67-68) ได้ให้ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมุ่งมั่นและมีเจตนาอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้วยวิญญูณของการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะการมีความมุ่งมั่นและเจตนาที่แน่วแน่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีได้

2. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบในงานให้ตรงตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

3. ผู้บริหาร โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ครูมีการสังเกตการสอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อที่จะทำให้รู้ว่าครูที่ดีควรจะมีบทบาททางวิชาการหรือการสอนอย่างไร จะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือจากครูด้วยความรู้สึกที่ประทับใจต่อการที่มีผู้มาสังเกตการสอน นอกจากนี้วิธีการเช่นนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนได้เป็นอย่างดี

4. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องสร้างความคาดหวังไว้ให้แก่ครูทุกคนว่า ผู้บริหารสามารถสอนหนังสือได้ มิใช่ลดระดับงานบริหารเท่านั้น ผู้บริหาร โรงเรียนที่ใช้เวลาในการเยี่ยมชมชั้นเรียนมากเท่าไร ก็จะช่วยให้มีการเชื่อถือในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้มากขึ้นเท่านั้น และครูก็พอใจที่จะรับฟังข้อเสนอแนะในทางวิชาการจากผู้บริหาร

5. ผู้บริหาร โรงเรียนควรสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน วิธีการที่จะรู้ว่าครูสามารถนำบันทึกการสอนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างไรนั้น ก็ด้วยการสังเกตการปฏิบัติของครูในชั้นเรียน แต่ถ้าผู้บริหารไม่สังเกตการสอนของครูได้ ก็อาจดูได้จากโครงการเรียนของนักเรียนจากการบ้านที่ครูมอบให้นักเรียนหรือจากการทดสอบ เป็นต้น

6. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องสื่อสารให้ครูเข้าใจว่าเวลาของผู้บริหารนั้นมีค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุม ครูควรมีเฉพาะเท่าที่จำเป็น

7. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือมีการพบปะกับคณะครู อาจจะภายหลังโรงเรียนเลิกแล้ว หรือในเวลาช่วงเช้าก่อนครูเข้าห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ผู้บริหารโรงเรียนควรฝึกทักษะการเป็นตัวของตัวเอง ด้วยการไม่ยอมอยู่ภายใต้อิทธิพลของใคร การพบไม่ควรทำเพื่อใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ การรู้จักเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามคนใดคนหนึ่งนั้น เป็นยุทธวิธีหนึ่งของผู้บริหาร แต่ควรเลือกใช้บ้างเป็นครั้งคราวด้วยการพิจารณาอย่างสุจริตรอบคอบ

9. ผู้บริหารโรงเรียนควรอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสอน ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จควรทำความเข้าใจกับผลงานของนักวิชาการทั้งหลาย

10. ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติงานด้านทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการที่จะเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการให้มีคุณค่าต่อวิชาชีพ ทักษะที่สำคัญเหล่านี้ได้แก่ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การนิเทศ แบบคลินิก การรู้จักบริหารเวลา และการเสริมสร้างทักษะระหว่างบุคคล

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอยู่หลายเรื่อง อาทิเช่น Lipham (1981 : 3) ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับครูใหญ่และ โปรแกรมการสอนพบว่า ครูใหญ่ในโรงเรียนที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีลักษณะที่สำคัญคือ มีความผูกพันกับการพัฒนาการเรียนการสอน มีความรู้ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน กำกับดูแลการใช้เวลาในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมและส่งเสริมกระบวนการพัฒนา การเรียนการสอน และมีทัศนคติที่ดีต่อคณะครูและนักเรียน

Lewis (1984 : 709) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแบบของผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3 แบบ ได้แก่ แบบผู้นำทางวิชาการที่ยึดตัวผู้บริหารเป็นศูนย์กลาง (The centralized style) แบบผู้นำทางวิชาการที่ยึดตัวผู้บริหาร (The teacher-centered style) แบบผู้นำทางวิชาการที่ยึดการกำกับดูแล (The monitorial style) ผลการศึกษาพบว่า แบบของผู้นำทางวิชาการทั้งสามแบบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในงานเป็นผล โดยตรงจากความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความกระฉับกระเฉงในงานที่จะช่วยสนับสนุนเกิดความสำเร็จในกิจกรรมทางวิชาชีพให้แก่ครูและผู้บริหาร

Smith (1984 : 716-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับระบบองค์การของโรงเรียนใช้แบบสอบถามการเป็นผู้นำทางวิชาการของแพทเตอร์สัน (Patterson's instructional leadership survey) และใช้แบบวัดการจัดองค์การโรงเรียนของลิเคิร์ต (Likert's profile of school) ผลการวิจัยพบว่า ระดับของความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จของการจัดระบบองค์การ โรงเรียน

Mcilvain (1986 : 1959-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาภายใต้การฝึกอบรมประจำการเพื่อเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้เครื่องมือของฮอลล์ลิงเกอร์ (Hellinger. 1983) ที่เรียกว่า

The instructional management rating scale survey) วัดความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทำให้ผู้บริหารสามารถนิเทศงานวิชาการได้และมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

Lui (1985 : 861-A) ได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Instructional Leadership Behavior Questionnaire (ILBQ) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับผลสำเร็จของโรงเรียน

Berry (1987 : 1065-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพการเป็นผู้นำทางวิชาการกับโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพการเป็นผู้นำทางวิชาการในขอบข่ายของงานที่รับผิดชอบมีส่วนสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพของโปรแกรมการฝึกอบรม

Freedman (1989 : 1545 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผู้ร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อผู้บริหาร นอกจากนี้ครูหรือผู้ร่วมงานมีความต้องการที่จะให้ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานร่วมกับครูให้มากกว่าที่เป็นอยู่

Collins (1987 : 2796) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา 7 ด้าน คือ การประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามประเมินผลนักเรียน การเน้นเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีส่วนร่วมและควบคุมการเรียนการสอน การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ และการจัดอบรมพัฒนาบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ทั้งครูผู้สอนและครูใหญ่เห็นว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูและผลการเรียนรู้ของนักเรียน

ปจารีย์ วัชชวัลดู (2537 : 64) ได้ศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบด้านลักษณะของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิเคราะห์สาเหตุ (Path analysis) พบว่า ตัวแปรด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่มีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการสอนของครู และส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จันทร์ธานี สงวนนาม (2533 : 141) ได้ศึกษาคุณลักษณะบางประการของผู้บริหารบรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ และผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จมีพฤติกรรมเป็นผู้นำทางวิชาการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญและยังพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถทำนายความสำเร็จของโรงเรียน อันเนื่องมาจากประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ได้อย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 228) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการเป็นตัวแปรที่ทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

มารศรี สุทธานิติ (2540 : 151 – 152) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยดังกล่าวจะมีอิทธิพลมากต่อลักษณะบรรยากาศในโรงเรียน และการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน

2.6.2.3 การนิเทศการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆ ท่าน ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2528 : 7) การนิเทศการศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนการสอนของนักเรียน

นิพนธ์ ไทยพานิช (2529 : 17) การนิเทศการศึกษา หมายถึง เป็นความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จัดกิจกรรมและให้บริการกับผู้บริหารและครู ในทางตรงและทางอ้อมที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 26) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพื่อคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ในทัศนะของนักการศึกษาชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

Acheson and Gall (อ้างใน นิพนธ์ ไทยพานิช 2528 : 7) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความปรารถนาที่จะส่งเสริมทางเลือกแบบเลือกใหม่ของการนิเทศการสอน ซึ่งให้โอกาสต่อผู้นิเทศและครู ได้ประชุมปรึกษาหารือกันโดยตรงมากกว่าการนิเทศที่เกิดขึ้น หรือกระทำโดยตรงจากผู้นิเทศที่ปราศจากการประชุมหารือกันกับครู จะต้องมีลักษณะและวิจารณ์ของการเป็นประชาธิปไตยมากกว่าการใช้อำนาจ จะต้องมีลักษณะจุดศูนย์รวมอยู่ที่ตัวครู มากกว่าจุดศูนย์รวมอยู่ที่ตัวนิเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Harris (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 263) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำกับบุคคลหรือสิ่งอื่นใด เพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน

Good (1973 : 539) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ ผู้จัดการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุง งานสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการ เลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยปรับปรุงวัสดุ และเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธี สอนและช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน

จากความหมายนิเทศการศึกษาที่ได้ประมวลจากนักการศึกษาไทยและต่างประเทศ สรุป ได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ความมุ่งหมายเป็นสิ่งที่คู่กันกับเป้าหมายที่ได้รับการยอมรับร่วมกันว่า จะต้องปฏิบัติให้ สำเร็จตามความมุ่งหมาย ซึ่งให้เห็นจริงว่าอะไรจะต้องทำให้สำเร็จ อะไรจะทำก่อนหรือหลัง หรือ ควรจะทำ ความมุ่งหมายจึงเปรียบเสมือนเข็มทิศในการนำทาง ดังนั้น การนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็น งานที่พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จึงต้องมีความมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่แน่นอน

ปรียา นิพนธ์พิทยา (2525 : 237 – 238) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศไว้ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูเป็นคณะ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูรักงานวิชาการ ทำงานด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ เคารพในหลัก การและเหตุผล ทดลอง ค้นคว้า ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนใหม่ ๆ
3. ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูให้เป็นไปโดยสะดวก มีประสิทธิภาพ เพื่อความรู้ และ โอกาสที่จะปฏิบัติ

พนัส หันนาคินทร์ (2523 : 148) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุง ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศ การศึกษาไม่ใช่การบังคับหรือการจับผิด แต่เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นจึงถือว่า การนิเทศการศึกษา ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

Adams and Dickey (1966 : 22 – 23) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. การช่วยให้ครูเป็นตัวของตัวเอง
2. มุ่งให้ครูรู้จักวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง
3. ช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคง และมีความเชื่อมั่นในความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ช่วยให้ครูมีความคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ
5. ช่วยให้ครูเข้าใจปรัชญาการศึกษาที่ถูกต้อง
6. ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจแผนการศึกษาของโรงเรียน

จากความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การนิเทศการศึกษา มุ่งที่จะพัฒนาครูเป็นประเด็นสำคัญ เพื่อให้ครูมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอน รู้จัก วิเคราะห์ปัญหา และหาวิธีแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลไปยังตัว นักเรียน ได้พัฒนาไปตามเป้าหมายของการศึกษา สามารถกล่าวโดยสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของการศึกษาในทุกๆ ด้าน
2. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครู
3. เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้กับครู
4. เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน
5. เพื่อประสานงาน ด้านวิชาการทั้งภายในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสร้าง

ความสัมพันธ์กับชุมชน

ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

ในสภาพของสังคมปัจจุบันที่กำลังพัฒนาเปลี่ยนแปลง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพยายามปรับปรุงสภาพการศึกษาให้ทันต่อเหตุการณ์ และสอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบัน โดยมุ่งพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาคณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาไปสู่อนาคต การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมาก ดังที่

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2528 : 28) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคม ศึกษานิเทศก์ก็ต้องทำตัวเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ในการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยทำงานร่วมกับครู เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ

2. การผลิตครู สถาบันผลิตครู ผลิตครูให้มีประสิทธิภาพเพียงพอทำอย่างไรจึงจะผลิตครูให้มีประสิทธิภาพ เพราะการผลิตครูนั้น เมื่อไม่ทำงานในสถานศึกษาจะต้องมีการฝึกอบรมประจำการ (Inservice education) อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. มาตรฐานการศึกษา ในการรักษามาตรฐานของการศึกษาต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกจากผู้ที่มีความรู้มาทำงาน และช่วยนิเทศความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ครูที่ทำการสอนประจำ ให้มีความคิดกว้างไกล ก้าวหน้าทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ (2524 : 10) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ การศึกษาว่า เนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2. ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการเรียนการสอนก็เกิดขึ้นมาใหม่อยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่ครูจะต้องติดตามศึกษาให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ แต่เนื่องจากภาระหน้าที่ในงานสอนมีอยู่มาก การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้ครูทันสมัยอยู่เสมอ

3. การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนพัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะจึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จ
 ลุล่วง

4. การศึกษาของประเทศไม่อาจรักษามาตรฐานไว้ได้ จะต้องมี การควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีการนิเทศศึกษานั้น เพราะการนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ ปรัชญา นโยบายทางการศึกษาแจ่มชัดขึ้น ช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศการศึกษายังช่วยกระตุ้นใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสม นอกจากนี้การนิเทศการศึกษายังช่วยในการพัฒนาบุคลากรประจำการ ให้มีความสามารถในปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้การนิเทศการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา

2.6.2.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับลักษณะและสภาพของอาคารสถานที่ต่าง ๆ ของห้องเรียน โรงอาหาร ห้องสมุด สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ห้องน้ำ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และบริเวณทั้งหมดของสถานศึกษา การวางผัง และจัดบริเวณในสถานศึกษาให้เหมาะสม มีความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพของมวลสมาชิก โดยเฉพาะนักศึกษา

อรรณพ คุณพันธ์ (2521 : 61) กล่าวว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่ที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่จะต้องมีอาคารสถานที่ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหารที่พักผ่อนและอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนิสิตนักศึกษา อีกทั้งตึกเรียน ห้องสมุดอยู่ไม่ไกลเกินไปนัก

วิจิตร วรรณบางกูร (2524 : 150 – 157) กล่าวว่า ผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ จะต้องคำนึงความสมดุลของปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การจัดบริเวณและความงามของบริเวณ การจัดบริเวณเพื่อการเรียนรู้ เริ่มมีการตื่นตัว และมีความหมายมากขึ้น อาคารเรียนที่ไม่สวยงามเป็นตัวทำลายสภาพภายในและภายนอกอาคารให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมดไป นอกจากนี้อาคารเรียนยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับความรักสวยรักงามอยู่มาก เพราะนักศึกษาจะต้องใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาเป็นเวลานานถึง 4 ปี ในช่วงเวลานี้ นักศึกษาจะซาบซึ้งต่อความงามของสถานศึกษา หากสภาพของสถานศึกษาไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้เกิดความงามแล้ว นักศึกษาจะเฉยเมยไม่ยินดีอินรัยกับสภาพของสถานศึกษาที่ไม่สวยงาม เมื่อจบการศึกษาไปแล้วนักศึกษาก็จะสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมของตนเองโดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจึงควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้เกิดความงามสะอาดเรียบร้อย

2. แสง สี การมองเห็นและแสงสว่าง เนื่องจากแสงสว่างมีบทบาทสำคัญในสื่อความรู้ จึงจำเป็นต้องจัดให้แสงสว่างในอาคารเรียน และห้องเรียนมีระดับที่มองเห็นได้ดี ซึ่งหมายความว่ามองเห็นได้เร็ว สบายตาและชัดเจน ความเข้มของแสงไม่โชบจยอย่างเดีวที่สร้างภาพเช่นนี้ได้ แต่ความสว่างที่พอดีกับห้องหรือบริเวณ การพรางความจ้าของแสงและความเด่นหรือตัดกันระหว่างวัตถุกับสีพื้น จะช่วยให้มองเห็นชัดเจนและสบายตาได้เช่นเดียวกัน

3. เสียง เสียงภายในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เสียงดังรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือภายนอกห้องเรียน จะทำให้รู้สึกรำคาญ หงุดหงิด เครียด กระวนกระวายใจและเหน็ดเหนื่อยเสียงรบกวน จะเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการสื่อความหมายระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การพูดให้ดังเพื่อแข่งกับเสียงรบกวนต่าง ๆ อาจทำให้เหนื่อยและเครียดได้

4. อุณหภูมิและการถ่ายเทอากาศ ในกระบวนการบัจจยสภาพแวดล้อมในสถาบันทั้งหมด สิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขสบายทางร่างกาย คือ บัจจยที่เกี่ยวกับอุณหภูมิและความชื้นในอากาศ

นอกจากความงดงามของบริเวณ แสงสว่าง อุณหภูมิและการถ่ายเทอากาศแล้ว ในการดำเนินการยังต้องคำนึงถึงความเพียงพอของสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เช่น อาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น นอกจากนั้นการวางผังและการจัดบริเวณภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม มีความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพของมวลสมาชิกในสถานศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษา การแบ่งพื้นที่ของสถานศึกษาให้เป็นสัดส่วนสวยงาม ปลอดภัยและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า

เมธี ปีลันธนานนท์ (2528 : 9 – 10) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสถานที่พึงประสงค์ในแง่ของอาคารสถานที่ที่จะต้องสนองประโยชน์ใช้สอยได้สูงสุด คือ ต้องมีลักษณะสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. มีความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง มีความเพียงพอในด้านต่าง ๆ เช่น อาคาร ห้องเรียน ห้องใช้ประโยชน์ต่าง ๆ วัสดุ สนามเล่นและพักผ่อน ส้วมและอื่น ๆ
2. มีความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง จะต้องมีความเหมาะสมในด้านที่ตั้งของอาคาร สถานที่ ลักษณะของพื้นที่ และการจัดอาคารสถานที่ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความปลอดภัย (Safety) หมายถึง ต้องมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อัคคีภัย ภัยธรรมชาติ และอื่น ๆ

4. มีสุขภาพดี (Healthfulness) หมายถึง อยู่ห่างไกลจากอากาศเป็นพิษ แก๊สพิษ ซองโซเดียม และอื่น ๆ

5. ระยะทางที่ติดต่อและใช้สอย (Accessibility) หมายถึง ที่ตั้งของโรงเรียนจะต้องไม่ไกลหมู่บ้านจากจุดต่าง ๆ ในบริเวณ รวมทั้งไม่ห่างไกลจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะทำให้ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

6. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง จะต้องมีการเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงและเอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสถานศึกษา

7. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาก แต่ใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยน้อยที่สุดหรือคุ้มค่าที่สุด

8. มีความประหยัด (Economy) หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้นมีความประหยัด เช่น ประหยัดในการซ่อม บำรุงรักษา การเคลื่อนย้าย และอื่น ๆ

9. สามารถขยายขยายได้ (Expansibility) หมายถึง การออกแบบอาคารสถานที่ ซึ่งสามารถขยายได้ มีการเตรียมการขยายตัวได้พอสมควร ซึ่งสามารถขยายได้ง่ายและสิ้นเปลืองน้อย

10. มีรูปร่างที่สวยงาม (Appearance) หมายถึง จะต้องมีการวางผังบริเวณสถานศึกษาได้อย่างสวยงาม และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็นตลอดเวลา

สุปริชา หิรัญโต (2524 : 181) และวิจิตร วรตบงกช (2524 : 25 – 27) ได้ให้หลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกันในการเลือกตั้งโรงเรียนเพื่อที่จะให้การใช้อาคารและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ทำหน้าที่และให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ได้สูงสุด จะต้องประกอบด้วย

1. สถานที่ตั้งต้องพิจารณาถึงความสะดวกในการติดต่อ และมีบรรยากาศที่ดีในระยะยาว
2. ลักษณะพื้นที่ที่ตั้งอาคารสถานที่ควรเป็นที่ราบหรือที่ราบสูง น้ำท่วมไม่ถึงและไม่เป็นที่สูงจนเป็นปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ
3. ขนาดและเนื้อที่ควรมีขนาดกว้างพอที่จะสร้างตึกเรียน อาคารประกอบ มีที่ว่างสำหรับการเรียนพลานามัย มีที่โล่งเป็นสนามเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ
4. ควรพิจารณาถึงการคมนาคมไม่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนมากนัก
5. ควรตั้งอยู่ในที่ปลอดภัยจากรบกวนต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม

ถาวร สารวิทย์ (2521 : 24 – 25) กล่าวถึง หลักการเกี่ยวกับโรงงานสอนวิชาชีพประเภทการช่างต่าง ๆ เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างเหล็ก ช่างไม้ ช่างปูน ช่างสี จะต้องคำนึงถึงรูปลักษณะของห้องหรือโรงฝึกงาน ซึ่งมีวิธีจัดอยู่ 3 แบบ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แบบโรงงานทั่ว ๆ ไป (General shop) เป็นโรงงานที่รวมสาขาวิชาช่างต่าง ๆ เข้าไว้ในโรงงานเดียวกัน เป็นแบบประหยัด นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือและเครื่องจักรสำหรับการฝึกงานช่าง ๆ ต่าง ๆ ในจุดเดียวกัน การจัดโรงฝึกงานแบบนี้เหมาะสำหรับ โรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา

2. แบบโรงงานเฉพาะงานทั่ว ๆ ไป (General unit shop) คือ การจัดโรงฝึกงานตามชนิดของอุตสาหกรรมหลัก เช่น โรงงานไม้ หรือโรงงานโลหะทั่ว ๆ ไป

3. แบบโรงงานเฉพาะงาน (Unit shop) เป็นโรงงานที่จัดเฉพาะงานแขนงหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง เช่น โรงงานสำหรับงานเชื่อมโลหะ งานกลึง งานช่างไม้ โรงงานนี้เหมาะสำหรับ โรงเรียนในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้นักการศึกษาต่างประเทศยังได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่ตั้งอาคารเรียน ซึ่งมีแนวทางที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่

Seager (1961 : 5 – 6) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกสถานที่ตั้ง และการวางผังที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องมีขนาดกว้างขวางพอเหมาะกับโครงการปัจจุบันและสามารถขยายตัวได้ในอนาคต
2. ตั้งอยู่ในชุมชนและสามารถติดต่อกับหน่วยงานอื่นได้สะดวก
3. ตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย สวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด
4. การวางผังให้สามารถดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้
5. ส่วนที่มีเสียงอึกทึกและเจียบสงบควรแยกจากกัน ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารควรแยกจากกันเป็นสัดส่วน
6. ตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาจราจรน้อยที่สุด
7. การจราจรภายใน ควรแยกทางรถยนต์ รถจักรยาน และทางเท้าออกจากกัน
8. การระบายอากาศและแสงสว่างเป็นไปตามธรรมชาติ

Bergquist (อ้างในอัฐฐพร หิรัญพฤกษ์. 2539 : 41) ได้กล่าวถึงพื้นที่ภายในบริเวณสถาบันที่เป็นบริเวณอาคารสถานที่เรียน และให้ข้อคิดเห็นว่า พื้นที่ว่างภายในบริเวณสถาบันนั้นหากรู้จักนำมาดัดแปลงใช้สอยให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษาย่อมทำได้ นอกจากนี้การจัดบรรยากาศในสถาบันให้มีที่นั่งพักผ่อน เช่น ชุมน โต๊ะ เก้าอี้ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ใช้เป็นที่พักรอ ชั่วโมงเรียนหรือทำงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันนี้ นับเป็นงานที่ทำทลายความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งมักมองแต่การเรียนการสอนในห้องเรียน ห้องทดลอง หรือห้องปฏิบัติการที่คิดว่าเพียงพอแล้ว

Davies (1981 : 337 – A) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนในห้องเรียน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ขนาดและรูปร่างของห้องเรียน ควรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน และมีขนาดพอเหมาะ ที่ผู้นั่งข้างหลังสามารถที่จะมองเห็นผู้สอน กระดานดำ หรือแผนภูมิต่าง ๆ ได้ชัดเจน
2. อากาศภายในห้องเรียน อุณหภูมิภายในห้องเรียนนั้นมีผลต่อการเรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะห้องเรียนที่มีอากาศร้อนจะทำให้ผู้เรียนง่วงนอนหรืออึดอัด และถ้าอากาศเย็นเกินไปก็จะทำให้ผู้เรียนไม่สบายมาก
3. เสียง สภาพห้องเรียนบางอย่างอาจมีเสียงรบกวน ได้แก่ เครื่องเสียงปรับอากาศ ภายในห้องเรียน พัดลม หรือเสียงจากภายนอกที่ผ่านเข้ามา เช่น คนเดินผ่านหน้าห้องหรือเสียงจากการเรียนการสอนในห้องเรียนถัดไป

Waite (1958 : 90) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงเกี่ยวกับองค์ประกอบพื้นฐานของอาคารไว้ว่า

1. ควรยึดหยุ่นถึงความสามารถในการขยายต่อเติมได้ ความสามารถในการปรับปรุงและดัดแปลงในด้านการใช้สอย
 2. ความสัมพันธ์เกี่ยวกับระดับของพื้นที่ห้องให้เหมาะกับระดับชั้นเรียนของเด็ก
 3. ลักษณะการจัดอาคารเดี่ยวหรือกลุ่ม ซึ่งแตกต่างกันไปตามรูปลักษณะของอาคาร
 4. ระบบโครงสร้างของอาคารเป็นชนิดสูงหลายชั้น (High density) แบบผนังรับน้ำหนัก หรือแบบอื่น ๆ
 5. สามารถใช้เสียงสว่างและการถ่ายเทอากาศโดยทางธรรมชาติ
 6. การจัดระเบียบทางเดินแบบปิด (Dead-end construction) หรือแบบเปิด (Open-end construction) ระเบียบภายในอาคารหรือรอบ ๆ อาคาร
 7. ความสัมพันธ์ของบริเวณตัวอาคารจะให้มีส่วนต่าง ๆ อยู่ในอาคารเดียวกันทั้งหมด หรือจัดให้มีบริเวณกว้างพอที่จะจัดสนามได้อย่างเพียงพอ
 8. มีประตูหน้าต่างอย่างเพียงพอ มีระบบการปรับแสงในอาคารได้อย่างเหมาะสม
 9. การจัดระบบแสงสว่างโดยใช้ดวงโคมไฟฟ้า
 10. วัสดุที่ใช้ก่อสร้างทั้งภายนอก ภายใน ผนัง พื้น เหมาะสมเพียงใด
 11. หลังคาทรงแบนหรือลาด รวมทั้งชนิดของวัสดุที่ใช้มุงหลังคา
- การจัดอาคารเรียนให้ดีที่สุดตามความคิดเห็นของ Mcclurkin (1964 : 4) เห็นว่าควรจะต้องมีลักษณะดังนี้ คือ

1. ความสามารถดัดแปลงให้เข้ากับความต้องการทางการศึกษาได้
2. มีความปลอดภัย
3. ถูกสุขลักษณะ กล่าวคือ ทุก ๆ ห้องมีแสงสว่างธรรมชาติอย่างเพียงพอ อาคารเรียนต้องมีห้องน้ำห้องส้วมทุกชั้น มีหน้าต่างถ่ายเทอากาศได้เป็นอย่างดี มีน้ำดื่มอย่างเพียงพอ
4. มีความสะอาดสบาย
5. สามารถขยายต่อเติมอาคารเรียนได้มากที่สุด โดยเสียค่าใช้จ่ายอย่างประหยัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีความยืดหยุ่น สามารถดัดแปลงห้องค้ำยาวได้เมื่อมีความจำเป็น
7. อาคารมีความคงทนถาวร
8. ประหยัด

Vickery (1972 : 221) ได้กล่าวถึง การออกแบบอาคารเรียนว่า ต้องคำนึงถึงอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน ต้องจัดให้มีเนื้อที่อำนวยความสะดวกในการบริหาร ผู้ออกแบบต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อประสานความต้องการดังกล่าว ซึ่งต้องจัดให้ประหยัด รูปร่างอาคารมีลักษณะเรียบและง่าย มีความสัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียนและทรัพยากรที่นำมาใช้ในการก่อสร้าง

สภาพห้องเรียนนับว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างมาก เพราะจะเป็นแหล่งที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง สภาพห้องเรียนจึงมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าสภาพห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน นักเรียนจะสามารถเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

ตามแนวการศึกษาแบบใหม่ ได้มุ่งให้ความสำคัญของห้องเรียนว่ามีผลต่อการเรียนสูง ดังนั้นการจัดสภาพห้องเรียนจึงควรมีสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนมีความพอใจและมีความสุขสบาย

Kenworthy (1962 : 36) กล่าวว่า ห้องเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จะต้องมีที่นั่งสบาย แสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศ ดีภายในห้องเรียน มีสภาพแวดล้อมที่น่าเรียน ดังนั้นการจัดสภาพห้องเรียนที่เหมาะสมจึงช่วยให้บรรยากาศของห้องเรียนน่าเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน รักโรงเรียนอยากมาโรงเรียน และยังเป็น การเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สภาพห้องเรียนจึงมีความสำคัญและการจัดจึงคำนึงถึงความความสะดวกสบายของผู้เรียนเป็นหลัก การจัดสภาพห้องเรียนของไทยนั้น ฝ่ายวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2523 : 6 – 11) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการจัดห้องเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะดังนี้

1. การจัดสภาพห้องเรียนนั้นต้องคำนึงถึงลักษณะการเรียนการสอนและวิธีการสอนโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ เช่น จะใช้เพื่อบรรยายกลุ่มใหญ่เพื่อใช้สอนกลุ่มย่อย จึงควรจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการใช้ นอกจากนี้ในการจัดห้องเรียนต้องคำนึงถึงบรรยากาศที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น ต้องการให้นักเรียนได้ทำการอภิปรายโดยทั่วถึงทุกคน การจัดที่นั่งในลักษณะวงกลมจะช่วยให้บรรยากาศดังกล่าวดีกว่า การจัดที่นั่งแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ในบางคราวการจัดห้องควรจะได้คำนึงถึงความสะดวก ความยืดหยุ่นของการใช้ เช่น จัดเป็นห้องขนาดใหญ่แต่มีแนวกันแบบพับเก็บได้สะดวก

2. โต๊ะ เก้าอี้ ควรเป็นแบบที่เบาไม่เทอะทะ เพื่อสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายหรือปรับปรุง ลักษณะภายในห้องเรียน สำหรับการจัดเก้าอี้นั่งเรียนในห้องเรียนพึงระมัดระวังอย่าให้มีการบัง อาจจัดเก้าอี้ให้สลับกันคือ ไม่ต้องจัดให้ตรงกับแถวหน้าเหมือนกันหมด สำหรับครูซึ่งเป็นจุดสำคัญ ที่นักเรียนจะให้ความสนใจและติดตามการสอนไปได้ตลอดจำเป็นต้องให้นักเรียนได้มองเห็นโดยทั่วหน้า มิฉะนั้นนักเรียนอาจหันความสนใจไปกับสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นอาจต้องยกพื้นครูให้สูงขึ้น เพื่อจะได้มองเห็นโดยทั่วถึงหรืออาจทำห้องบรรยายแบบยกพื้นด้านหลังสูงแล้วเทต่ำลงมาด้านหน้า ลักษณะเช่นนี้เป็นห้องเรียนซึ่งเหมาะแก่การสาธิต เพราะนักเรียนจะเห็นครูได้ชัดเจน

3. เสียงในการสอนนั้นต้องคำนึงว่าต้องการบรรยายฝ่ายเดียวหรือต้องการให้มีการ แลกเปลี่ยนความคิด ถ้าต้องการแลกเปลี่ยนจำเป็นต้องให้เกิดการ ได้ยินจากผู้พูดทุกท่าน การใช้เครื่องขยายเสียงต้องคำนึงถึงเสียงสะท้อนด้วย

4. ไฟฟ้าและแสงสว่าง แสงสว่างภายในห้องเรียนจะได้จากแสงธรรมชาติและแสงจากหลอดไฟ แสงสว่างที่ได้จากธรรมชาติบางแห่งอาจสว่างเกินไป เช่น บริเวณใกล้หน้าต่างจึงควรได้มีการกันแสงไว้บ้าง สำหรับแสงที่ได้จากหลอดไฟควรจะได้มีการติดตั้งหลอดไฟในตำแหน่งที่พอเหมาะ สำหรับการใช้ไฟฟ้าควรจะได้มีการติดตั้งปลั๊กไฟในตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น ที่พื้นห้องเรียน หรือผนังห้องเรียน โดยรอบเพื่อจะได้สะดวกแก่การใช้

5. การระบายอากาศได้ในห้องเรียนจำเป็นต้องมีการถ่ายเทอากาศ โดยการติดตั้งหน้าต่างให้ถูกทิศทางลม เกิดการหมุนเวียนของอากาศโดยสะดวก

6. อุปกรณ์โสต การเลือกใช้และการติดตั้งอุปกรณ์โสตต้องให้ความระมัดระวัง เช่น การติดตั้งจอในห้องเรียน ถ้าเป็นห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัสการติดตั้งจอหมุน ห้องจะต้องเก็บคนดูได้มาก แต่ ถ้าเป็นห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้าการตั้งจอด้านหน้าห้อง (ด้านแคบ) จะเก็บคนดูได้มาก อาจใช้จอชนิดม้วนได้ ติดไว้เหนือกระดานดำจะทำให้ใช้ได้ทั้งกระดานดำและจอ อุปกรณ์ที่ใช้ได้มากอีกอย่างคือ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์

สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ห้องสมุดนับว่ามีบทบาทที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอันมากห้องสมุดเป็นแหล่งของการศึกษาหาความรู้สำหรับอาจารย์ และนักศึกษา การเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวก็ยังไม่อาจทำให้ผู้เรียนมีความรู้ที่แตกฉานได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ทางด้านวิชาการ ห้องสมุดโดยทั่วไปมีหน้าที่สำคัญ คือ ให้บริการทางวิชาการ ให้การศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะนักศึกษาต้องมีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากการฟังคำบรรยายในห้องเรียน เพื่อให้ได้ความรู้และแนวคิดที่กว้างขวางขึ้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของ ห้องสมุดที่จะต้องจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านทุกชนิด ที่ส่งเสริมหลักสูตรการศึกษาของ สถานศึกษาไว้ให้ได้อย่างเพียงพอและทั่วถึงกัน (สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. 2530 : บทคัดย่อ)

ศุณีย์ ภูพันธ์ (2531 : 51 – 52) กล่าวว่า ห้องสมุดโรงเรียนเป็นศูนย์รวมแห่งวิชาการ ทั้งปวง ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี ห้องสมุดของโรงเรียน ห้องสมุดที่ดีควรมีหนังสือมากชนิดเหมาะกับวัยและความสนใจของ นักเรียน สภาพห้องควรสะอาด สะดวกสบาย ที่จะเข้ามาศึกษาค้นคว้า ควรเปิดบริการทุกวันใน วันเวลาราชการ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับ ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรคำนึงถึงให้มาก เพราะห้องสมุด เป็นแหล่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ วางไว้

องค์ประกอบของห้องสมุด มี 6 ประการ คือ

1. สถานที่และครุภัณฑ์ ควรเป็นสถานที่โดยเฉพาะของห้องสมุด มีเนื้อที่พอที่จะวาง ครุ ภัณฑ์ที่จำเป็น มีที่สำหรับการอ่าน การค้นคว้า ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรอยู่ย่านกลางที่ นักเรียนและครูไปมาได้สะดวกแต่ไม่พลุกพล่าน มีความเงียบสงบพอ มีความสว่างเพียงพอ อากาศ ถ่ายเทได้สะดวก ครุภัณฑ์ทุกชิ้นในห้องสมุดต้องได้สัดส่วนตามขนาดของครุภัณฑ์ห้องสมุด

2. หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่ให้ความรู้ต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ แบบเรียน หนังสือประกอบการ เรียน หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หนังสือสารคดีทั่วไป วารสาร หนังสือ พิมพ์ จุลสารหรืออนุสาร นอกจากนี้ก็จะเป็นรูปภาพ แผนที่ ลูกโลก ฯลฯ และสื่อทัศนวัสดุ อุปกรณ์ การศึกษาต่าง ๆ จำนวนหนังสือและสิ่งของดังกล่าวควรมีให้มากพอความต้องการของนัก เรียนและครู หรือเท่าที่จะหามาได้ และควรจะให้ทันสมัยเหมาะสมกับผู้ใช้

3. บรรณารักษ์ งานห้องสมุดจะดำเนินไปได้ดีขึ้นอยู่กับบรรณารักษ์ส่วนหนึ่งด้วย เรียกว่า ครุบรรณารักษ์ จะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในห้องสมุด ห้องสมุดจะควมมีชีวิตชีวาเป็นสิ่งที่ ดึงดูดใจผู้ ใช้ก็อยู่ที่การทำงานของบรรณารักษ์ บรรณารักษ์จะเป็นผู้จัดหา เลือกรวบรวมหนังสือวัสดุอื่น ๆ เข้า ห้องสมุด แล้วจัดให้เป็นระเบียบสะดวกเวลาใช้ จัดกิจกรรมและบริการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการ เรียนการสอน ฯลฯ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน คือ

- 3.1 ได้รับการศึกษา หรืออบรมวิชาบรรณารักษ์ศาสตร์มาแล้ว
- 3.2 รักหนังสือและรักการอ่านหนังสือ สนใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
- 3.3 มีเจตคติที่ดี และมีความศรัทธาต่ออาชีพบรรณารักษ์
- 3.4 มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร การสอน นโยบายของโรงเรียนและ การศึกษาโดยทั่วไป

3.5 มนุษยสัมพันธ์ดี

3.6 มีความคิดริเริ่มดี มีความจำดี

3.7 มีความรู้ในเรื่องจิตวิทยาธรรมชาติของมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 มีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย ยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ และชอบด้วยเหตุผล

3.9 รู้จักสำรวจความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะสามารถจัดบริการ สนองความต้องการได้เหมาะสมและเป็นประโยชน์

3.10 มีคุณสมบัติเฉพาะตัวเด่นในเรื่องความขยัน อดทน รักสวยรักงาม รักความเป็นระเบียบ สะอาด อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำงานได้ทุกอย่าง สามารถแก้ไขเหตุการณ์ เฉพาะหน้าด้วยวิธีการนุ่มนวลและตรงต่อเวลา

4. เงินที่จะใช้ดำเนินการข้างต้น และเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายประจำปีอย่างสม่ำเสมอ เช่น ซื้อหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพิ่มเติม ค่าซ่อมแซมสิ่งพิมพ์และครุภัณฑ์ที่ชำรุด ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม ค่าซื้ออุปกรณ์ห้องสมุด

5. การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของครูและนักเรียนในโรงเรียน ผู้บริหาร มีส่วนสำคัญอย่างมาก เพราะจะลดบันดาลความเจริญก้าวหน้าของห้องสมุดได้ด้วย การจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินการของห้องสมุด ภารกิจของครูบรรณารักษ์นั้นเป็นผู้แนะนำของคิตที่มีอยู่ตามหนังสือเอกสารต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนได้รู้จักด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ

6. บริการและกิจกรรมของห้องสมุด เป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานห้องสมุด เพราะจะทำให้ห้องสมุดเป็นที่น่าสนใจ เป็นที่ดึงดูดผู้เข้ามาใช้ และทำให้ห้องสมุดมีชีวิตชีวา บริการที่สำคัญของห้องสมุด คือ

6.1 บริการรับจ่าย คือ การให้ยืมหนังสือไปอ่านนอกห้องสมุด โดยมีกำหนดเวลาและจำนวนเล่ม

6.2 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ซึ่งต้องใช้หนังสืออ้างอิงเป็นเครื่องมือในการตอบและค้นหาหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพื่อช่วยในการค้นคว้าประกอบการเขียนรายงานของนักเรียน

6.3 การทำงานรายชื่อหนังสือ หรือบรรณานุกรม เพื่อแนะนำหนังสือใหม่ เพื่อช่วยการค้นคว้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อประกอบนิทรรศการ ฯลฯ

6.4 บริการหนังสือจอง เป็นการจัดบริการตามคำขอของครูผู้สอน เพื่อให้นักเรียนได้มาค้นคว้าเป็นกลุ่ม และรวมถึงการจัดเตรียมหนังสือ เอกสาร สำหรับครูใช้ประกอบการสอนเสนออีกด้วย

6.5 บริการสอนวิธีใช้ห้องสมุด เพื่อให้ครูและนักเรียนรู้จักการใช้ห้องสมุดที่ถูกวิธี เพื่อประหยัดเวลาในการค้นสิ่งที่ต้องการในห้องสมุด

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ได้แก่ ลักษณะและสภาพของอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน อาคาร โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องน้ำ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและบริเวณทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งจัดได้ว่าสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่ดีเป็นสิ่งที่เกื้อกูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนับสนุนและสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดพื้นที่ออกเป็น เขตต่าง ๆ ให้ได้สัดส่วนเหมาะสมถูกสุขลักษณะ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกิจกรรม เป็นการเสริมสร้างสุขภาพจิตของมวลสมาชิก และเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน

2.7 การวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตามแนวใหม่ โดยมีแนวความคิดว่า นอกจากตัวแปรอิสระที่อยู่ในระดับเดียวกัน จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามที่อยู่ในระดับเดียวกันแล้ว ตัวแปรอิสระที่อยู่ระดับสูงกว่าก็จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามด้วย ดังนั้นเทคนิคการวิเคราะห์นี้จึงเป็นการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงโครงสร้างธรรมชาติของข้อมูล ซึ่งแบ่งข้อมูลออกเป็นระดับลดหลั่นกันไปเป็นสำคัญ เรียกว่า ข้อมูลพหุระดับ (Multilevel data) ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเที่ยงตรงสูงและความคลาดเคลื่อนต่ำ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์พหุระดับนั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้
Kreft & Leeuw (1991 : 54) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตั้งแต่สองระดับขึ้นไป

Morrison (1995 : 64) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่แยกความแปรปรวนที่มีอยู่ในตัวแปรตามให้เป็นไปตามโครงสร้างหรือธรรมชาติของข้อมูล

Kreft (1996 : 63) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ระดับเดียวกัน และต่างระดับกัน

ศิริชัย กาญจนวาที (2535 : 4) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิควิธีทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระหลายตัว และตัวแปรอิสระเหล่านั้นสามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป โดยตัวแปรระดับเดียวกันต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้รับผลร่วมกันจากตัวแปรระดับอื่น ๆ

ตำราเริง บุญเรืองรัตน์ (2540) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง แนวคิดใหม่ที่จัดข้อมูลเป็นระดับอย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป ตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล แล้วสร้างสมการอธิบายตัวแปรต้นในแต่ละระดับให้มีความเกี่ยวเนื่องกัน การอธิบายตัวแปรตามด้วยตัวแปรต้นสร้างมาจากสมการพยากรณ์ (Regression equation) เรียกว่า การวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยากรณ์ แต่ถ้าวเคราะห์ข้อมูลพหุระดับที่เป็นเชิงสาเหตุของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในรูปแบบ Path model เรียกว่า การวิเคราะห์พหุระดับของ Path model

ราชนันท์ บุญธิมา (2542 : 20) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป ด้วยการสร้างสมการการถดถอย หรือสมการการพยากรณ์ (Regression equation) แล้ววิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามในแต่ละระดับของข้อมูลที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้นั้นเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

2) การวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์วิถี หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป แล้ววิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรในรูปแบบ Path model โดยที่ภายในตัวแปรแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลซึ่งกันและกัน สำหรับตัวแปรระหว่างระดับกันจะมีความสัมพันธ์เชิงกลhidden กล่าวคือ ตัวแปรที่จัดอยู่ในระดับที่สูงกว่า จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรในระดับที่ต่ำกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้นั้น เรียกว่า “ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง หรือค่าสัมประสิทธิ์เชิงสาเหตุ หรือค่าสัมประสิทธิ์พาธ”

จากที่กล่าวมา การวิเคราะห์พหุระดับมี 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย และการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์วิถี สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ให้ความหมายความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับในลักษณะของการวิเคราะห์ถดถอยที่สรุปได้ว่า เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ตามลักษณะของระดับข้อมูลนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในรูปค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์พหุระดับ

ในการวิเคราะห์พหุระดับได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ดังนี้

Raudenbush & Bryk (1992 : 5) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับ มีวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์พหุระดับ คือ เพื่อแบ่งความแปรปรวน (Variance) และความแปรปรวนร่วม (Covariance) ออกตามระดับของข้อมูล และเพื่อคำนวณค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกัน และที่อยู่ต่างระดับกัน

Morris (1995 : 191) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์พหุระดับ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของค่าพารามิเตอร์ (Parameter) ของตัวแปรที่จัดกลุ่มเป็นโครงสร้างของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 2 ระดับขึ้นไป และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรในแต่ละบุคคล

Draper (1995 : 117 – 118) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้ทราบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างระดับชั้น และเพื่อทำนายผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามของข้อมูลแต่ละระดับ

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2535 : 7 – 8 ; 2532 : 4) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกันและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ต่างระดับกัน เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หรือค่าพารามิเตอร์ระหว่างตัวแปรให้ผลการวิเคราะห์มีความเที่ยงตรงสูง และมีความคลาดเคลื่อนต่ำ และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดล (Adequacy of a model)

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2538 : 24) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลง (Change) หรือพัฒนาการ หรือการเจริญเติบโต (Growth) ของสิ่งที่ศึกษาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อประมาณค่าส่วนประกอบความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัว ตลอดจนวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรในแต่ละระดับว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อศึกษาผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามในแต่ละระดับ และเพื่อศึกษาผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ถึงระดับหน่วยการวัดที่เล็กที่สุด และศึกษาว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่อยู่ต่างระดับกันมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

นักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่าการวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายและหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ต่างระดับกัน ให้ผลการวิเคราะห์มีความเที่ยงตรงสูงและมีความคลาดเคลื่อนต่ำ

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์พหุระดับ

โดยทั่วไปเมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยนั้นจะเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่มีข้อตกลงเบื้องต้น ส่วนการวิเคราะห์พหุระดับนั้นมีแนวความคิด รากฐานมาจากการวิเคราะห์การถดถอยจึงมีข้อตกลงเบื้องต้นเช่นกัน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นดังต่อไปนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2543 : 174 – 175)

ข้อที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

ข้อที่ 2 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน จึงทำให้สามารถนำเอาอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวมารวมกันได้ ซึ่งจะเท่ากับอิทธิพลของตัวแปรทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม แต่ถ้าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อกันเอง ผลรวมของตัวแปรอิสระแต่ละตัวอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าต่อตัวแปรตาม

ข้อที่ 3 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่ควรมีความสัมพันธ์กันมาก เพราะถ้ามีความสัมพันธ์กันมากจะก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อกันมีผลต่อตัวแปรตามอีกต่อหนึ่ง เรียกว่า Multicollinearity

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่ 4 ตัวแปรทุกตัวมีการกระจายแบบปกติ (Normal distribution) และมีค่าความแปรปรวนที่เหมือนกัน (Homocedasticity)

ข้อที่ 5 ตัวแปรตามจะต้องเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดประเภทช่วง และตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดประเภทช่วง หรือถ้าไม่มีระดับการวัดประเภทช่วงจะต้องเป็นตัวแปร 2 ด้านเท่านั้น (Dichotomous variable) หรือ 2 กลุ่มเท่านั้น ไม่สามารถแบ่งออกเป็นหลายกลุ่มได้ (Dummy variable) เมื่อแปลงเป็นตัวเลขเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จะต้องมีรหัส 0 และ 1 เท่านั้น

การวิเคราะห์ทพหุระดับของการวิเคราะห์การถดถอย : กรณีที่มีสองระดับ

ในการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถ้าจัดข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ คือ (ราชนันท์ บุญริมา, 2542 : 36 – 40)

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ X_1 และ X_2 ส่วนตัวแปรตามคือ Y

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ G_1 และ G_2

จัดข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ สามารถสร้างสมการเพื่ออธิบายตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระของแต่ละระดับได้ ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระนักเรียนระดับกับตัวแปรตามระดับนักเรียน ดังนั้นรูปแบบสมการของข้อมูลระดับนักเรียน จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$Y_{ij} = b_{0j} + \sum_{pj} b_{pj} X_{p ij} + e_{ij}$$

หรือ

$$Y_{ij} = b_{0j} + b_{1j} X_{1ij} + b_{2j} X_{2ij} + e_{ij}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ตัวแปรเกณฑ์ของนักเรียนแต่ละคน (i) ห้องเรียนที่ j
	X_{1ij}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 ของนักเรียนแต่ละคน (i) ในห้องเรียนที่ j
	X_{2ik}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 ของนักเรียนแต่ละคน (i) ในห้องเรียนที่ j
	b_{0j}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้จัดทำเห็นประโยชน์และประโยชน์ด้านการศึกษา ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

b_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ij}
b_{2j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ij}
e_{ij}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนแบบสุ่ม (Random error) ของนักเรียนแต่ละคนในห้องเรียนที่ j หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักเรียนในการทำนาย Y_{ij} นั้นเอง

จากสมการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนนี้ จะได้ค่า b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร X_1 และ X_2 ที่มีต่อ Y ในแต่ละห้องเรียนนั้น จากนั้นใช้ b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ของแต่ละห้องเรียนเป็นตัวแปรสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในระดับห้องเรียน ต่อไป

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน กับตัวแปรตามระดับห้องเรียน ด้วยการนำค่า b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ของแต่ละที่วิเคราะห์ได้จากระดับที่ 1 ข้อมูลระดับห้องเรียน มาเป็นตัวแปรตาม ดังนั้นรูปสมการของข้อมูลระดับห้องเรียน จึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$b_{qj} = C_{q0} + \sum C_{pq} G_{pj} + \alpha_{qj}$$

หรือ

$$b_{0j} = C_{00} + C_{01}G_{1j} + C_{02}G_{2j} + \alpha_{0j}$$

$$b_{1j} = C_{10} + C_{11}G_{1j} + C_{12}G_{2j} + \alpha_{1j}$$

$$b_{2j} = C_{20} + C_{21}G_{1j} + C_{22}G_{2j} + \alpha_{2j}$$

เมื่อ	b_{0j}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j
	b_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ij}
	b_{2j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ij}
	G_{1j}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียน ตัวที่ 1 ในห้องเรียน ที่ j

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

G_{2j}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ระดับผู้บริหารสถานศึกษา ตัวที่ 2 ในห้องเรียน ที่ j
C_{00}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{0j}
C_{01}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{0j}
C_{02}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{0j}
C_{10}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{1j}
C_{20}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{2j}
C_{11}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{1j}
C_{21}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{2j}
C_{12}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{1j}
C_{22}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{2j}
α_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{0j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{0j}
α_{1j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{1j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{1j}
α_{2j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{2j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{2j}

จากสมการดังกล่าวข้างต้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียนได้ค่าอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งที่อธิบายไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง ดังนี้ (ราชนันท์ บุญธิมา, 2542 : 36 – 40)

C_{00} , C_{01} และ C_{02} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{0j}

C_{10} , C_{11} และ C_{12} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{1j}

C_{20} , C_{21} และ C_{22} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{2j}

การวิเคราะห์พหุระดับด้วยโปรแกรมเฮอแอลเอ็ม (HLM)

Raudenbush & Bryk (1992) ได้พัฒนาโปรแกรม HLM (Hierarchical linear model) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบผสม ใช้หลักการสัมประสิทธิ์แบบสุ่ม และการกะประมาณค่าด้วยวิธีการของเบย์ (Bayesian estimation) เทคนิคเฮอแอลเอ็มพัฒนาจากสถิติหลายชนิด ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบผสม (Mixed – model ANOVA) สัมประสิทธิ์การถดถอยแบบสุ่ม (Regression with random coefficients) โมเดลส่วนประกอบของความแปรปรวนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Covariance component models) (นิคม นาค้าย. 2539 ; อ้างอิงจาก Kanjanawasee. 1989) การวิเคราะห์พหุระดับด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็มจะใช้เทคนิคเอ็มไพริคัลเบย์ (Empirical bayes) เป็นหลักการในการประมาณค่าพารามิเตอร์มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2535 : 2 – 24)

1. วิเคราะห์ระดับนักเรียน (Micro level)

มีขั้นตอนการวิเคราะห์ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 วิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null model)

เป็นการวิเคราะห์ขั้นแรก เพื่อให้เห็นภาพรวมของตัวแปรตาม โดยไม่มีตัวแปรอิสระใด ๆ เข้ามาร่วมพิจารณา และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความแปรปรวนภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพอที่จะวิเคราะห์หาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นต่อไปหรือไม่ มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย (within unit model)

$$Y_{ij} = b_{0i} + e_{ij}$$

โมเดลระหว่างหน่วย (between unit model)

$$b_{0i} = \gamma_{00} + u_{0i}$$

โดยที่ Y_{ij} คือ ตัวแปรตาม
 b_{0i}, γ_{00} คือ ค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (fixed effect)
 e_{ij}, u_{0i} คือ ค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม (random effect)

โดยที่ $e, u \approx N(0, \sigma^2)$

จากสมการกำหนดให้ b_{0i} เป็นค่าที่เปลี่ยนแปลงได้และมีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าระหว่างห้องเรียน ในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็มจะแบ่งผลของพารามิเตอร์ออกเป็นอิทธิพลคงที่ (fixed effect) และอิทธิพลสุ่ม (random effect)

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) ($H_0 : \gamma_{00} = 0$) จะใช้ t-test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน ($\gamma_{00} \neq 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (intercept) และตัวแปรอิสระส่งผลต่อ Y_{ij} แต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน ($\gamma_{00} = 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (intercept) และตัวแปรอิสระไม่ส่งผลต่อ Y_{ij}

การทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (random effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ ($H_0 : \text{var}(b_{0i}) = 0, \text{var}(u_{0i}) = 0$) จะใช้ χ^2 -test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน ($\text{var}(b_{0i}) \neq 0, \text{var}(u_{0i}) \neq 0$) แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{0i} มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปรปรวนระหว่างหน่วย จึงสมเหตุสมผลที่จะหาตัวแปรอิสระระหว่างหน่วยมาอธิบายความแปรปรวน แต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน ($\text{var}(b_{0i}) = 0$, $\text{var}(u_{0j}) = 0$) แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{0i} ไม่มีความหมายระหว่างหน่วย ซึ่งสามารถตั้งข้อจำกัดให้เป็นค่าคงที่ในการวิเคราะห์ได้

1.2 วิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple model)

เป็นการวิเคราะห์โดยนำตัวแปรอิสระระดับนักเรียน (Micro level) เข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อ b_{0i} หรือ b_{ij} หรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่า ตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนในขั้นต่อไปหรือไม่ มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย (within unit model)

$$Y_{ij} = b_{0i} + b_{ij}(x_{ij}) + c_{ij}$$

โมเดลระหว่างหน่วย (between unit model)

$$b_{0i} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

$$b_{ij} = \gamma_{10} + u_{ij}$$

โดยที่	Y_{ij}	คือ	ตัวแปรตาม
	X_{ij}	คือ	ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน
	$b_{0i}, \gamma_{00}, \gamma_{10}$	คือ	ค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (fixed effect)
	b_{ij}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน
	c_{ij}, u_{0j}	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม (random effect)

โดยที่ $c, u \approx N(0, \sigma_j^2)$

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) ($H_0: \gamma_{00} = 0, \gamma_{10} = 0$) จะใช้ t-test ในการทดสอบสมมติฐาน และการทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (random effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ ($H_0: \text{var}(b_{0i}) = 0, \text{var}(b_{ij}) = 0$) จะใช้ χ^2 -test ในการทดสอบสมมติฐาน

2. วิเคราะห์ระดับห้องเรียน (Macro level)

เป็นการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical model) โดยนำตัวแปรอิสระระดับครูผู้สอนที่ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาว่าเหมาะสมจาก การวิเคราะห์ระดับนักเรียนมาวิเคราะห์ต่อ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระระดับนักเรียน เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับห้องเรียนที่มีต่อตัวแปรระดับนักเรียน มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย (within unit model)

$$Y_{ij} = b_{0i} + b_{1j}(x_{1j}) + b_{2j}(x_{2j}) + \dots + e_{ij}$$

โมเดลระหว่างหน่วย (between unit model)

$$b_{0i} = \gamma_{00} + \gamma_{1j}(z_{1j}) + \gamma_{2j}(z_{2j}) + \dots + u_{0j}$$

$$b_{1j} = \gamma_{10} + \gamma_{11}(z_{1j}) + \gamma_{12}(z_{2j}) + \dots + u_{1j}$$

.

.

$$b_{kj} = \gamma_{k0} + \gamma_{k1}(z_{1j}) + \gamma_{k2}(z_{2j}) + \dots + u_{kj}$$

โดยที่ Y_{ij}	คือ	ตัวแปรตาม
X_{1j}, X_{2j}	คือ	ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน
Z_{1j}, Z_{2j}	คือ	ตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน
$b_{0i}, \gamma_{00}, \gamma_{10}, \dots, \gamma_{k0}$	คือ	ค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (fixed effect)
b_{2j}, b_{1j}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน
$\gamma_{2j}, \dots, \gamma_{k2}$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน
$\gamma_{1j}, \dots, \gamma_{k1}$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับนักเรียน
E_{ij}, e_{0j}	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม
โดยที่ $e, u \approx N(0, \sigma_j^2)$		

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) ($H_0: \gamma_{00} = 0, \gamma_{10} = 0, \dots, \gamma_{k0} = 0$) จะใช้ t-test ในการทดสอบสมมติฐาน และการทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (random effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ ($H_0: \text{var}(b_{0i}) = 0, \text{var}(b_{1j}) = 0, \dots, \text{var}(b_{kj}) = 0$) จะใช้ χ^2 -test ในการทดสอบสมมติฐานเช่นเดียวกับการทดสอบโมเดลอย่างง่าย (simple model)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันชัย สิริชนะ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” การศึกษาใช้แนวการวิจัยเชิงธรรมชาติ โดยใช้รูปแบบวิธีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิตามแนวคิดของสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน พบว่า รูปแบบของระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาของทุกประเทศได้เน้นถึงหลักการในเรื่องความเป็นอิสระ (Autonomy) ควบคู่ไปกับความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากภายนอก (Accountability) ของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้โดยที่แต่ละประเทศมีกลไกการดำเนินการและวิธีการในรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์และจารีตนิยมของคน และได้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ย่อย ๆ ที่เป็นตัวบ่งชี้สมรรถภาพที่แสดงถึงคุณภาพของการศึกษา ดังนี้คือ เกณฑ์พิจารณาความพร้อมและขีดความสามารถในด้านการพัฒนา และติดตามการดำเนินงานของ หลักสูตรองค์กรและการบริการ ทรัพยากรบริหาร ระบบการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ ตลอดจนห้องสมุดการบริการวิชาการ สัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนของนักศึกษา การบริการนักศึกษา จำนวนนักศึกษารวม จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน

รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ได้ใช้กระบวนการรับรองวิทยฐานะ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 แบบคือ ใช้ระบบการตรวจสอบกลไกควบคุมคุณภาพทางวิชาการภายในที่สถาบันจัดให้มีขึ้น และแบบที่สองใช้ระบบการตรวจสอบผลการดำเนินงานสำหรับสถาบันหรือหลักสูตรที่ขอจัดตั้งหรือขอเปิดดำเนินการใหม่ โดยทั้งสองระบบมุ่งเน้นการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการกำกับดูแลตนเอง โดยการสร้างระบบควบคุมคุณภาพ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของตัวมันเอง

ระพีพรรณ พิมพ์ภรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารงานของภาควิชา การศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ภาควิชามีการปฏิบัติกิจกรรมในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำ และการควบคุมในระดับบางครั้ง เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการเป็นผู้นำ เมื่อจำแนกในแต่ละด้านมีข้อค้นพบดังนี้

1. ด้านการวางแผน กิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับประจำคือ จัดประชุมสัมมนาอาจารย์เพื่อทำแผนของภาควิชา นอกนั้นปฏิบัติในระดับบางครั้ง เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยทุกกลุ่มสาขาวิชา มีการจัดประชุมสัมมนาอาจารย์เพื่อจัดทำแผนของภาควิชาในระดับประจำ เว้นแต่ในสาขาสังคมศาสตร์ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรคในการวางแผน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของอาจารย์ เวลาที่ใช้ในการจัดทำแผนและความรู้ความเข้าใจในหลักการวิชาการวางแผน

2. ด้านการจัดองค์การ กิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับประจำคือ ประชุมเพื่อมอบหมายงานของภาควิชาให้อาจารย์ปฏิบัติ นอกนั้นปฏิบัติในระดับบางครั้ง เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องจัดประชุมหารือในการกำหนดคุณวุฒิ คุณสมบัติ สรรหาและคัดเลือกอาจารย์ใหม่ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในด้านนี้คือ อัตรากำลังคน งบประมาณและความรับผิดชอบของอาจารย์

3. ด้านการเป็นผู้นำ กิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับประจำคือ จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอนและการวิจัย นอกนั้นปฏิบัติในระดับบางครั้ง เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องเสนอแนะ/จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ และจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการในระดับชาติหรือนานาชาติ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องจัดหาเครื่องมือเครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอนและการวิจัยปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในด้านนี้คือ สิ่งจูงใจในการทำงานของอาจารย์ สภาพแวดล้อมและสถานที่ทำงานของอาจารย์และระเบียบข้อบังคับทางราชการ

4. ด้านควบคุม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้งทุกกิจกรรม เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องจัดทำประมวลรายวิชา จัดเก็บไว้ทุกภาคการศึกษาแยกตามกลุ่มสาขา กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์เท่านั้นที่ปฏิบัติในระดับประจำ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในด้านนี้คือ การยอมรับการประเมินการสอนของอาจารย์ ความร่วมมือในการให้ข้อมูลผลงานของอาจารย์ ระบบข้อมูลในการบริหารและวิชาการของ ภาควิชา

อังฉรา วัฒนามรงค์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย โดยศึกษาการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย เอกชน จำนวน 14 แห่งในประเทศไทยที่ดำเนินการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยศึกษาวิธีการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้านนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร จำนวน 45 คน และอาจารย์จำนวน 193 คน และเป็นทั้งผู้บริหารและอาจารย์ 121 คน ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย มีระดับปฏิบัติการบริหารจัดการควบคุมคุณภาพภายใน โดยรวมทั้ง 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้านนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ วิธีการในการควบคุมภาพในด้านต่าง ๆ บางแห่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของระดับปฏิบัติการในการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อการควบคุมคุณภาพภายในรายด้าน ในภาพรวมดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีการควบคุมคุณภาพภายในอยู่ระดับที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุทนต์ ศรีไสย และคณะ (2540 : 1 – 13) ได้วิจัยเรื่อง ดัชนีแสดงคุณภาพงานวิชาการ ของอาจารย์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ในภาพรวมของอาจารย์มหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญใน 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับ ความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ภาระงานสอน คุณภาพการสอน การได้รับการสนับสนุน การวิจัย ผู้นำทางวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ ส่วนในสาขา วิทยาศาสตร์กายภาพให้ความสำคัญใน 5 องค์ประกอบ คือ ภาระงานสอน คุณภาพการสอน การได้รับการสนับสนุนการวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ สำหรับสาขาสังคม ศาสตร์ให้ความสำคัญใน 7 องค์ประกอบคือ การได้รับการยอมรับทางวิชาการ ภาระงานสอน ผู้นำ ทางวิชาการ คุณภาพการสอน การเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ และการได้รับการ สนับสนุนการวิจัย ส่วนสาขามนุษยศาสตร์ให้ความสำคัญเพียง 3 องค์ประกอบ คือ คุณภาพ การสอน ภาระงานสอนและผู้นำทางวิชาการ

2. จำนวนผลงานวิจัยของอาจารย์จะขึ้นอยู่กับตัวแปรสำคัญอย่างน้อย 3 ตัวแปร คือ ประสบการณ์ทำงานวิจัย ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การสอน โดยที่ตัวแปร ประสบการณ์ทำงานวิจัย เป็นตัวแปรที่ดีที่สุด

3. จำนวนผลงานทางวิชาการโดยเฉลี่ยรวมทั้งประเภท (ผลงานวิจัย ตำรา และ บทความ) ต่อปีต่อคนของอาจารย์ที่ได้ผลิตขึ้นมาแล้วพบว่า อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ผลิตผลงาน วิจัยหรือตำราหรือบทความอย่างใดอย่างหนึ่งหรือสองอย่างที่มีปริมาณสูงกว่าสาขาอื่น จำนวน 131 เรื่องต่อปีต่อคน ในขณะที่สาขาสังคมศาสตร์และสาขามนุษยศาสตร์ผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่ง อาจจะเป็นวิจัยหรือตำราหรือบทความอย่างใดอย่างหนึ่งเพียง 1 เรื่องต่อคนต่อปี

4. อาจารย์ในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ต้องรับผิดชอบภาระงานเกี่ยวกับการ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือกรรมการวิทยานิพนธ์ โดยรับงานดังกล่าวมีปริมาณสูงกว่าอาจารย์ใน สาขาอื่น

อุทุมพร จามรบานและคณะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาดัชนี เกณฑ์ และวิธีประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิจัยได้

1. ได้จำนวนดัชนีประเมินและเกณฑ์ตัดสินคุณภาพ 5 ระดับ ของมหาวิทยาลัย/วิทยาลัย คณะวิชา และภาควิชา ที่มีลักษณะและจำนวนต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน

2. ได้รูปแบบรายงานการประเมินตนเองระดับ มหาวิทยาลัย คณะวิชา สำนัก ภาควิชา และได้คู่มือประกันคุณภาพ คู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และคู่มือประเมิน

3. ได้วิธีประเมินคุณภาพตนเอง

4. ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีประเมินคุณภาพโดยองค์กรภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรวิทย์ กองกระโทก (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านผู้เรียน โดยการประยุกต์ใช้เทคนิค เดลฟายช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 21 คน จากการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบ ถูกโซ่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัชฌิมฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าฐานนิยมและได้พบว่า เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาจากการประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟาย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินได้ทุกรายการ

ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิจัยและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพตามโมเดลปฏิสัมพันธ์ ในโรงเรียนสยามบริหารธุรกิจ พบว่า ระบบการประกันคุณภาพตามโมเดลปฏิสัมพันธ์ ที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้างตามระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9002 ที่โรงเรียนสยามบริหารธุรกิจใช้อยู่เดิม แต่มีการปรับปรุงให้มีการดำเนินงานแบบบนสู่ล่าง และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมากกว่าเดิม หลังจากปรับปรุงตามข้อเสนอ ของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ระบบการประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นนี้มีกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาคุณภาพการดำเนินการของบุคลากร ประกอบด้วย โครงการพัฒนาที่เป็นโครงการใหม่รวม 52 โครงการ แยกเป็นโครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากร 10 โครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพการสอน 18 โครงการ และโครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน 24 โครงการ จากการทดลองใช้ระบบการประกันคุณภาพตามโมเดลปฏิสัมพันธ์เป็นเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน- กันยายน 2543 ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อโรงเรียนและเป้าหมายของโรงเรียน สารสนเทศและการวิเคราะห์ ความเป็นเลิศด้านการสอน และชื่อเสียงในหมู่นักเรียนในช่วงก่อนและหลังการใช้ระบบการประกันคุณภาพตามโมเดลปฏิสัมพันธ์ ของบุคลากรทุกกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ค่าเฉลี่ยตัวแปรอีก 17 ตัวแปร ด้านคุณภาพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะช่วงเวลาในการใช้ระบบการประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นใหม่ค่อนข้างสั้น 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า บุคลากรทุกกลุ่มมีความพึงพอใจ มีความตื่นตัว และมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานมากขึ้น รู้สึกผูกพันเป็นเจ้าของโครงการที่พัฒนา และเห็นความเชื่อมโยงระหว่างงานที่ทำ กับระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฤษฎา เสนาวงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการบริหาร และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ใน 5 ด้าน จำแนกตามคณะวิชา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประหยัด พิมพา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 พบว่า 1) ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ในภาพรวม มีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผลการสอน ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการ และด้านการจัดตั้งอำนวยการความสะดวกในการเรียนการสอน ทุกด้านมีระดับความถูกต้องอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 พบว่า ครูสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนซึ่งแยกเป็นหมวดวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐาน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เที่ยง เหมียดไรสง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏ พบว่า 1) วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ 3 ด้านได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับปานกลางทั้งใน ภาพรวมและรายด้านทุกด้าน 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏตามแนวความคิดทฤษฎี X และทฤษฎี Y 3 ด้าน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ตามความคิดของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3) วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏมีความแตกต่างกัน ตามแนวความคิดของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏ 3 ด้าน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างกัน

ราชันย์ บุญธิมา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า

1) ผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดเชียงรายอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียว ต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ส่วนระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดียวต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย สำหรับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและความถนัดทางการเรียนของนักเรียน มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย

3) คุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน ส่วนบรรยากาศในชั้นเรียน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน สำหรับระดับการพัฒนาการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน

4) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน ส่วนบรรยากาศในโรงเรียนและความคาดหวังทางการศึกษาของชุมชนมีอิทธิพลทางอ้อม ต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน สำหรับพฤติกรรมร่วมมือของผู้บริหาร และความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน

วรารณณ์ วิหคโต (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ซ้ำตัวแปรพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเปรียบเทียบระหว่างเทคนิคโอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีเควชันกับเทคนิคเอชแอลเอ็ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 649 คน และครู 21 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับ 2 ระดับ ด้วยเทคนิคโอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีเควชัน กับเทคนิคเอชแอลเอ็ม ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์พหุระดับด้วยเทคนิค โอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีเควชันนั้น ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ เซาว์นปัญญา เจตคติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญในบางห้องเรียน แต่โดยเฉลี่ยทุกห้องไม่มีนัยสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ซึ่งแตกต่างกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็ม พบว่า เซาว์นปัญญาและเจตคติมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นประโยชน์ของเอกสารนี้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนตัวแปรระดับชั้นเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าคงที่อย่างมีนัยสำคัญในทั้งสองวิธีเหมือนกัน คือ ประสิทธิภาพในการสอน และขนาดของโรงเรียน

ปราณี จ่านงเจริญ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 1 ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์พหุระดับแบบ 2 ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1,821 คน ครูจำนวน 610 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 44 คน จากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 44 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์พหุระดับแบบ 2 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า 1) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปรากฏว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรภูมิหลังนักเรียนเกี่ยวกับอายุของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมและความคาดหวังในการศึกษาต่อตัวแปรด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับปริมาณการให้การบ้านและบรรยากาศในชั้นเรียน และตัวแปรด้านบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประสพการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และขนาดของโรงเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์พหุระดับแบบ 2 ระดับ ปรากฏว่าข้อมูลระดับนักเรียน พบว่าตัวแปรภูมิหลังนักเรียนเกี่ยวกับอายุของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม และความคาดหวังในการศึกษาต่อมีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับโรงเรียนพบว่า อายุของครูมีผลทางบวกต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสพการณ์ในการสอนของครูมีผลทางลบต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในการศึกษาต่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณใช้สมการเพียง 1 สมการทำการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียน แต่การวิเคราะห์พหุระดับใช้สมการการวิเคราะห์ 2 ระดับ ได้แก่ สมการในระดับนักเรียน 1 สมการ และสมการในระดับ โรงเรียน 4 สมการ และทำให้ทราบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับ ซึ่งไม่พบในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ได้แก่ อายุของครูที่มีผลทางบวกต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสพการณ์ในการสอนของครูมีผลทางลบต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในการศึกษาต่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศิริรัตน์ สุคันธพุกษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของพัฒนาการทางการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 512 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผล

การเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดเชาวน์ปัญญา แบบสอบถามคุณภาพการสอนของครู และแบบสอบถามสภาพแวดล้อมที่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์หุระดับเทคนิคเอชแอลเอ็มผลการศึกษาพบว่า 1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทางตรงต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ พื้นฐานความรู้เดิม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทางอ้อมต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการสนับสนุนทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้ปกครอง 3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนคือ เชาวน์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอนของครู และตัวแปรความเป็นเพศหญิง

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 54 โรงเรียน ห้องเรียน 378 ห้องเรียน และนักเรียน 14,465 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์หุระดับรูปแบบระดับชั้นลดหลั่นเชิงเส้นแบบ 3 ระดับ ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็ม ข้อมูล 3 ชหระดับ ได้แก่ ข้อมูลระดับนักเรียน ข้อมูลระดับห้องเรียน และข้อมูลระดับโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) ตัวแปรความรู้เดิมของนักเรียน ลักษณะครอบครัวของนักเรียน ภูมิหลังของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน และฐานะเป็นองค์ประกอบระดับนักเรียนที่ทำให้เกิดความผันแปรในตัวแปรผลการเรียนรู้ของนักเรียน ระหว่างห้องเรียนที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกันและระหว่างโรงเรียน 2) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน คุณวุฒิของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 3) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ ความรู้เดิมของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และประสพการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของการใช้หลักสูตร 4) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชา

วิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 5) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ของนักเรียน ความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของ ห้องเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครู และประสบการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และประสิทธิ ภาพการจัดการเรียนการสอน 6) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ของนักเรียน ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ภายในบ้านของนัก เรียน ความรู้เดิมของนักเรียน และฐานะเศรษฐกิจ ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน และความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับนักเรียน และ ระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา 7) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ และความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับนักเรียน และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และการบริหารโรงเรียน

สังวร จักรระโทก (2543 : 110) ได้ศึกษาการใช้โมเดลสมการ โครงสร้างพหุระดับตรวจสอบความตรงของสมการ โครงสร้างแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกครู ปัจจัยโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้โมเดลสมการ โครงสร้างพหุระดับ (Multilevel structural equation model) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งตรวจสอบความตรงของโมเดล สมการความพึงพอใจใน การทำงานของครู และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลการวิเคราะห์ระหว่าง โมเดลสมการ โครงสร้างพหุระดับกับเทคนิคเอชแอลเอ็ม (HLM) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิ จาก โครงการวิจัยประสิทธิภาพการใช้ครู การวิเคราะห์เชิงปริมาณระดับมหภาคของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน 9,599 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1,290 คน จากโรงเรียน 1,290 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษาท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรม สามีญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมี 16 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรระดับครู 7 ตัวแปร และตัวแปรระดับโรงเรียน 9 ตัวแปร การวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานเพื่อการศึกษาโดยไม่เป็นประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้การวิเคราะห์ลิสเรล และการวิเคราะห์พหุระดับ ผลการศึกษาพบว่า 1) โมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ความตรงของโมเดลแสดงด้วยค่าไคสแควร์ เท่ากับ 217.6963 ที่องศาความเป็นอิสระ 189 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0747 2) ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมากที่สุดมี 5 ตัวแปร ได้แก่ ความก้าวหน้า รองลงมา คือ ความผูกพันต่ออาชีพครู คุณภาพของงาน เพศชาย และจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนอิทธิพลตัวแปรระดับโรงเรียนทั้ง 9 ตัวแปร มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีตัวแปรคัมมีโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยความผูกพันต่ออาชีพครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยความผูกพันต่ออาชีพครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นส่งผลต่อค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าและค่าเฉลี่ยความผูกพันต่ออาชีพครู โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนส่งผลต่อค่าเฉลี่ยความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ยคุณภาพงาน และค่าเฉลี่ยความผูกพันต่ออาชีพครู 3) ประสิทธิภาพของผลการวิเคราะห์ด้วยลิสเรลและเอชแอลเอ็มแต่ละโปรแกรมตีในลักษณะต่างกัน โปรแกรมลิสเรลให้ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม แต่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ความชันในฐานะตัวแปรตามคู่ ขณะที่เอชแอลเอ็ม วิเคราะห์ความชันในฐานะตัวแปรคู่ได้ รวมทั้งยังไม่สามารถวิเคราะห์โดยยอมให้เทอมความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ สัมประสิทธิ์ไจรระดับจากโปรแกรมลิสเรลและโปรแกรมเอชแอลเอ็มส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันทั้งขนาดและทิศทาง แต่เมื่อนำสัมประสิทธิ์ที่ได้จากโปรแกรมโปรแกรมเอชแอลเอ็มไปกำหนดในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล พบว่า สัมประสิทธิ์จากโปรแกรมเอชแอลเอ็มทำให้โมเดลค่อนข้างสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์

ดวงกมล โพธิ์นาค (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ การวิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตน และความสามารถด้านเหตุผล และตัวแปรระดับห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู และวุฒิการศึกษาของครู กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และค้นหาตัวแปรในแต่ละระดับที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,445 คน และ 160 คน ตามลำดับ ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบสองขั้นตอน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายในตน แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผล และแบบสอบถามคุณภาพการสอนของครู วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์พระดัตตแบบลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอชแอลเอ็ม ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียน และระดับห้องเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตน และความสามารถด้านเหตุผล และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู และวุฒิการศึกษาของครู กับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.344 ถึง 0.822 โดยที่ค่าของสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียนและตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในตนกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.822 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสหสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของครูกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.344 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน และความสามารถด้านเหตุผล ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคือ 0.750 และ 1.033 ตามลำดับ และมีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 73.02

3. ตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน คือ คุณภาพการสอนของครูส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คือ 2.135 และ 20.55 ตามลำดับ ส่วนวุฒิการศึกษาของครูไม่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสามารถด้านเหตุผลของนักเรียน ซึ่งเป็นตัวแปรตามทีวิเคราะห์ได้จากระดับนักเรียน

Libby (1994 : abstract) ได้ศึกษารูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียนและระดับชั้นเรียน ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เพศ เชื้อชาติ ความสามารถ และความคาดหวัง ส่วนตัวแปรระดับชั้นเรียน ได้แก่ รูปแบบการสอนของครู และใช้เวลาในการเรียนการสอนของครู การวิเคราะห์ข้อมูลพระดัตตโดยใช้เทคนิค HLM ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนสามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มากกว่าตัวแปรระดับชั้นเรียน ที่เป็นการสอนของครู และใช้เวลาในการเรียนการสอนของครูซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ

Hutchinson (1955 : abstract) ได้ศึกษาการประเมินผลกระทบที่เกิดจากผลรวม ทั้งหมดในระดับกลุ่มที่มีต่อความก้าวหน้าในการศึกษา (Assessing the impact of aggregated group – level contextual effects on process in education) โดยใช้การวิเคราะห์พระดัตต มีข้อมูล 2 ระดับ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลระดับโรงเรียน และข้อมูลระดับนักเรียน สำหรับข้อมูลที่ศึกษา คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการอ่านเขียนของนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 โรงเรียน ที่อยู่ในการควบคุมดูแลขององค์การเพื่อการศึกษาส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอังกฤษ ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 6-8 ปี และกลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 8-10 ปี ตัวแปรผลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คะแนนมาตรฐานซึ่งได้จากแบบทดสอบการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า ความคลาดเคลื่อนในการวัดผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสัมประสิทธิ์ที่เกิดจากตัวแปรภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และผลที่เกิดจากตัวแปรในระดับนักเรียนต่อความคลาดเคลื่อนในการวัดผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนนั้นจะมีมากกว่าตัวแปรระดับโรงเรียน แสดงว่าผลของนักเรียนขึ้นอยู่กับตัวแปรระดับนักเรียนมากกว่าตัวแปรระดับโรงเรียน

Hill, Bowe & Holmes – Smith (1996 : abstract) ได้ศึกษารูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เพื่อศึกษาอิทธิพลของภูมิหลังของนักเรียนมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับ 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลแบบระยะยาว (Longitudinal data) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 6,678 คน และครูจำนวน 365 คนจาก 59 โรงเรียน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษที่สัมพันธ์กับภูมิหลังของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมและเจตคติของนักเรียน การเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลกระทบต่องานและการรับรู้ของครู ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนมี 4 แบบ คือ 1) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 2) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากระดับการศึกษา โดยพิจารณาจากลักษณะภูมิหลังของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นก่อน 3) รูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่ประมาณค่าจากตัวแปรที่ใช้ในการทำนาย 8 ตัวแปร 4) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากเพศของนักเรียน

Victor (1997 : abstract) ได้ศึกษาแบบจำลอง 3 รูปแบบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง 3รูปแบบ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน ได้จัดข้อมูลเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ คะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนสอบการอ่าน และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรระดับชั้นเรียน ได้แก่ ปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ และลักษณะการสอน 2 รูปแบบ

คือ การสอนโดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และการสอนใช้ทักษะ ขั้นสูงในการสอน ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนทางสังคม และการยอมรับเป้าหมาย ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ ตัวแปรระดับชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการสอนของครู และภาพรวมขององค์การ มีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์ และการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Cooperman (1997 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม คุณลักษณะครูและการสอน ซึ่งได้มีการจัดระดับข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ตัวแปรระดับชั้นเรียน ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ครูและการสอน ส่วนตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะโรงเรียน และการบริหารโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล ครู กับการสอนที่มีประสิทธิผล และความสัมพันธ์ของปัจจัยระดับโรงเรียนกับการสอนที่มีประสิทธิผล ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากร และความเชื่อในความสามารถของนักเรียนของบุคลากรสามารถอธิบายได้ 19% ส่วนการบริหารแบบมีส่วนร่วม และลักษณะทั่วไปของครูสามารถอธิบายประสิทธิผลการสอนได้เพียงเล็กน้อย

Shieh (1997 : abstract) ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์พยาบาลในหลักสูตรพยาบาลประเทศไต้หวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและแบบแลกเปลี่ยน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์พยาบาลหรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์พยาบาลในประเทศไต้หวัน จำนวน 517 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการพหุการันต์ (Hierarchical multiple regression) ANCOVA และ Content Analysis ผลการศึกษาพบว่า คณบดีและผู้อำนวยการ มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และรูปแบบภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลต่อ Intellectual Stimulation (Contingent reward leadership style) รูปแบบภาวะผู้นำที่ให้รางวัลตามความเหมาะสม สามารถทำนายความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์พยาบาล อาจารย์พยาบาลที่มีผู้นำหรือคณบดีที่มีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ มีความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาเป็นภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และภาวะผู้นำแบบสบาย

Eckley (1998 : บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มอำนาจของครู และรูปแบบความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มอำนาจของครูกับความเป็นผู้นำทางวิชาการในบริบทขององค์การทางการศึกษา ได้แก่ โครงสร้าง การบริหารทรัพยากรบุคคล การเมือง โดยมีการจัดระดับข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับครู และระดับผู้บริหาร ตัวแปรระดับครู ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ เพศ และระดับการศึกษา ส่วนตัวแปรระดับผู้บริหาร ได้แก่ โครงสร้างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การเมือง และข้อมูลลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหาร การวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ โดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการการ

ถดถอย (HLM Regression analysis) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรระดับครู คือ การเพิ่มอำนาจของครูเพิ่มขึ้นทำให้อำนาจของครูเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนอายุ เพศ และระดับการศึกษาของครูสามารถทำนายการเพิ่มอำนาจของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรระดับผู้บริหาร คือ การเพิ่มอำนาจของครูและผู้ร่วมงานเกิดขึ้นเพื่อผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง

Yu (2001 :บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการลดหย่อนค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนรัฐบาลในเขตตะวันตกเฉียงเหนือ เขตนอกเมืองในรัฐโอไฮโอ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยสองระดับเชิงเส้นตรง มีรูปแบบการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับนักเรียน และระดับโรงเรียน โดยตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลการเรียนก่อนหน้าได้รับสิทธิลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน และผลการเรียนหลังจากได้รับสิทธิลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน ส่วนตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ เปอร์เซ็นต์ของนักเรียนที่มีสิทธิรับส่วนลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน เปอร์เซ็นต์ของครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท และเปอร์เซ็นต์ของนักเรียนที่ถูกพักการเรียน สำหรับการวัดผลการทดสอบประสิทธิภาพ มีการสอบนักเรียนจำนวน 5 วิชา ได้แก่ การเขียน การอ่าน พลเมือง คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ รวมคะแนนเต็มทั้งหมด 2,000 คะแนน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนเกรดหก (ปีการศึกษา 1999 และ 2000) โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐโอไฮโอ จำนวน 44 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 1,915 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) อิทธิพลของโรงเรียนสามารถสร้างความแตกต่างของผลการเรียนได้ โดยอิทธิพลของโรงเรียนอธิบายความแปรปรวนของผลการเรียนของนักเรียนได้ถึง 14% เมื่อมีการควบคุมผลการเรียนเบื้องต้นของนักเรียนและสถานภาพทางอาหารกลางวัน 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในการศึกษาเดียวกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของผลการเรียนของนักเรียนเบื้องต้นในวิชาผสมปี 2000 วิชาผสมปี 1999 และวิชาคณิตศาสตร์ปี 2000 3) ผลกระทบของโรงเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งปีการศึกษาและเปลี่ยนแปลงไปตามรายวิชา แต่ค่อนข้างจะคงที่เมื่อรายวิชาเปลี่ยนแปลงไปเมื่อใช้ข้อมูลเดียวกันแทนที่จะใช้ข้อมูลข้ามปี ผลลัพธ์ของการวัดเกี่ยวข้องกับผลกระทบของโรงเรียน และอันดับของโรงเรียน

จากการศึกษาทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียน และการวิเคราะห์พหุระดับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู ภาระการสอนของครู คุณภาพการสอน และเทคนิคและวิธีสอน ส่วนปัจจัย ระดับปัจจัยระดับผู้บริหาร สถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารหลักสูตรและการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา โดยอาศัยแนวคิดการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์การถดถอยมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้รายละเอียดและ ขั้นตอนในการทำวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 1,450 คน และผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 229 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 296 คน และ ผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 140 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2.2 นำจำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนมาแบ่งตามตำแหน่ง ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าคณะวิชา

2.2.2 ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนในคณะวิชา ต่างๆ ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ตัวอย่าง โดยใช้ขนาดตามตารางของ Krejcie and Morgan ซึ่งมีรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3.1 และ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	10	6
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชูทิศ	11	7
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	12	7
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	14	9
วิทยาลัยเทคนิคคูสิต	10	6
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	13	8
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม	14	9
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ	10	6
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	11	7
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	10	6
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	12	7
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	11	7
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	9	6
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	12	7
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	11	7
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	12	7
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	12	7
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	13	8
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	10	6
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	12	7
รวม	229	140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนในคณะวิชาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก	11	3
วิทยาลัยการอาชีวศึกษามินทรราชูทิศ	35	7
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร	69	14
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	117	24
วิทยาลัยเทคนิคคูสิต	80	16
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	77	16
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม	104	21
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ	24	5
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	110	22
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	128	26
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	107	22
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	57	12
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	54	11
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	54	11
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	46	10
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	79	16
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	59	12
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	89	18
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	80	16
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	70	14
รวม	1,450	296

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามและแบบวัดที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถแบ่งเครื่องมือในการ วิจัยออกเป็น 2 ฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยระดับครูผู้สอนที่ส่งผลต่อผลการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถามและ แบบวัดของราชันย์ บุญธิมา และ ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง ซึ่งเกี่ยวกับ

1. สถานภาพของครูผู้สอน	จำนวน 4 ข้อ
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	จำนวน 10 ข้อ
3. คุณภาพการสอน	จำนวน 15 ข้อ
	รวม จำนวน 29 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามของครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับปรุงพัฒนาจากเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะเกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านผู้เรียน ของวรวิทย์ กองกระโทก จำนวน 22 ข้อลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ เลือกรับตอบ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถามและแบบวัดของราชันย์ บุญธิมา เทียง เหมียดโรสง ประหยัด พิมพา และ กฤษณา เสนาวงษ์ ซึ่งเกี่ยวกับ

1. ทัศนคติของผู้บริหาร	จำนวน 11 ข้อ
2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	จำนวน 10 ข้อ
3. การนิเทศการศึกษา	จำนวน 13 ข้อ
4. การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา	จำนวน 12 ข้อ
รวม	จำนวน 46 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 มีดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 2 ใช้การแบ่งช่วงที่เท่ากัน สำหรับการแปลความหมายของแต่ละช่วง ใช้แนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (เอกสารอัดสำเนา : 2544) ระดับที่ใช้ในการ ตัดสินคุณภาพได้กำหนดไว้ 3 ระดับ ดังนี้

2.67-4.00	หมายถึง	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี
1.33-2.66	หมายถึง	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้
1.00-1.32	หมายถึง	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 มีดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ดำเนินการปรับปรุงและสร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและขอแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายนามดังต่อไปนี้

1. นายสุรศักดิ์ ศรีน้อย	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1
2. นายวิรัตน์ คันธารัตน์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
3. นายสวัสดิ์ บุญเถื่อน	อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยเทคนิค กาญจนนาภิเษกมหานคร
4. นางวิรัตน์ ขวัญยีน	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 กรมสามัญศึกษา
5. ดร.คมสร วงษ์รักษา เกณฑ์การให้คะแนน	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 กรมอาชีวศึกษา

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงนิยามเฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงนิยามเฉพาะ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงนิยามเฉพาะ

โดยใช้เทคนิค IOC และเลือกข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.50 ส่วนข้อที่มีค่า < 0.50 นำมาทำการปรับปรุง

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ IOC	แทน คำนีความสอดคล้อง
ΣR	แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7-1.0

1. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนและผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
n	แทน	จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม
ΣS_i^2	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ตารางที่ 3.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง
ฉบับที่ 1 แบบสอบถามครูผู้สอน	
1.แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	.89
2.คุณภาพการสอน	.89
ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้บริหาร	
1.วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	.84
2.ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	.89
3.การนิเทศการศึกษา	.93
4.การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา	.95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อกับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอหนังสือ ถึง อธิบดี กรมอาชีวศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้บริหารและครูตอบแบบสอบถามในเดือน พฤศจิกายน 2545

2. ผู้วิจัยติดต่อกับประสานงานกับสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 436 ฉบับ ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2545 ถึง วันที่ 6 มกราคม 2546

3. ผู้วิจัยติดต่อกับประสานงานกับสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2546 ถึง วันที่ 15 มีนาคม 2546 ซึ่งแบบสอบถามที่เก็บคืนได้ จำนวน 436 ฉบับคิดเป็น ร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรต้นระดับครูผู้สอนและ ระดับผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแปรตาม ด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical package for the social science)

1.1 ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

สูตร

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. วิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอนและระดับสถานศึกษากับตัวแปรตาม

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

สูตร

$$r = \frac{n\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	ΣX	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X
	ΣY	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y
	ΣX^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	ΣY^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t-test

(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 325 ; อ้างอิงจาก Welkowitz. 1971 : 158)

$$\text{สูตร } t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. วิเคราะห์หาตัวแปรในแต่ละระดับที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical linear model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับครูผู้สอนและระดับผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายจากการวิเคราะห์ระดับครูผู้สอน

$$\text{สูตร } R^2_{HLM} = \frac{\sigma_1^2 - \sigma_1'^2}{\sigma_1^2}$$

เมื่อ	R^2_{HLM}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
	σ_1^2	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยจากการวิเคราะห์ ขั้น โมเดลศูนย์ (Null model)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาควิชาการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นโมเดลอย่างง่าย (Simple model)

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายจากการวิเคราะห์ระดับผู้บริหารสถานศึกษา

$$\text{สูตร } R_{HLM}^2 = \frac{\sigma_3^2 - \sigma_4^2}{\sigma_3^2}$$

เมื่อ	R_{HLM}^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
	σ_3^2	แทน	ความแปรปรวนของพารามิเตอร์จากการวิเคราะห์ชั้น โมเดลอย่างง่าย (Simple model)
	σ_4^2	แทน	ความแปรปรวนของพารามิเตอร์จากการวิเคราะห์ชั้น โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical model)

4. หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical linear model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ระดับครูผู้สอน (Micro level หรือ Within – school analysis)

มีขั้นตอนการวิเคราะห์ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1.1 วิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null model)

เป็นการวิเคราะห์ขั้นแรก เพื่อให้เห็นภาพรวมของตัวแปรตาม โดยไม่มีตัวแปรอิสระใด ๆ เข้ามาร่วมพิจารณา และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความแปรปรวนภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพที่จะวิเคราะห์หาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นต่อไปหรือไม่

การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็มจะแบ่งผลของพารามิเตอร์ออกเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed effect) และอิทธิพลสุ่ม (Random effect)

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed effect) จะใช้ t – test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน ($\gamma_{00} \neq 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (Intercept) และตัวแปรอิสระส่งผลต่อ Y_{ij} แต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน ($\gamma_{00} = 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (Intercept) และตัวแปรอิสระไม่ส่งผลต่อ Y_{ij}

การทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random effect หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์) จะใช้ χ^2 - test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{0i} มีความแปรปรวนระหว่างหน่วย จึงสมเหตุสมผลที่จะหาตัวแปรอิสระ

ระหว่างหน่วยมาอธิบายความแปรปรวนแต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{0i} ไม่มีความหมายระหว่างหน่วย ซึ่งสามารถตั้งข้อจำกัดให้เป็นค่าคงที่ในการวิเคราะห์ได้

4.1.2 วิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple model)

เป็นการวิเคราะห์โดยนำตัวแปรอิสระระดับครูผู้สอน (Micro level) เข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อ b_{0i} หรือ b_{1j} หรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับผู้บริหารสถานศึกษา ในขั้นต่อไปหรือไม่

2. วิเคราะห์ระดับผู้บริหารสถานศึกษา (Macro level)

เป็นการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical model) โดยนำตัวแปรอิสระระดับครูผู้สอนที่ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาว่าเหมาะสม จากการวิเคราะห์ระดับนักเรียน มาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระระดับครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อตัวแปรระดับครูผู้สอน

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed effect) จะใช้ t -test ในการทดสอบสมมติฐาน และการทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ จะใช้ χ^2 -test ในการทดสอบสมมติฐานเช่นเดียวกับการทดสอบโมเดลอย่างง่าย (Simple model)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พหุระดับ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากครูผู้สอน และผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในปัจจัยระดับครูผู้สอน และปัจจัยระดับผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยระดับครูผู้สอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในแต่ละระดับที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับซึ่งมีรูปแบบในการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับครูผู้สอน และระดับผู้บริหาร

ตอนที่ 6 โมเดลพหุระดับปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

R^2_{HLM}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมเฮซแอลเอ็ม
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
t	แทน	ค่าสถิติใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของอิทธิพลคงที่ (fixed effect)
χ^2	แทน	ค่าสถิติใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของอิทธิพลสุ่ม (random effect)
EDU	แทน	วุฒิการศึกษาของครู
MOT	แทน	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
QUL	แทน	คุณภาพการสอน
VIS	แทน	วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
LEA	แทน	ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
SUV	แทน	การนิเทศการศึกษา
ENV	แทน	การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
→	แทน	ค่าที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
- - - - -	แทน	ค่าที่แสดงความแปรปรวนเพียงพอที่สามารถส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ในปัจจัยระดับผู้บริหาร
และปัจจัยระดับครูผู้สอน**

ผลการวิเคราะห์ ค่าร้อยละของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และวุฒิการศึกษา ดังตารางที่ 4.1 ถึง 4.5 ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	126	42.60
หญิง	170	57.40
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

ประสิทธิภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	41	13.90
6-10 ปี	46	15.50
11-15 ปี	38	12.80
16 ปีขึ้นไป	171	57.80
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม มีประสิทธิภาพการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 มีประสิทธิภาพการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.50 มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 และมีประสิทธิภาพการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	222	75.00
สูงกว่าปริญญาตรี	74	25.00
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก	3	1.00
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชูทิศ	7	2.40
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร	14	4.70
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	24	8.10
วิทยาลัยเทคนิคคูคต	16	5.40
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	16	5.40
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม	21	7.10
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ	5	1.70
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	22	7.40
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	26	8.80
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	22	7.40
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	12	4.10
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	11	3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	(ร้อยละ)
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	11	3.70
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	10	3.40
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	16	5.40
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	12	4.10
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	18	6.10
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	16	5.40
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	14	4.70
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาดังกั ด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 วิทยาลัยเทคนิคดุสิต จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี จำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 5.40 วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 วิทยาลัยพณิชยการบางนา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร ในสถานศึกษาลังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก	6	4.28
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ	7	5.00
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร	7	5.00
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	9	6.42
วิทยาลัยเทคนิคดุสิต	6	4.28
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	8	5.71
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม	9	6.42
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ	6	4.28
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	7	5.00
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	6	4.28
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	7	5.00
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	7	5.00
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	6	4.28
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	7	5.00
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	7	5.00
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	7	5.00
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	7	5.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	8	5.71
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	6	4.28
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	7	5.00
รวม	140	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาลังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา ที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 6 คน ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา คิดเป็นร้อยละ 4.28 ส่วนสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง 7 คน ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกิจการงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นาใบเซปรีเยชันตามการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนวิชาการบางนา วิทยาลัยพัฒนวิชาการอินทราชัย วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวงวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ คิดเป็นร้อยละ 5.00 ส่วนสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง 8 คน ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี คิดเป็นร้อยละ 5.71 และสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง 9 คน ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง และวิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธาราม คิดเป็นร้อยละ 6.42

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยระดับครูผู้สอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยระดับครูผู้สอนและปัจจัยระดับผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 4.6 ถึง 4.11

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านจะใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอย่างเต็มที่ถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ	4.23	0.81	มาก
2. ท่านจะปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ	4.19	0.78	มาก
3. ท่านปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็มที่หากรายได้ที่รับต่อเดือนเพียงพอต่อการดำรงชีพ	4.16	0.87	มาก
4. ท่านจะปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็มความสามารถเมื่อผู้บริหารวิทยาลัยพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม	4.23	0.90	มาก
5. ท่านจะปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ ถ้างานที่ปฏิบัติสามารถทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้า	4.23	0.89	มาก
6. ท่านปฏิบัติงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับการสนับสนุนจาก ผู้บริหารและ เพื่อนร่วมงานของท่าน	4.30	0.82	มาก
7. ถ้าท่านเข้าร่วมทำกิจกรรมทางวิชาการในวิทยาลัย ท่านจะมีความกระตือรือร้นตั้งใจทำงาน	3.96	0.77	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
8. ท่านได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งมีผลต่อความตั้งใจในการทำงานของท่าน	3.24	1.03	ปานกลาง
9. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งทำให้การทำงานของท่าน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น.	3.49	1.02	ปานกลาง
10. ท่านร่วมปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะทำให้ผลการประกันคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.52	0.99	มาก
รวมเฉลี่ย	3.95	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.24-4.30 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 8 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านปฏิบัติงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานของท่าน ($\bar{X}=4.30$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 รายการ คือ ท่านจะใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอย่างเต็มที่ถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ ท่านจะปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็ม ความสามารถเมื่อผู้บริหารวิทยาลัย พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม และท่านจะปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ ถ้างานที่ปฏิบัติสามารถทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้า ($\bar{X}=4.23$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งมีผลต่อความตั้งใจในการทำงานของท่าน ($\bar{X}=3.24$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ก่อนเริ่มสอนบทเรียนใด ท่านจะบอกนักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนบทเรียนนั้น	4.14	0.72	มาก
2. ในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนแต่ละครั้งท่านให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น	4.19	0.67	มาก
3. ท่านใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย เช่น การยกตัวอย่างของจริง หรือการแข่งขัน	3.94	0.80	มาก
4. ท่านมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับนักเรียนทุกคน เช่น การเสริมแรงด้วยวาจาหรือท่าทาง และให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น	4.10	0.72	มาก
5. ท่านมีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อซักถามในระหว่างการสอน	4.06	0.69	มาก
6. ท่านให้กำลังใจกับนักเรียนในระหว่างปฏิบัติงานเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง	4.25	0.69	มาก
7. ท่านแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน จากข้อมูลหลายแหล่ง เช่น ผลการทดสอบ ผลการตอบคำถาม เป็นต้น	3.98	0.71	มาก
8. หลังการสอนบทเรียนใด ท่านให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนนั้น	3.78	0.74	มาก
9. ท่านมีการจัดทำแผนการสอนประจำวิชาที่สอน	4.05	0.77	มาก
10. ท่านมีการจัดทำเอกสารการสอน ประจำวิชาที่สอน	3.94	0.81	มาก
11. ท่านใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสภาพแวดล้อมของ นักเรียน	3.96	0.70	มาก
12. ท่านสามารถควบคุมชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.78	มาก
13. ท่านวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้วยความยุติธรรม	4.31	0.66	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
14. ท่านประพุดคิดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดี	4.26	0.76	มาก
15. ท่านมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน	3.42	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	4.03	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.42-4.31 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 14 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้วยความยุติธรรม ($\bar{X}=4.31$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือท่านประพุดคิดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดี ($\bar{X}=4.26$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.42$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของ
ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านอ่านหนังสือหรือวารสารต่างๆ เพื่อที่จะทราบแนวคิดและกลยุทธ์ในการพัฒนาวิทยาลัย	3.90	0.68	มาก
2. ท่านมีแผนปฏิบัติการหรือมีภาพในอนาคตของวิทยาลัยอยู่แล้วว่วิทยาลัยของเราควรเป็นอย่างไร	3.99	0.72	มาก
3. ท่านเชื่อว่าความร่วมมือร่วมใจและ การทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยของเราประสบความสำเร็จ	4.47	0.68	มาก
4. ท่านมีการประชุมอาจารย์หรือการพบปะกับอาจารย์ เพื่อร่วมกันพิจารณาถึงอนาคตของ วิทยาลัย	3.81	0.79	มาก
5. ท่านกระตุ้นให้อาจารย์มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ	3.80	0.76	มาก
6. ท่านชอบพูดถึงความสำเร็จของอาจารย์ นักศึกษา ในวิทยาลัยแห่งนี้	3.87	0.74	มาก
7. ท่านมีความสนใจถึงวิธีการบริหาร จัดการที่สถานศึกษาอื่นประสบความสำเร็จ	4.06	0.74	มาก
8. ท่านกระจายความรับผิดชอบให้แก่คณะอาจารย์ด้วยความเชื่อถือและไว้วางใจ	4.12	0.67	มาก
9. ท่านรับฟังความคิดเห็นจากคณะอาจารย์ที่มีต่อการพัฒนาวิทยาลัย	4.19	0.63	มาก
10. ท่านพยายามให้คณะอาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ของตน	4.42	0.60	มาก
11. ท่านให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติการของครูอาจารย์	4.26	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย	4.08	0.44	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ทัศนคติของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.80-4.47 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเชื่อว่าความร่วมมือร่วมใจและ การทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยของเราประสบความสำเร็จ ($\bar{X}=4.47$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านพยายามให้คณะอาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ของตน ($\bar{X}=4.42$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านกระตุ้นให้อาจารย์มีความตื่นตัว และกระตือรือร้นในการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ ($\bar{X}=3.80$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านร่วมกับครูในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย	3.96	0.67	มาก
2. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย	4.19	0.61	มาก
3. ท่านส่งเสริมให้โปรแกรมทางวิชาการของวิทยาลัยให้ สอดคล้องกับสถานประกอบการ	4.09	0.67	มาก
4. ท่านมีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับ โครงการต่างๆทางวิชาการเพื่อสนองความต้องการทางการเรียนของนักเรียน	4.01	0.73	มาก
5. ท่านได้ช่วยเหลือครูในการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ทางวิชาการ	4.14	0.65	มาก
6. ท่านปฏิบัติงานร่วมกับครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน	3.91	0.77	มาก
7. ท่านจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การประชุมสัมมนาที่ตรงกับความต้องการของคณะครู	3.86	0.78	มาก
8. ท่านสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.04	0.80	มาก
9. ท่านสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน	3.96	0.85	มาก
10. ท่านค้นคว้าและแนะนำวิธีการผลิตสื่อและเทคนิคการสอนแก่คณะครูผู้สอนใน วิทยาลัย	3.74	0.84	มาก
รวมเฉลี่ย	3.98	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรม อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.74-4.19 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากทุกรายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการจัด กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.19$) ซึ่งมีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านได้ช่วยเหลือครูในการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ ทางวิชาการ ($\bar{X}=4.14$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่าน คำนึงและแนะนำวิธีการผลิตสื่อ และเทคนิคการสอนแก่คณะครูผู้สอนในวิทยาลัย ($\bar{X}=3.74$) ซึ่งมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ
การศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.ท่านมีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร	3.74	0.83	มาก
2.ท่านมีการจัดสัมมนาเพื่อทำแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน	3.51	0.88	มาก
3.ท่านมีการประชุมร่วมกับครูเพื่อทราบปัญหาด้านการเรียนการสอนก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียน	3.75	0.93	มาก
4.ท่านมีการสังเกตการสอนและแนะนำเทคนิคการสอนแก่อาจารย์เป็นรายบุคคล	3.51	0.87	มาก
5.ท่านเสนอแหล่งวิชาการเพื่อให้ครูได้ค้นคว้าประกอบการสอน	3.69	0.73	มาก
6.ท่านให้คำแนะนำการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หลักสูตร	3.74	0.70	มาก
7.ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่อง การใช้สื่อการเรียนการสอน	3.49	0.90	ปานกลาง
8.ท่านให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์การสอนที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.74	0.77	มาก
9.ท่านส่งเสริมและให้ความรู้ในการประเมิน ผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	3.85	0.72	มาก
10. ท่านส่งเสริมให้มีความยุติธรรมในการประเมินผลการของครูผู้สอน	3.99	0.65	มาก
11 ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่องการประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน	3.59	0.88	มาก
12.ท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน	3.64	0.95	มาก
13. ท่านส่งเสริมให้วิทยาลัยเป็นศูนย์กลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน	3.64	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย	3.68	0.61	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.49-3.99 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 12 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมให้มีความยุติธรรมในการประเมินผลการของครูผู้สอน ($\bar{X}=3.99$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านส่งเสริมและให้ความรู้ในการประเมิน ผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.85$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่อง การใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.49$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. วิทยาลัยส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อนให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.78	0.89	มาก
2. วิทยาลัยมีการจัดสถานที่ สำหรับเล่นกีฬาและกิจกรรมต่างๆไว้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.54	0.86	มาก
3. วิทยาลัยจัดตกแต่งสถานที่ได้ร่มรื่นและสวยงาม	3.85	0.89	มาก
4. วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอต่อนักศึกษา	4.10	0.78	มาก
5. วิทยาลัยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ปฏิบัติเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.73	0.84	มาก
6. วิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลม เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะในห้องเรียน	3.57	0.96	มาก
7. วิทยาลัยมีโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติงานต่างๆ ที่ได้มาตรฐานทางวิชาการ เช่น สถานที่ปฏิบัติงาน ห้องทดลองห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.64	0.92	มาก
8. วิทยาลัยมีห้องสมุดที่มีบริการที่ดี ใช้สะดวก เหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้า	3.62	0.85	มาก
9. ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์	3.40	0.84	ปานกลาง
10. วิทยาลัยมีห้องน้ำที่ถูกลักษณะเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.47	0.99	ปานกลาง
11. โรงอาหารของวิทยาลัยมีความสะอาดและถูก สุขลักษณะ	3.51	0.93	มาก
12. วิทยาลัยมีโรงอาหารเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.49	0.92	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.64	0.67	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.40-4.10 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 9 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X}=4.10$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ วิทยาลัยจัดตกแต่งสถานที่ได้ร่มรื่นและสวยงาม ($\bar{X}=3.85$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.49$) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด
กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามมาตรฐานของผลการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 4.12 และ
แสดงผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐาน จำแนกตามตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 4.12 ถึง 4.19

ตารางที่ 4.12 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

มาตรฐาน	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์	2.37	0.93	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจัย ตระหนัก มีความคิด สร้างสรรค์คิด ไคร์ตรงและมีวิสัยทัศน์	2.48	0.92	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นใน การเรียนรู้ตามหลักสูตร	2.42	0.94	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความ รู้ด้วยตนเอง รัก การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	2.38	1.01	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการ ทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมี เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	2.50	0.94	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และ สุขภาพจิตที่ดี	2.82	0.91	ดี
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะ นิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา	2.71	1.17	ดี
รวมเฉลี่ย	2.52	0.97	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.52$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.37-2.82 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดี 2 มาตรฐาน และอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ 5 มาตรฐาน สำหรับมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 2.82$) ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี รองลงมา คือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ($\bar{X} = 2.71$) ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 2.37$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.13 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ จำแนกตาม ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 1	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา	2.49	1.18	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพสำหรับระดับอาชีวศึกษา)	2.21	1.20	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
3. มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม	2.52	0.99	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
4. ประหยัด(ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า)	2.26	1.09	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
รวมเฉลี่ย	2.37	0.93	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.37$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.21-2.52 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ทุกตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

($\bar{X} = 2.52$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ รองลงมา คือตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา ($\bar{X} = 2.49$) ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา) ($\bar{X} = 2.21$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.14 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 2	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูลเปรียบเทียบ และมีความคิดรวบยอดตามเกณฑ์การประเมิน	2.45	1.07	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี / ข้อเสีย ความถูกต้อง / ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกวิธีและมีปฏิภาณ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างสันติ และมีความถูกต้องเหมาะสม	2.38	1.01	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์ และกำหนดเป้าหมายได้	2.63	1.22	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
รวมเฉลี่ย	2.48	0.92	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจรณญาณ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.48$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.38-2.63 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ทุกตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์ และกำหนดเป้าหมายได้ ($\bar{X} = 2.63$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ รองลงมาคือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถจำแนกประเภทข้อมูลเปรียบเทียบ และมีความคิดรวบยอดเกณฑ์การประเมิน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

($\bar{X} = 2.45$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี / ข้อเสีย ความถูกต้อง/ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกริธีและมีปฏิภาณ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างสันติ และมีความถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 2.38$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 5	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ / กลุ่มวิชา / หมวดวิชา ที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับ อาชีวศึกษา)	2.33	1.05	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร	2.51	1.02	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
รวมเฉลี่ย	2.42	0.94	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร ในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.42$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.33-2.51 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ทุกตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร ($\bar{X} = 2.51$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ รองลงมา คือตัวบ่งชี้ที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ / กลุ่มวิชา / หมวดวิชา ที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา) ($\bar{X} = 2.33$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐาน ที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 6	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จาก แหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล	2.36	1.11	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้และสื่อต่างๆทั้งใน และนอกสถานศึกษา	2.46	1.12	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และ ประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง	2.33	1.16	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
รวมเฉลี่ย	2.38	1.01	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.38$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.33-2.46 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ทุกตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้และสื่อต่างๆทั้งใน และนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.46$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล ($\bar{X} = 2.36$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.33$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานที่ 9
ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ และมี
เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 9	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และผลงาน มีประสิทธิภาพ	2.46	1.07	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
2. ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุข และ ภูมิใจในผลงานของตนเอง	2.31	1.15	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอา เปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)	2.54	1.07	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
4. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	2.70	1.06	ดี
รวมเฉลี่ย	2.50	0.94	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน
สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่
ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 2.50$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.31-2.70 ซึ่งมีระดับผลการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดี 1 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้
3 ตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\bar{X} = 2.70$)
ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วย
เหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงาน
ของกลุ่ม) ($\bar{X} = 2.54$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ส่วนตัวบ่งชี้
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน
สามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง ($\bar{X} = 2.31$) ซึ่งมีระดับผลการ
ดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐาน ที่ 10 ผู้เรียนมีสุนิษัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 10	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. มีน้ำหนักร ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน	2.96	1.15	ดี
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	2.94	1.09	ดี
3. ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป	2.88	1.07	ดี
4. รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิด อุบัติภัย	2.71	1.09	ดี
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของยา เสพติด และสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและ ปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา	2.66	1.13	ขั้นต่ำที่ยอมรับได้
รวมเฉลี่ย	2.82	0.91	ดี

จากตารางที่ 4.18 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนิษัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ในภาพรวมผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.66-2.96 ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดี 4 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ 1 ตัวบ่งชี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.96$) ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 2 มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.94$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา ($\bar{X} = 2.66$) ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

ภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐาน
ที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ คนตรีและกีฬา จำแนกตาม
ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่ 12	\bar{X}	S.D.	ผลการดำเนินงาน
1. มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ คนตรี และกีฬา	2.71	1.17	ดี
รวมเฉลี่ย	2.71	1.17	ดี

จากตารางที่ 4.19 พบว่า สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีผลการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย
ด้านศิลปะ คนตรีและกีฬา ในภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.71$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับ

ผู้บริหารกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน ได้แก่ ภูมิการศึกษา
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และคุณภาพการสอน และในระดับผู้บริหาร ได้แก่ วิสัยทัศน์ ความเป็น
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
กับ ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยต่างๆ กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา		ระดับอาจารย์ผู้สอน				ระดับผู้บริหาร			Y
		EDU	MOT	QUL	VIS	LEA	SUV	ENV	
ระดับ อาจารย์ผู้สอน	EDU	1.000	.092	.169**	.003	.018	.019	-.075	-.095
	MOT		1.000	.444**	.096	.011	.039	-.030	.130*
	QUL			1.000	.157**	.091	.039	-.005	.317**
ระดับ ผู้บริหาร	VIS				1.000	.794**	.763**	.0670**	.152**
	LEA					1.000	.727**	.820**	.116*
	SUV						1.000	.703**	.119*
	ENV							1.000	.014
	Y								1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (Y) กับ คุณภาพการสอน (QUL) ทัศนคติของผู้บริหาร (VIS) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .317 และ .152 ตามลำดับ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (MOT) ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (LEA) และการนิเทศการศึกษา (SUV) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .130, .116 และ .119 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในแต่ละระดับ ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งมีรูปแบบในการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับครูผู้สอน และระดับผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในแต่ละระดับ ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งมีรูปแบบในการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือระดับครูผู้สอน และระดับผู้บริหาร ดังตารางที่ 4.21 ถึง 4.23

4.1 การวิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null Model) ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null Model)

ระดับข้อมูล	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	χ^2	P-value
ระดับครูผู้สอน (Level 1)	0.55	85.94		
ระดับผู้บริหาร (Level 2)	0.09	14.06	67.89**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ค่าความแปรปรวนของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในข้อมูลระดับครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 0.55 คิดเป็นร้อยละ 85.94 และค่าความแปรปรวนของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในข้อมูลระดับผู้บริหาร มีค่าเท่ากับ 0.09 คิดเป็นร้อยละ 14.06 และค่าความแปรปรวนดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ความแปรปรวนของตัวแปรตามระดับผู้บริหารสถานศึกษามีเพียงพอที่จะยอมให้ตัวแปรอิสระระดับผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอธิบายได้

4.2 การวิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple model) ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 อิทธิพลคงที่ (fix effect) และอิทธิพลสุ่ม (random effect) ของการวิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple model)

ปัจจัย ระดับครูผู้สอน	R^2_{HLM}	อิทธิพลคงที่			อิทธิพลสุ่ม	
		b	t	P-value	χ^2	P-value
- วุฒิการศึกษา (EDU)	0.2000	-0.20	-1.74	.098	28.95*	.024
- แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (MOT)		-0.03	-0.33	.745	23.34	.105
- คุณภาพการสอน (QUL)		0.52	4.88**	.000	17.78	.336
ค่าคงที่ (Intercept)		0.65	1.51	.145	32.99**	.008

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ พบว่า ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอน (QUL) ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของคุณภาพการสอน (QUL) มีค่าเท่ากับ 0.52

เมื่อพิจารณาอิทธิพลสุ่ม พบว่า ค่า χ^2 ของปัจจัยวุฒิการศึกษาของครู มีความแปรปรวนเพียงพอที่สามารถไปใช้เป็นตัวแปรตาม เพื่อค้นหาว่ามีตัวแปรต้นระดับผู้บริหารสถานศึกษาตัวใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ และอิทธิพลสุ่ม พบว่าค่า b และค่า χ^2 ของปัจจัยระดับครูผู้สอน คือ ปัจจัยวุฒิการศึกษา และคุณภาพการสอนไม่สามารถนำไปใช้เป็นตัวแปรตาม เพื่อค้นหาว่ามีตัวแปรต้นในระดับผู้บริหารตัวใดบ้างที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูผู้สอน

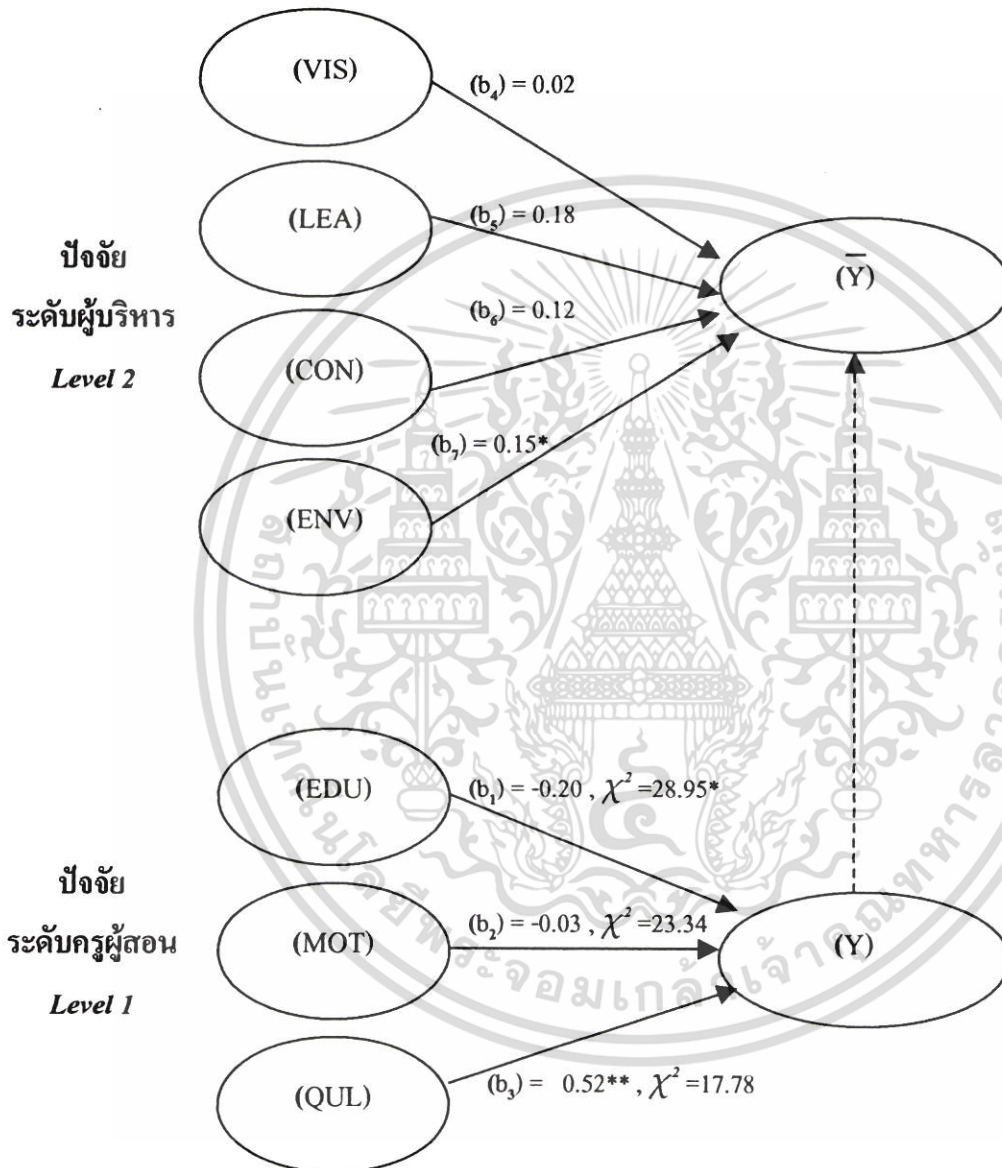
ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical model)

ปัจจัย ระดับผู้บริหาร	R^2_{HLM}	ตัวแปรตาม	อิทธิพลคงที่		
			b	t	P-value
1. ทัศนคติของผู้บริหาร(VIS)	0.0948	ค่าคงที่หรือผลการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	0.02	0.242	.809
2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร(LEA)			0.18	1.532	.125
3. การนิเทศการศึกษา (CON)			0.12	1.819	.068
4. การจัดสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา (ENV)			0.15	-2.509*	.012
ค่าคงที่(Intercept)			-0.69	-0.820	.412

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ พบว่า ตัวแปรระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (ENV) ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย 0.15

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่นำเสนอตอนที่ 5 ผู้วิจัยได้เขียนเป็นโมเดลดังนี้
 ตอนที่ 6 โมเดลพหุระดับปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการ
 ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
 เขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.1 โมเดลพหุระดับปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอน และในระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการ
 ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
 เขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพที่ 4.1 พบว่า ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอนส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

5.1.1.2 เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน เทคนิควิธีสอน และปัจจัยระดับผู้บริหาร สถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.4 เพื่อศึกษาปัจจัยในระดับครูผู้สอนและระดับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูที่สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 1,450 คน และผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 229 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูที่สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 296 คน และ ผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 20 สถานศึกษา จำนวน 140 คน โดยใช้ เกณฑ์ตามตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามของครูผู้สอน มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยระดับครูผู้สอน

1.แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	มีค่าความเที่ยง	.89
2.คุณภาพการสอน	มีค่าความเที่ยง	.89

ตอนที่ 2 แบบสอบถามของครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร

1.วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	มีค่าความเที่ยง	.84
2.ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	มีค่าความเที่ยง	.89
3.การนิเทศการศึกษา	มีค่าความเที่ยง	.93
4.การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา	มีค่าความเที่ยง	.95

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.1 ผู้วิจัยติดต่อกับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอหนังสือ ถึง อธิบดี กรมอาชีวศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ ผู้บริหารและครูตอบแบบสอบถามในเดือน พฤศจิกายน 2545

5.1.4.2 ผู้วิจัยติดต่อกับประสานงานกับสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 436 ฉบับ ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2545 ถึง วันที่ 6 มกราคม 2546

5.1.4.3 ผู้วิจัยติดต่อกับประสานงานกับสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2546 ถึง วันที่ 15 มีนาคม 2546 ซึ่งแบบสอบถามที่เก็บคืนได้ จำนวน 436 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบ สอบถามทั้งหมด

5.1.4.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1.5.1 การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรต้นระดับครูผู้สอนและ ระดับผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแปรตามด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science)

5.1.5.2 วิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวในระดับครูผู้สอนและระดับสถานศึกษากับตัวแปรตาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

5.1.5.3 วิเคราะห์หาตัวแปรในแต่ละระดับที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical linear model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับครูผู้สอนและระดับผู้บริหารสถานศึกษา

5.1.6 สรุปผลการวิจัย

5.1.6.1 ผลการศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านปฏิบัติงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานของท่าน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา 3 อันดับคือ ท่านจะใช้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอย่างเต็มที่ ถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ ท่านจะปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็มความสามารถเมื่อผู้บริหารวิทยาลัย พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม และท่านจะปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ ถ้างานที่ปฏิบัติสามารถทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้า ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งมี ผลต่อความตั้งใจในการทำงานของท่าน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คุณภาพการสอนของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือท่านวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้วยความยุติธรรม ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดี ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเชื่อว่าความร่วมมือร่วมใจและการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยของเราประสบความสำเร็จ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านพยายามให้คณะอาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ของตน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือท่านกระตุ้นให้อาจารย์มีความตื่นตัว และกระตือรือร้นในการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านได้ช่วยเหลือครูในการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ทางวิชาการ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านค้นคว้าและแนะนำวิธีการผลิตสื่อ และเทคนิคการสอนแก่คณะครูผู้สอนในวิทยาลัย ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมให้มีความยุติธรรมในการประเมินผลการของครูผู้สอน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านส่งเสริมและให้ความรู้ในการประเมิน ผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอแก่นักศึกษา ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ วิทยาลัยจัดตกแต่งสถานที่ได้ร่มรื่นและสวยงาม ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.6.2 ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า สำหรับมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขภาพดี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับดี รองลงมา คือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ คนตรีและกีฬา ซึ่งมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นประโยชน์จึงขอสงวนสิทธิ์ในการนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้

5.1.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน เทคนิควิธีสอน และปัจจัยระดับผู้บริหาร สถานศึกษา ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการสอน ทัศนคติของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ เท่ากับ .317 และ .152 ตามลำดับ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และการนิเทศการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .130, .116 และ .119 ตามลำดับ

5.1.6.4 ปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คือ 0.52

2. ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คือ 0.15

5.2 การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน และปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

1.1 วุฒิการศึกษาของครู ในภาพรวมครูมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการกำหนดวุฒิการศึกษาขั้นต่ำของครูผู้สอนในสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้ในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และครูผู้สอนมีการพัฒนาระดับการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษาที่จะเปิดสอนในระดับปริญญาตรี และได้นำความรู้มาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ดีนั้นจะทำให้การทำงานของครูมีประสิทธิภาพและมีกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ร่วมงาน และได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลจากความตั้งใจในการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ บัญชา แสนทวี (2539 : 186) ได้ศึกษารูปแบบเชิงเหตุผลของตัวแปรที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับ บรรหาร ราชมณี (2532 : 147) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัว แรงจูงใจกับความพึงพอใจในงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานของครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานของ ท่าน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน จะสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้กับครู และเป็น การกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีพฤติกรรมที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติ ซึ่งมีผลต่อความตั้งใจในการทำงานของท่าน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ หรือมีการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายแต่งานที่ทำไม่มีคุณภาพ และ ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

1.3 คุณภาพการสอนของครู ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนและเอกสารการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสภาพแวดล้อมของนักเรียน มีการแนะนำและแจ่มชัดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในบทเรียน มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในสถานศึกษาซึ่งมีรูปแบบการสอนที่พัฒนาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ครูผู้สอนมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น การให้กำลังใจในการปฏิบัติงานกระตุ้นให้นักเรียนซักถามในระหว่างการสอน และประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2524 : 26) ได้กล่าวว่า คุณภาพการสอนประกอบ ด้วยองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้สิ่งเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน การคิดหาข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง การให้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากในชั้นเรียน เป็นต้นเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยความยุติธรรม ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนต้องการให้

นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการเรียนของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีคุณภาพการเรียนที่ดีแล้วย่อมแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการสอนของครูว่ามีคุณภาพการสอนที่ดี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนยังไม่เข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน คิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก และยังไม่เข้าใจในสภาพปัญหาการเรียนการสอนและวิธีการแก้ไขปัญหา

1.4 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการศึกษาหาความรู้จากหนังสือหรือวารสารต่างๆ เพื่อที่จะสร้างแนวคิดและกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษา และการได้รับการฝึกอบรมในกระบวนการต่างๆ ของการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงการติดตามข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Sheive and Marian. (1987 : 194) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์เป็นเสมือนพิมพ์เขียวขององค์กร ซึ่งเราต้องการจะให้เป็นในอนาคต และวิสัยทัศน์นั้นจะทำให้เราสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำองค์กรให้บรรลุความต้องการนั้นได้ และสอดคล้องกับ Blumberg and Willian. (1986 : 227 - 228) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นในอนาคต และสามารถกระทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตได้สำเร็จ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเชื่อว่าความร่วมมือร่วมใจและการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ วิทยาลัยของเรา ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสามัคคีและการทำงานเป็นทีม จะช่วยทำให้ครูผู้สอนทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพสามารถแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ผู้บริหารนำไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านกระตุ้นให้อาจารย์มีการตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความต้องการให้ครูผู้สอนมีความตั้งใจและสนใจในการทำงาน ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการทำงาน และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

1.5 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการ นอกจากนี้มีการทำงานร่วมกับครู และส่งเสริมงานทางด้านวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ ช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่ครูและสนับสนุนงานวิจัยและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Greenfield (1987 : 32) ที่กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำอย่างตั้งใจมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานให้น่าพอใจ และมีประสิทธิภาพต่อนักเรียน และสอดคล้อง

คล่องกับ Lui (1985 : 861-A) ได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Instructional Leadership Behavior Questionnaire (ILBQ) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับผลสำเร็จของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ โดยการจัดกิจกรรมทางด้านการเรียนการสอนรวมถึงกิจกรรมนอกหลักสูตร และสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านค้นคว้าและแนะนำการผลิตสื่อและเทคนิคการสอนแก่คณะครูผู้สอนในวิทยาลัย ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีการพัฒนาทางด้านการผลิตสื่อและเทคนิคการสอนน้อยและไม่ทันสมัย

1.6 การนิเทศการศึกษา ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการจัดประชุมและวางแผนการนิเทศการศึกษาที่ดี มีการแนะนำเทคนิคการสอนแก่ครู และมีการจัดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและให้ความยุติธรรมในการประเมินผลการนิเทศการศึกษา ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางของชุมชนบริเวณใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับ Acheson and Gall (อ้างใน นิพนธ์ ไทยพานิช 2528 : 7) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง ความปรารถนาที่จะส่งเสริมทางเลือกแบบทางเลือกใหม่ของการนิเทศการสอน ซึ่งให้โอกาสต่อผู้นิเทศและครู ได้ประชุมปรึกษาหารือกันโดยตรงมากกว่าการนิเทศที่เกิดขึ้น หรือกระทำโดยตรงจากผู้นิเทศที่ปราศจากการประชุมหารือกันกับครู จะต้องมึลักษณะและวิจาร์ณญาของการเป็นประชาธิปไตยมากกว่าการใช้อำนาจ จะต้องมีลักษณะจุดศูนย์รวมอยู่ที่ตัวครู มากกว่าจุดศูนย์รวมอยู่ที่ตัวนิเทศ และสอดคล้องกับ Good (1973 : 539) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ ผู้จัดการศึกษา ในการแนะนำครูหรือนักคนอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุงงานสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษาช่วยปรับปรุงวัสดุ และเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธีสอนและช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมให้มีคุณธรรมในการประเมินผลครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการปฏิบัติงานของครูนั้นมีการประเมินผลงานอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการประเมินผลนั้นครูทุกคนย่อมต้องการความยุติธรรมในการตัดสินประเมินคุณภาพการสอนของครูผู้สอน ให้มีผลการประเมินที่มีคุณภาพและสามารถชี้วัดการทำงาน

เพราะ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นมีต้นทุนในการฝึกอบรมที่ค่อนข้างสูงและในแต่ละสถานศึกษาขาดบุคลากร ทางด้านสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งครูผู้สอนในปัจจุบันมีชั่วโมงสอนมากจึงมีเวลาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนน้อย

1.7 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการจัดสถานที่ได้ร่มรื่นสวยงาม มีความพร้อมในการจัดการศึกษา มีจำนวน ห้องเรียน ห้องน้ำ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีเครื่องมือและโรงฝึกงานที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถนพ คุณพันธ์ (2521 : 61) กล่าวว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่จะต้องมีอาคารสถานที่ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาคาร ที่พักผ่อนและอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนิสิตนักศึกษา อีกทั้งตึกเรียน ห้องสมุดอยู่ไม่ไกลเกินไปนัก และสอดคล้องกับ Kenworthy (1962 : 36) กล่าวว่า ห้องเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ต้องมีที่นั่งสบาย แสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศ สบายในห้องเรียน มีสภาพแวดล้อมที่น่าเรียน ดังนั้นการจัดสภาพห้องเรียนที่เหมาะสมจึงช่วยให้บรรยากาศของห้องเรียนน่าเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน รักโรงเรียนอยากมาโรงเรียน และยังเป็นการเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปริมาณห้องเรียนของแต่ละสถานศึกษามีความพร้อมที่จะรองรับจำนวนนักเรียนในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและหลักสูตรของแต่ละสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน รวมถึงงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาด้านการเรียนการสอน

2.ผลการศึกษาผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย กระบวนการการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหารเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงาน ได้ประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาร่วมมือกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ต้องช่วยกันคิดและช่วยกันวางแผนว่าจะต้องทำอะไร แล้วช่วยกันทำช่วยกันตรวจสอบ และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ

เอกสารแนบเอกสารที่ส่งในเวลาที่รับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เขียนได้ใช้ประโยชน์ที่สมควรแล้ว ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จรวยพร ธรณินทร์ (2539:19-20) ที่กล่าวว่า คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา จะต้องมีแผน ยุทธศาสตร์ในการพัฒนางาน และใช้การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการประเมินผลงานที่ดี ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และสร้างผู้นำ มีการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนายุทธการการปกครอง และชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนา มีการบำรุงรักษา อาคาร สนาม และอุปกรณ์ที่ดี นอกจากกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพแล้ว องค์ประกอบของคุณภาพอาชีวศึกษา ก็มีผลต่อผลการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน และสอดคล้องกับ ตูโยทัยธรรมธราช (2544:278-279) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของคุณภาพอาชีวศึกษา หมายถึงปัจจัยต่างๆ ที่บ่งบอกหรือมีผลต่อคุณภาพการจัดการ อาชีวศึกษา และการจัดการศึกษาในระบบของสถานศึกษา เป็นการทำงานเชิงระบบที่มีปัจจัยนำเข้า เช่นผู้เรียน ผู้สอน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีกระบวนการที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนต่าง ๆ ให้เกิดกระบวนการในการทำงาน เช่นการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจากด้านอื่นๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา และมีผลผลิต เช่นการเรียนรู้หรือ พัฒนาการต่างๆและทักษะฝีมือในสาขาวิชาชีพแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541:26) ที่กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วน ตาม ความคาดหวังของหลักสูตร ที่สถาบันกำหนดใช้และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยสถาบันการศึกษา ได้ดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ วุฒิการศึกษาของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน เทคนิควิธีสอน และปัจจัยระดับผู้บริหาร สถานศึกษา ได้แก่ วิทยุทัศน์ของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการ ศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการสอน วิทยุทัศน์ ของผู้บริหาร แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการ ศึกษา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 คุณภาพการสอนกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นทางบวกอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คุณภาพการสอนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่ดี และครูก็สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ให้แก่แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับ บุญชม ศรีสะอาด (2524:26) ที่กล่าวว่า คุณภาพการสอน ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ เกิดคุณภาพของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น ความสามารถในการนำเสนอบท เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่าง เหมาะสม การให้สิ่งเสริมแรง ซึ่งเป็นผลที่ทำให้เกิดคุณภาพในการเรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียน มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Carroll (1963:730) ที่กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ได้เห็นว่าเอกสารนี้มีความสำคัญหรือไม่ควรตีพิมพ์ออกให้ผู้อื่นเห็นอีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง กล่าวคือ นักเรียนมีความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย และขั้นตอนในการทำงานอย่างดี นักเรียนรู้ว่าจะต้องเรียนอย่างไร มีการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้จากสิ่งที่ยากไปสู่สิ่งที่ยาก เพราะการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลให้คุณภาพของผู้เรียนตรงตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียน ดังนั้น คุณภาพการสอนของครู ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นคนกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานของบุคคลในสถานศึกษาและวิสัยทัศน์ก็เป็นส่วนที่ผู้บริหารจะใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Blumbery and Greenfield (1986:227-228) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างปัจจุบันไปสู่สภาพที่ต้องการให้เป็นไปในอนาคต และสามารถกระทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตได้สำเร็จ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ(Sheive and Schoenheit :467) ที่ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า วิสัยทัศน์เป็นเสมือนพิมพ์เขียวขององค์กร ซึ่งเราต้องการจะให้เป็นไปในอนาคต และวิสัยทัศน์นั้นจะทำให้เราสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำองค์กรให้บรรลุตามความต้องการนั้นได้ จากเอกสารดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการบริหาร หรือการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงานก็จะขาดการสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจตามที่ตั้งไว้

3.3 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแรงจูงใจในการปฏิบัติงานนั้น เป็นส่วนที่ทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน มีกำลังใจในการสอนและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Pinder (1984:59) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นความพยายามของบุคคลในการปฏิบัติงาน ความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีดิลก (2529:154-155) ที่กล่าวว่า หน่วยงานใดไม่มีการเสริม แรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้ว หน่วยงานนั้นย่อมไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้สึกรักผูกพันต่อหน่วยงาน ผล

งานย่อมจะต่ำ เกิดความเบื่อหน่าย และปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ บัญญา แสนทวี (2539:186) ที่พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อทางตรงและทางอ้อมต่อ ประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานนั้นมีผลโดยตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ถ้าครูขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้วจะทำให้ประสิทธิภาพในการถ่ายทอดประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นผลให้ผู้เรียนไม่บรรลุถึงวัตถุประสงค์ในการเรียน และส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอีกด้วย

3.4 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่ดีควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่จะสามารถชี้นำและสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Davis and Thomas (1989:21) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะเน้นกิจกรรมด้านการเรียนการสอน และปฏิบัติงานในห้องเรียนของครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meilvain (1986:1959-A) ที่พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสามารถนิเทศงานวิชาการได้และมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lei (1985:861-A) ที่พบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับผลสำเร็จของโรงเรียน และสอดคล้องกับ ปาจารย์ วัชชวลคุ (2537:64) ที่พบว่าตัวแปรด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ มีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการสอนของครูและส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 228) ที่พบว่า พฤติกรรมผู้นำวิชาการ เป็นตัวแปรที่ทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญ จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวและสรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะว่า การที่ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นจะทำให้มีการควบคุมดูแล และมีการนิเทศ วางแผนงานจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งเป็นผลทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิผลมากขึ้นด้วย

3.5 การนิเทศการศึกษา กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศการศึกษาจะเป็นส่วนช่วยให้การสอนของครูเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในหลักสูตร และเป็นส่วนช่วยให้ครูได้มีการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2525:5) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการแนะนำและชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและ

นักเรียน เพื่อปรับปรุงตนเอง และสภาพการเรียนการสอน เพื่อบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:26) ที่กล่าวว่า กระบวนการ จัดการบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพื่อคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา และสอดคล้องกับ Harris(อ้างในปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535:263) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำกับบุคคลหรือสิ่งอื่นใด เพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่าการที่สถานศึกษานั้นจะมีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่ดีนั้น การนิเทศการศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างระบบการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพของครูผู้สอนและผู้เรียนในสถานศึกษา

4. ผลการศึกษาปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยระดับครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 และ 3 มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัจจัยระดับครูผู้สอน

4.1.1 คุณภาพการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คุณภาพการสอนนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับบราซันย์ บุญธิมา(2542:11) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนด้วยการชี้แนะ การมีส่วนร่วมของนักเรียน การเสริมแรง และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งสอดคล้องกับ Bloom (1976:13-15) ที่กล่าวว่า คุณภาพการสอนของครู เป็นเรื่องของการจัดการเรียน ประกอบด้วย การชี้แนะ การมีส่วนร่วม การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับ Carroll (1963:730) ที่กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง และจัดการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและคุณลักษณะของ

ผู้เรียน จากเอกสารดังกล่าว คุณภาพการสอนของครู เป็นการสอนที่ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง คุณภาพการสอนจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

4.2 ปัจจัยระดับผู้บริหาร

4.2.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีของสถานศึกษาจะส่งเสริมให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Kenworthy (1962:36) ที่กล่าวว่า ห้องเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ จะต้องมียี่งี่งสบาย และแสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศ สบายในห้องเรียน มีสภาพแวดล้อมที่น่าเรียน ดังนั้นการจัดสภาพห้องเรียนที่เหมาะสม จึงช่วยให้บรรยากาศของห้องเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย นักเรียน จะมีความกระตือรือร้นในการเรียน รักโรงเรียน อยากมาโรงเรียนและยังเป็นการเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถนพคุณพันธ์ (2521:61) ที่กล่าวว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่ดี จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยให้สัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่จะต้องมียี่งี่งอาคารสถานที่ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร ที่พักผ่อนและอื่น ๆ เพียงพอต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา และอยู่ไม่ไกลเกินไปนัก จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีในเรื่องของ อาคารสถานที่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ห้องน้ำ และโรงอาหารที่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต นักศึกษานั้นช่วยส่งเสริมทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีมากขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลถึงผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ปัจจัยระดับครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร คือ คุณภาพการสอน ทั้งนี้ครูผู้สอนควรคิดค้นเทคนิคการสอน รวมถึงสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครูผู้สอน เพื่อเพิ่มคุณภาพการสอนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ซึ่งจะเป็นผลทำให้นักเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้มีการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปัจจัยระดับผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร คือการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต่างๆควรพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนนักศึกษาจะทำให้ให้นักเรียนนักศึกษาทำการเรียนที่มีประสิทธิภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของผู้เรียน

3. สามารถนำรูปแบบการวิจัย ไปประยุกต์ใช้ในการค้นหาปัจจัยต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงจัดการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานครได้ เช่น ระยะเวลาการดำเนินงานของสถานศึกษา เทคนิควิธีสอน งบประมาณการดำเนินงาน ซึ่งสามารถทำให้งานวิจัยมีคุณภาพมากขึ้น

2. การศึกษาผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่เปลี่ยนแปลงไปตามการกำหนดของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะตรงกับความเป็นจริงในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในปัจจุบัน

3. ในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์พระคัมภีร์แบบลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง ซึ่งมีการวิเคราะห์เพียง 2 ระดับ แต่ยังสามารถที่จะวิเคราะห์ได้มากขึ้น โดยกำหนดรูปแบบการวิเคราะห์พระคัมภีร์มากกว่า 2 ระดับขึ้นไป เช่น ระดับนักเรียน ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. 2536. “ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุญฎิบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ. : กรมอาชีวศึกษา
- กุลชติ เจริญกุล. 2535. “การพัฒนาแบบวัดภาคปฏิบัติวิชาชีพพลทหาร : ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิติมา ปรีดีคิลก. 2529. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธารการพิมพ์.
- กฤษณา เสนาวงษ์. 2544. “ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เข็มทอง สิริแสงเลิศ. 2540. “การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรคุญฎิบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรวพร ธรณินทร์. 2539. “การประกันคุณภาพการศึกษา.” วารสารการศึกษาเอกชน. 7(67) : 19-20.
- จันทร์ธานี บุญชุ่ม. 2533. “คุณลักษณะบางประการของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน และความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนปทุมศึกษา.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุญฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จุมพล ภัทรชีวิน. 2532. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน. รายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. 2538. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- ชินภัทร์ ภูมิตร์. 2544. “ระบบการประกันคุณภาพ” หน้า 1 ใน เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินผลภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดวงกมล โพธิ์นาค. 2545. “การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ.” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ดวงพร ชินสมบุรณ์. 2522. “การสร้างเกณฑ์ประเมิน โรงเรียนอนุบาล.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต่อศักดิ์ ประศาสนศิลป์. 2544. “เกาะติดทิศทางแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9.” วิทยานิพนธ์. 99(12) : 36-39.

ถาวร สารวิทย์. 2521. การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เที่ยง เหมียคไรสง. 2542. “วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. 2533. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. “วิธีวิทยาขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ.” วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, ปีที่ 7, ฉบับที่ 2, กรกฎาคม- ธันวาคม 2538. หน้า 1-36.

นิพนธ์ ไทยพานิช. 2529. การนิเทศแบบคลินิก. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต.

บุญชม ศรีสะอาด. 2524. “รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน.” ปรินิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุญชม ศรีสะอาด. 2538. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

บุญเรือง ศรีเหรียญ. 2542. “ การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น.” ปรินิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บัญชา แสนทวี. 2539. “การศึกษารูปแบบเชิงเหตุผลของตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กระดับก่อนปฐมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประคอง กรรณสูต. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปรเมศวร์ ชุนภักดี. 2527. “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของ อาจารย์ใน มหาวิทยาลัยศิลปากร.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปราศรัย ประวัตินุชเรื่อง. 2544. “ การวิจัยและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามโมเดล ปฏิสัมพันธ์ใน โรงเรียนสยามบริหารธุรกิจ(เอสแบค).” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปรานี จำนงเจริญ. 2534. “การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 11 ที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์หุระดับ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปนัดดา เจียรกุล และคณะ. 2541. “รายงานผลการสัมมนา เรื่อง การนิเทศการศึกษา : กลยุทธ์เพื่อการประกันคุณภาพ.” กรุงเทพฯ : สาขาวิชานิเทศการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารอัครำเนา.
- ปรังญา วุฒิอาภรณ์. 2527. “การพัฒนาเกณฑ์ประเมิน โรงเรียนประถมศึกษา สำหรับสภาพท้องถิ่น ในเขตการศึกษา 8.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประหยัด พิมพ์. 2542. “การศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปาจารย์ วัชชวลิต. 2527. “อิทธิพลขององค์ประกอบด้านลักษณะของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้านและสภาพแวดล้อมทาง โรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียา นิพนธ์พิทยา . 2525. การประถมศึกษากับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงสยาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. 2544. “เอกสารประกอบการสอนวิชาการระบบการประเมินและกิจกรรมอาชีวศึกษา เรื่องหลักการวัดและประเมินผล.” กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
- พวงทอง ไสยวรรณ. 2514. “การสร้างเกณฑ์การประเมินผลเพื่อรองรับวิทยฐานะของ โรงเรียนมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พนัส หันนาคินทร์. 2523. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช จำกัด.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. 2529. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์ จำกัด.
- พัสวี จริตธรรม. 2538. “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินผลความถูกต้องของการอ่านออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทย.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฟ้าม่วย เรื่องเลิศบุญ. 2538. “การศึกษาแนวโน้มการบริหารในสถาบันการศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพลิน ผ่องใส. 2531. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2544. เอกสารการสอนวิชาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 22306 หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- มารศรี สุธานี. 2540. “ปัจจัยที่สัมพันธ์เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษาคุุฎิบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เมธิ ปิถันธนานนท์. 2528. การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนส โตร์.
- รพีพรรณ พิมพ์ภรณ์. 2538. “การศึกษากระบวนการบริหารงานของภาควิชา : การศึกษาเฉพาะกรณี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชันย์ บุญริมา. 2542. “ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติกรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย.” วิทยานิพนธ์การศึกษาคุุฎิบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. 2542. การวิเคราะห์พระระดับ . กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- รุ่งทิพย์ สมานรักษ์. 2536. “ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะชีวิตสังคมและจิตวิทยากับความพึงพอใจในการทำงานของครูประถมศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในจังหวัดสุรินทร์.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รววิทย์ กองกระ โทก. 2545. “การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วารสาร วิศวะ . 2536 . " การวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของระดับที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การเปรียบเทียบระหว่างเทคนิค โอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีควชัน กับเทคนิคเอชแอลเอ็ม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

วันชัย ศิริชนะ. 2536. "การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร วรุษบางกูร. 2524. การวางแผนผังและการพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ขนิษฐา การพิมพ์และโฆษณา.

วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2538. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร (ธีรกุล) วรุษบางกูร และสุพิชญา ธีรกุล. 2524. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศ การศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา. วิจิตร ศรีสะอาด. 2518. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ศศิธร ชูตินันทกุล. 2536. "การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียน เอกชนที่เปิดสอนคอมพิวเตอร์." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ศรีรัตน์ จันทร์สมวงศ์. 2530. "อนาคตของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพ.ศ.2540." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. 2541. "การพัฒนาตั้งงบประมาณคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ใน สถาบันราชภัฏ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสิ. "มติใหม่ของการวิจัยทางการศึกษา." วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, ปีที่ 4, ฉบับที่ 1, มกราคม-เมษายน 2534. หน้า 1-8.

_____. 2535 . การวิเคราะห์พระคัมภีร์สำหรับการวิจัยทางการศึกษา . ข่าววิจัยทาง การศึกษา . 15 (5) : 3 - 14 .

ศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์ . 2542 . " การวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของการพัฒนาการทางการ เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สังัด อุทรานันท์. 2528. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมเกียรติ ขอบผล. คุณภาพการศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง คุณภาพการศึกษา : ปัญหาที่รอแก้, กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. (อัคราเนนา) สมคิด พรหมจ้อย. 2534. “การพัฒนาระบบการประเมินตนเองสำหรับศูนย์ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ . 2537 . เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .

สุทธนู ศรีไสย และคณะ. 2540. “ดัชนีแสดงคุณภาพวิชาการของอาจารย์.” ใน เอกสารเสนอในโครงการประชุมวิชาการเรื่อง “สู่เส้นทางการปฏิรูปครุศึกษา.” กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุปรีชา หิรัญโต. 2524. “เอกสารการสอนชุดวิชาวางแผนพัฒนาโรงเรียน หน่วยที่ 5 เรื่องการวางแผนด้านอาคารและสภาพแวดล้อม.” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

สุนีย์ ภูพันธ์. 2531. “สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตร ปวช. 2530 ประเภทวิชาศิลปกรรม ในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาณี เตชะดำรงสิน. 2521. “การสร้างเกณฑ์การประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชย์การ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพ ดวงไสว. 2539. “การประกันคุณภาพทางวิชาการ.” *อุดมศึกษาปริทัศน์*. 1(3) : 9
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. 2543. มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. 2544. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. [Online]. Available <http://www.onec.go.th/index.html>.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2537. การวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับของ Path Model. เอกสารประกอบการสอนวิชา สถ. 751, ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537.

_____. 2540. เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุพหุคูณ. กรุงเทพฯ :

เอกสารนี้เป็นเอเลิฟแอนด์ดิฟเฟอเรนซ์. การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หทัย ดันหยง. 2525. การสอนสังคมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ โลก.
- อนง ศิลปนิลมาลย์. 2530. “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินหลักสูตรจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2540. ในกระแสแห่งคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อารี ยังสกุล. 2514. “อิทธิพลของสภาพแวดล้อมบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2513 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพระนคร.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- อำรุง จันทวานิช. 2542. “แนวความคิดประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.” วารสารข้าราชการครู. 10 : 9.
- อุทุมพร จามรมาน และคณะ. 2544. “รายงานวิจัย เรื่อง คัชณี เกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสำหรับอุดมศึกษาไทย.” กรุงเทพฯ. เอกสารอัดสำเนา.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. 2537. “ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา.” วารสารครุศาสตร์. 23(1) : 17-29
- อัฐพร หิรัญพุกฤษ. 2539. “รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตัวแปรสภาพแวดล้อมสถาบันกับผลลัพธ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชา อุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรณพ คุณพันธ์. 2521. “การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วัฒนาณรงค์. 2539. “การควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย.” รายงานการวิจัยอนุสารอุดมศึกษา. 22(217) : 2
- Adams, H.P. and Frank G. Dickey. 1953. **Basic Principle of Supervision.** New York : American Book Company.
- Anderson, L.W. and Aretha B. Pigford. 1987. “Removing Administrative Implement to Instruction Improvement Effects.” **In Theory into Practice.** 16(1) : 6770.
- Aitkin, M., D. Anderson, & J. Hinde. 1981. “Statistical Modeling of Data on Teaching Styles.” In *Journal of The Royal Statistical Society, Series A*, vol. 4 , April. pp. 1-43.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Alexander, Leigh, & John Simmons. 1975. **The Determinants of School Achievement in Developing Countries : The Education Production Function.** New York, McGraw – Hill Book Company.
- Barsaga, E. B. 1978. “Factor Associated With School Performance in the NCEE; A Policy Study.” **Educational Quarterly.** 3(1) : 5-32.
- Barth, R.S. 1991. **Improving Schools from within : Teachers, Parents, and Principals Can Make the difference.** San Francisco : jossey-Bass Publishing.
- Beare, H. et. al. 1989. **Creating an Excellent school.** New York : Routledge.
- Bennis, W. 1986. “Why Leader Can’t Lead.” **Training & Development Journal.** 35-39.
- Blumberg, A. and William G. 1986. **The Effective Principal : Perspectives on School Leadership.** 2 nd ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Bloom, B.S. 1976. **Human Characteristics and School Learning.** New York : MaGraw-hill Book Company.
- Boonruangrutana, Samreng. 1978. “A Model of School Effects.” Doctor’s Thesis, University of Illinois at Urbana-Cjampion. 171 p.
- Carrol, J.B. 1963. “ A Model of School Learning.” **Teacher College Record.** 64 : 123-133.
- Collins, C.R. 1987. “Teacher and Principal Perception of the Effect of Principal’s Engagement in Selected Instruction Leadership Function on Student Achievement.” **Dissertation Abstracts International.** 48 : 11-A.
- Cooperman, Dan Reid. 1997. “Collaborative Management, Teacher Characteristics, and Instructional Practice : an HLM analysis of the Prospects data survey.” **Dissertation Abstracts.** 58A(03) : 660
- Cyer, P. 1993. **Preparing for Quality Assessment and Audit : Establishing and Quality Assurance System in Higher Education.** CVCP Publication.
- Davis, T. L. 1989. “The Relationship between Satisfaction with Leadership and school Climate in Randomly Rural Geogia Public Elementary School.” **Dissertation Abstracts International.** 50(10A) : 3115.
- Davies, I. K. 1981. **Instruction Tracing.** Indiana University : McGraw-Hill.
- Davis, G.A. and Margaret A. Thomas. 1989. **Effective Schools and Effective Teacher.** Boston : Allyn and Bacon, Inc.

- DeBoise, W. 1984. "Synthesis of Research on the Principal as Instruction Leader." In **Education Leadership**. 42(2) : 14-20.
- Eckley, Mona E Nelson. 1998 . **The Relationship between Teacher empowerment and Principle leadership style** . Dissertation Abstract International. 58 A (7) : 2475 .
- Flood, R.L. 1993. **Beyond TQM**. Chichester, England : John Wiley & Sons.
- Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. 2nd edition. New York : McGraw-Hill
- _____. 1973. **Dictionary of Education**. 3rd edition. New York : McGraw-Hill.
- Hellriegel, D. and John W. S. 1989. **Management**. 5th ed. New York : Addison-Wesley Publishing Company.
- Hickman, C.R.and Michael A.S. 1984. **Creating Excellence : Managing Corporate Culture, Strategy and Change in the new age**. New York : New America Library.
- Hill , Peter W., Kenneth J. Rowe and Phillip Holmes - Smith . 1996 . " Modeling Student Progress." <http://www.edfac.unimelb.edu.au/caer/papers/modelling/index.html>.
- Hutchinson, Dougal. 1991 . " Assessing the Impact of Aggregated Group - Level Contextual Effects on Progress in Education." <http://www.medent.umontreal.ca/multilevel/dougrept.text>.
- Jasmine, J. 1993. **Portfolio and Other Assessment**. **Hunting Breach** : Teacher Created Materials, Inc.
- Kenworthy, L. S. 1962. **Guide to Social Studies Teaching in Secondary School**. Belmont California : Wadsworth Publishing.
- Kreft, I.G. 1996 . " Are Multilevel Techniques Necessary? An Overview ,Including Simulation Studies." <http://www.stat.edu/~Kreft/quarterly/nodca.html>.
- Kreft, I.G.,and Jan de Leeuw. 1991 . " Model Based Ranking of School." **Educational Research** . 15 (1) : 45 49
- Lewis, Norma A. "Instructional Leadership Styles of Effective Elementary School Principals in Texas." **Dissertation Abstracts International**. 45(3) : 709A.
- Libby, Donald L. 1994. "An Hierarchical Model of Academic Achievement as a Function of student's Socioeconomic background, ability, effort, and the pace and quality of classroom instruction." **Dissertation Abstracts** . 54A(11) : 4263.
- Lipham, James M. 1981. **Effective Principal, Effective School**. Reston Virginia : National Association of Secondary School Principals.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Lui, Chint-Jen. 1988. "An Identification of Principals Instructional Leadership Behaviors in Effective High Schools." **Dissertation Abstracts International**. 46(84) : 861A.
- Manasse, A. L. 1986. "Vision and Leadership : Paying Attention to Intention." **Peabody Journal of Education**. 63 : 150-171.
- Mcilvain, Steven Llyod. 1986. "Improving the Instructional Leadership of Elementary Principals Through In-Service Training." **Dissertation Abstracts International**. 47(86) :1959-A.
- Morrison , Carl N.1995. "Hierarhical Models for Educational Data : An Qverview." **Educational and Behavioral Statistics**. 20 (2) : 190 - 200 .
- Navaratnam, K. K., and O'connor, R. 1993. Quality assurance in vocational education : Meeting the needs of nineties. **The Vocational Aspect of Education**. 45 (2) : 113-122.
- Parsons, C. 1994. **The politics and practice of quality**. In C. Parsons (ed), **Quality improvement in education : Case studies in schools, colleges and university**. London : David Fulton, pp. 1-9.
- Porter, L.W. and Edward E. 1968. Lawyer. **Managerial Attitudes and Performance**. Home Wood, III : Irwin-Dorsey.
- Radenbush,S.W.,and A.Sbryk. 1986 . " A Hierarchical linear Model for Studying School Effects." **In Sociology of Education** . 59 (1) : 1 - 17 .
- _____. 1992. **Hierarchical Linear Model : Applications and Data Analysis Methods**. New York : Sage Publications.
- Rosenhaltz, Susan J. 1989. "Workplace Conditions that Affect Teacher Quality and Commitment Implications for School Teacher Induction Programms." **The Elementary School Journal**. 89(4) : 421 – 439 ; March.
- Sallis, E. 1993. **Total quality management in education**. London : Kogan Page.
- Seager, P. W. 1961. **Propose the School Building Code For Thailand**. Indiana : Indiana University.
- Sheive, L. T. and Marian, B. S. 1987. "Vision and the Work Life of Education Leaders." **Leadership : Examining the Elusive**. Year book of the Association for supervision and Curriculum Development.
- Shieh, Hueih-lirng. 1997. A study of the Perceptions of Tranformational versus Transactional Leadership style as an Influence on Nursing Faculty Job Satisfaction in Associate and

- Bachelor Degree Program in Taiwan(China). **Dissertation Abstract International**. 57B (07) : 4303.
- Smith, Charles Raymond. Jr. 1984. " The Relationship Between Principal's Instruction Leadership and School's Organizational System." **Dissertation Abstracts International**. 45(03) : 716-A.
- Trethowan, D. M. 1991. **Managing with Appraisal Achieving Quality School through Performance Management**. London : Paul Chapman Publishing.
- Trusty, Francis M. 1986. **Administrator/Supervisor Career Leader Orientation Manual**. Naskville, Tennessee : Tennessee Department of Education.
- Yu , Lei. 2001 . " Measuring Value Added School Effects On Ohio Sixth - Grade Proficiency Test Results Using Two - level Hierarchical Linear Modeling." **Dissertation Abstracts International** . 62 A (03) : 920 .
- Vickery, D. J. 1972. **School Building Design in Asia**. Colombo : Kularatne Co.Ltd.
- Victor , D'Agostino Jerome . 1997 . " An Empirical Comparison of Three Schooling Models." **Dissertation Abstracts International** . 58 (1) :70.
- Waite, L. 1958. **Guide For Planing School Plants**. Naskville, Research and Publication Committee, Peabody College.
- Whatmough, R. 1994. **The listening school : Sixth formers and staff as customers of each other**. In C. Parsons (ed), **Quality improvement in education : Case studies in schools, college and universities**. London : David Fulton, pp. 19-103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายสุรวุฒ ณะระนอง รหัสประจำตัว 440647i1 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผล การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร (FACTORS' AFFECTING ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN BANGKOK METROPOLITAN) โดยมี ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ ดร.ราชนัย บุญธิมา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2545

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ตุลาคม พ.ศ.2545

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 / 3913

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

พศศิจิกายน 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรวุฒ ฒ ระนอง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” คณะกรรมการอุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรด อนุญาตให้ นายสุรวุฒ ฒ ระนอง ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3976

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๑ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายสุรวุฒ ฒ ระนอง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา
สังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 0-2643-3000 ต่อ 3692

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 0-2643-325

ที่ ศธ 0911/ 128

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

10 มกราคม 2546

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3976 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 2. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นายสุรวิทย์ ณ ระนอง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา รวม 22 แห่ง เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร" รายละเอียดทราบแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ นายสุรวิทย์ ณ ระนอง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 22 แห่ง ตามรายชื่อที่แนบได้อันนี้ แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนด้านขวาของทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาส่งผลงานการทำวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร: 0-2281-5555 ต่อ 1802
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0911/
129

กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

10 มกราคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นายสุรวิทย์ ณะระนอง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลใน สถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายสุรวิทย์ ณะระนอง แจกแบบ สอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อ ดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

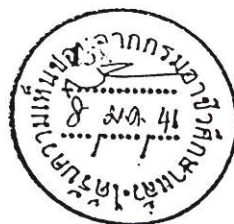
หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

900/1

แบบสอบถาม**ครูผู้สอน****เรื่อง****ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสอบถามครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับ สถานภาพของ ครูผู้สอน
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอน และเทคนิควิธีสอน

2. คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและ
ใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นจึงขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และกรุณาตอบ
ทุกข้อ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน
ของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ

สุรวุฒ ณะระนอง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ถ้ามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา

ตอนที่ 1.1 ถ้ามเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

1-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

15 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานศึกษาที่ท่านสังกัด.....

9/20/41

ตอนที่ 1.2 ตามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประกันคุณภาพภายใน

ของ สถานศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ ว่าท่านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู					
1. ท่านจะใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอย่างเต็มที่ถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ.....
2. ท่านจะปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนถ้ามีแรงจูงใจเพียงพอ.....
3. ท่านปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็มที่หากรายได้ที่ได้รับต่อเดือนเพียงพอต่อการดำรงชีพ.....
4. ท่านจะปฏิบัติงานในวิทยาลัยอย่างเต็มความสามารถเมื่อผู้บริหารวิทยาลัยพิจารณาความคิดเห็นความชอบอย่างเป็นธรรม
5. ท่านจะปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ ถ้างานที่ปฏิบัติสามารถทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้า.....
6. ท่านปฏิบัติงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับการสนับสนุนจาก ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานของท่าน...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๙๐๗/๙

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ถ้าท่านเข้าร่วมทำกิจกรรมทางวิชาการในวิทยาลัย ท่านจะมีความกระตือรือร้นตั้งใจทำงาน.....
8. ท่านได้รับรางวัลเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งมีผลต่อความตั้งใจในการทำงานของท่าน.....
9. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งทำให้การทำงานของท่านมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น.....
10. ท่านร่วมปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะทำให้ผลการประกันคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Good

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คุณภาพการสอน					
1. ก่อนเริ่มสอนบทเรียนใด ท่านจะบอกนักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนบทเรียนนั้น.....
2. ในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนแต่ละครั้ง ท่านให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น.....
3. ท่านใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย เช่นการยกตัวอย่างของจริงหรือการแข่งขัน.....
4. ท่านมี ปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับนักเรียนทุกคน เช่น การเสริมแรงด้วยวาจาหรือท่าทาง และให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น.....
5. ท่านมีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อซักถามในระหว่างการสอน.....
6. ท่านให้กำลังใจกับนักเรียนในระหว่างปฏิบัติงานเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง.....
7. ท่านแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน จากข้อมูลหลายแหล่ง เช่น ผลการทดสอบ ผลการตอบคำถาม เป็นต้น.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Good

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. หลังการสอนบทเรียนใด ท่านให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนนั้น.....
9. ท่านมีการจัดทำแผนการสอนประจำวิชาที่สอน.....
10. ท่านมีการจัดทำเอกสารการสอน ประจำวิชาที่สอน....
11. ท่านใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสภาพแวดล้อมของนักเรียน.....
12. ท่านสามารถควบคุมชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....
13. ท่านวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยความยุติธรรม.....
14. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดี.....
15. ท่านมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ตามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่านักเรียนของท่านมีการปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เหล่านี้
อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงข้อเดียว

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละ
ศาสนา

- 1. นักเรียนร่วมเข้าแถวทำกิจกรรมของโรงเรียน
- 2. นักเรียนร่วมเข้าแถวทำกิจกรรมของโรงเรียนและส่งงานเป็นประจำ
- 3. นักเรียนร่วมเข้าแถวทำกิจกรรมของโรงเรียน ส่งงานเป็นประจำและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น
- 4. นักเรียนร่วมเข้าแถวทำกิจกรรมของโรงเรียนส่งงานเป็นประจำและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้นและปฏิบัติตนด้วยความเต็มใจและเป็นแบบอย่างที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับ อาชีวศึกษา)

- 1. นักเรียนไม่หิบบของคนอื่นมาเป็นของตนเอง
- 2. นักเรียนไม่หิบบของคนอื่นมาเป็นของตนเอง และไม่พูดโกหก
- 3. นักเรียนไม่หิบบของคนอื่นมาเป็นของตนเอง ไม่พูดโกหก และปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา
- 4. นักเรียนไม่หิบบของคนอื่นมาเป็นของตนเอง ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาและชักชวนเพื่อนให้ทำตามแบบอย่าง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม

- 1. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อน
- 2. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อน และแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน
- 3. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน และเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน
- 4. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน เสียสละเพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนและปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gongxi

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจน

ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า)

- 1. นักเรียนมีการใช้สิ่งของและทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด
- 2. นักเรียนมีการใช้สิ่งของและทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด มีการใช้สิ่งของและทรัพย์สินของส่วนรวมอย่างประหยัด
- 3. นักเรียนมีการใช้สิ่งของและทรัพย์สินของตนเองและทรัพย์สินของส่วนรวมอย่างประหยัดและมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด
- 4. นักเรียนมีการใช้สิ่งของและทรัพย์สินของตนเองและทรัพย์สินของส่วนรวมอย่างประหยัดและมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด

- 1. นักเรียนสามารถบอกข้อมูลได้
- 2. นักเรียนสามารถบอกข้อมูลและจำแนกประเภทข้อมูลได้
- 3. นักเรียนสามารถบอกข้อมูล จำแนกประเภทข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลได้
- 4. นักเรียนสามารถบอกข้อมูล จำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลและสามารถสรุปข้อมูลได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี / ข้อเสีย ความถูก / ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกวิธีและมี ปฏิภาณในการแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างสันติ มีความถูกต้องเหมาะสม

- 1. นักเรียนประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้
- 2. นักเรียนประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลและพิจารณาข้อดี - ข้อเสีย รวมทั้งบอกว่าถูก - ผิด ได้
- 3. นักเรียนประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลและพิจารณาข้อดี - ข้อเสีย รวมทั้งบอกว่าถูก - ผิด ได้ และปฏิภาณในการเลือกวิธีแก้ปัญหา
- 4. นักเรียนประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลและพิจารณาข้อดี - ข้อเสีย รวมทั้งบอกว่าถูก - ผิด ได้ และปฏิภาณในการเลือกวิธีแก้ปัญหา และแก้ไขปัญหารวมทั้งตัดสินใจได้อย่างสันติ ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์ และกำหนดเป้าหมายได้

- 1. นักเรียนมีจินตนาการ
- 2. นักเรียนมีจินตนาการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3. นักเรียนมีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถคาดการณ์ เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ได้
- 4. นักเรียนมีจินตนาการ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถคาดการณ์ เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ และสามารถกำหนดเป้าหมายได้

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการ เรียนรู้ตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ / กลุ่มวิชา / หมวดวิชาที่สำคัญ ไม่น่ากว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะ สาขาสำหรับอาชีวศึกษา)

- 1. นักเรียน 10-20% มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3,4 ในวิชาที่ท่านสอน
- 2. นักเรียน 20-40 % มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3,4 ในวิชาที่ท่านสอน
- 3. นักเรียน 40-60% มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3,4 ในวิชาที่ท่านสอน
- 4. นักเรียน 60% ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3,4 ในวิชาที่ท่านสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

- 1. นักเรียนมีความสามารถในการฟังและอ่าน
- 2. นักเรียนมีความสามารถในการฟัง อ่านและมีความสามารถในการพูดและเขียน
- 3. นักเรียนมีความสามารถในการฟัง อ่าน มีความสามารถในการพูดและเขียนและสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- 4. นักเรียนมีความสามารถในการฟัง อ่าน มีความสามารถในการพูดและเขียน สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจและโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้

Geele,

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รัก การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่าง
ต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหา
เหตุ-ผล

- 1. นักเรียนกระตือรือร้น สนใจในการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ในโรงเรียน
- 2. นักเรียนกระตือรือร้น สนใจในการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ในโรงเรียนและ
นอกโรงเรียน
- 3. นักเรียนกระตือรือร้น สนใจในการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ในโรงเรียนและ
นอกโรงเรียนรู้จักสังเกต ชักถามและตั้งคำถามหาเหตุผล
- 4. นักเรียนกระตือรือร้น สนใจในการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ในโรงเรียนและ
นอกโรงเรียนรู้จักสังเกต ชักถามและตั้งคำถามหาเหตุผลและ นำความรู้ไป
พัฒนาตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอก
สถานศึกษา

- 1. นักเรียนรักการอ่าน
- 2. นักเรียนรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
- 3. นักเรียนรักการอ่าน ศึกษาค้นคว้าใน ห้องสมุดและศึกษาหาความรู้จาก
แหล่ง ความรู้ใน โรงเรียน
- 4. นักเรียนรักการอ่าน ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดและศึกษาหาความรู้จากแหล่ง
ความรู้ใน โรงเรียนและศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้นอกโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วย
ตนเอง

- 1. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้โดยอาศัยคำแนะนำ
- 2. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้ด้วยตนเอง
- 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้ด้วยตนเองและสรุปได้อย่างถูกต้อง
- 4. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้ด้วยตนเองและสรุปได้อย่างถูกต้อง
และนำไปใช้พัฒนาตนเอง รวมทั้งประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และผลงานมีประสิทธิภาพ

- 1. นักเรียนมีการวางแผนในการทำงาน
- 2. นักเรียนมีการวางแผนในการทำงานและทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้.
- 3. นักเรียนมีการวางแผนในการทำงานและทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ และมีการประเมินรวมทั้งนำผลการประเมินมา ปรับปรุง แก้ไข
- 4. นักเรียนมีการวางแผนในการทำงานและทำงาน ตามขั้นตอนที่วางไว้ และมีการประเมินรวมทั้งนำผลการประเมินมา ปรับปรุง แก้ไขและผลงานเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุขและภูมิใจในผลงานของตนเอง

- 1. นักเรียนทำงานและพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย
- 2. นักเรียนทำงานและพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายและทำด้วยความขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบ
- 3. นักเรียนทำงานและพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย และทำด้วยความขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบ และทำงานอย่างมีความสุข
- 4. นักเรียนทำงานและพัฒนางานที่ได้รับ มอบหมาย และทำด้วยความขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบ และทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)

- 1. นักเรียนร่วมมือวางแผนปฏิบัติงาน.
- 2. นักเรียนร่วมมือวางแผนปฏิบัติงานและช่วยกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีการปรึกษาหารือการทำงาน
- 3. นักเรียนร่วมมือวางแผนปฏิบัติงานและช่วยกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีการปรึกษาหารือการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น
- 4. นักเรียนร่วมมือวางแผนปฏิบัติงานและช่วยกัน ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีการปรึกษาหารือการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและยอมรับ ความสามารถของผู้อื่น และ มีการรับผิดชอบต่อ ผลงานร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gom...

ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

- 1. นักเรียนสามารถบอกอาชีพและลักษณะอาชีพที่สุจริตได้
- 2. นักเรียนบอกอาชีพและลักษณะอาชีพที่สุจริตได้และเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ
- 3. นักเรียนบอกอาชีพและลักษณะอาชีพที่สุจริตและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพและมีความชื่นชมต่อผู้มีอาชีพสุจริตได้
- 4. นักเรียนบอกอาชีพและลักษณะอาชีพที่สุจริตและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพและมีความ ชื่นชมต่อผู้มีอาชีพสุจริตและวางแผนที่จะประกอบอาชีพสุจริตได้

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี**ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน**

- 1. นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูงไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 2. นักเรียนมีส่วนสูงตามเกณฑ์ แต่มีน้ำหนักไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน.
- 3. นักเรียนมีน้ำหนักตามเกณฑ์ แต่ส่วนสูงไม่เป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐาน
- 4. นักเรียนมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

- 1. นักเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพมากกว่า 2 ด้าน
- 2. นักเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพ 2 ด้าน.
- 3. นักเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพ 1 ด้าน.
- 4. นักเรียนผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพทุกด้าน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อนและบุคคล ทัวไป

- 1. มีความร่าเริง แจ่มใส
- 2. มีความร่าเริง แจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน
- 3. มีความร่าเริง แจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู
- 4. มีความร่าเริง แจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทัวไป

ตัวบ่งชี้ที่ 4 รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

- 1. นักเรียนดูแลสุขภาพตนเองได้.
- 2. นักเรียนดูแลสุขภาพตนเองได้และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุโดยมีผู้รับ
- 3. นักเรียนดูแลสุขภาพตนเองได้และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุโดยมีผู้รับ
และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุได้ เหมาะสมกับวัย
- 4. นักเรียนดูแลสุขภาพตนเองได้และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุโดยมีผู้รับ
และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุได้ เหมาะสมกับวัยและแนะนำรวมทั้ง
ป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุแก่ผู้อื่นได้

**ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่ง มอมเมา (ไม่เสพยาสิ่ง
เสพติดและปลอดจาก สิ่งมอมเมา สำหรับระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา)**

- 1. นักเรียนรู้จัก โทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา
- 2. นักเรียนรู้จัก โทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมาและรู้วิธีหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติด
และสิ่งมอมเมา
- 3. นักเรียนรู้จัก โทษและรู้วิธีหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดและสิ่ง มอมเมาและไม่
เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา
- 4. นักเรียนรู้จัก โทษและรู้วิธีหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมาและไม่
เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมาและชักชวนให้เพื่อน หลีกเลี่ยงจากสิ่ง
เสพติดและสิ่งมอมเมา

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา**ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา**

- 1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
- 2. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมและมีความชื่นชมที่ได้ เข้าร่วมกิจกรรมด้าน ศิลปะ
ดนตรีและกีฬา
- 3. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมและมีความชื่นชมที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และ มีความ
สุขที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
- 4. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมและมีความชื่นชมที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม มีความสุข
และชักชวนให้เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gongxi

แบบสอบถาม**ผู้บริหาร****เรื่อง****ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสอบถามผู้บริหารในสถานศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ทัศนคติของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
2. คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อการปฏิบัติงานและจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นจึงขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ

สุรวุฒ ธีระนอง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับใด แล้วทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 1. ท่านอ่านหนังสือหรือวารสารต่างๆ เพื่อที่จะทราบแนวคิดและกลยุทธ์ในการพัฒนาวิทยาลัย.....
2. ท่านมีแผนปฏิบัติการหรือมีภาพในอนาคตของวิทยาลัยอยู่ แล้วว่าวิทยาลัยของเราควรเป็นอย่างไร.....
3. ท่านเชื่อว่าความร่วมมือร่วมใจและการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยของเราประสบความสำเร็จ.....
4. ท่านมีการประชุมอาจารย์หรือการพบปะกับอาจารย์เพื่อร่วมกันพิจารณาถึงอนาคตของ วิทยาลัย....
5. ท่านกระตุ้นให้อาจารย์มีความตื่นตัว และกระตือรือร้นในการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9017

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ท่านชอบพูดถึงความสำเร็จของอาจารย์ นักศึกษา ในวิทยาลัยแห่งนี้.....
7. ท่านมีความสนใจถึงวิธีการบริหารจัดการที่สถานศึกษาอื่นประสบความสำเร็จ.....
8. ท่านกระจ่ายความรับผิดชอบให้แก่ คณะอาจารย์ด้วยความเชื่อถือและไว้วางใจ.....
9. ท่านรับฟังความคิดเห็นจากคณะอาจารย์ที่มีต่อการพัฒนาวิทยาลัย.....
10. ท่านพยายามให้คณะอาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ของตน.....
11. ท่านให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติการของครูอาจารย์.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9/20/41

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 1. ท่านร่วมกับครูในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย.....
2. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของวิทยาลัย.....
3. ท่านส่งเสริมให้โปรแกรมทางวิชาการของวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานประกอบการ.....
4. ท่านมีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ทางวิชาการเพื่อสนองความต้องการทางการเรียนของนักเรียน.....
5. ท่านได้ช่วยเหลือครูในการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ทางวิชาการ.....
6. ท่านปฏิบัติงานร่วมกับครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gongki

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ท่านจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การประชุม สัมมนาที่ตรงกับความต้องการของคณะครู.....
8. ท่านสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง.....
9. ท่านสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน.....
10. ท่านค้นคว้าและแนะนำวิธีการผลิตสื่อและเทคนิค การสอนแก่คณะครูผู้สอนในวิทยาลัย.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gom

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การนิเทศการศึกษา					
1. ท่านมีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร.....
2. ท่านมีการจัดสัมมนาเพื่อทำแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน.....
3. ท่านมีการประชุมร่วมกับครูเพื่อทราบปัญหาด้านการเรียนการสอนก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียน.....
4. ท่านมีการสังเกตการสอนและแนะนำเทคนิคการสอนแก่อาจารย์เป็นรายบุคคล.....
5. ท่านเสนอแหล่งวิชาการเพื่อให้ครูได้ค้นคว้าประกอบการสอน.....
6. ท่านให้คำแนะนำการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Goal

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่อง การใช้สื่อการเรียนการสอน.....
8. ท่านให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์การสอนที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด.....
9. ท่านส่งเสริมและให้ความรู้ในการประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพ.....
10. ท่านส่งเสริมให้มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนของครูผู้สอน.....
11. ท่านมีการจัดฝึกอบรมครูในเรื่อง การประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน.....
12. ท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน.....
13. ท่านส่งเสริมให้วิทยาลัยเป็นศูนย์กลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

90/1

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา					
1. วิทยาลัยส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อนให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....
2. วิทยาลัยมีการจัดสถานที่ สำหรับเล่นกีฬาและกิจกรรมต่างๆไว้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....
3. วิทยาลัยจัดตกแต่งสถานที่ได้ร่มรื่นและสวยงาม.....
4. วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอต่อนักศึกษา.....
5. วิทยาลัยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ปฏิบัติเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา.....
6. วิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลม เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะในห้องเรียน.....
7. วิทยาลัยมีโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติงานต่างๆ ที่ได้มาตรฐานทางวิชาการ เช่น สถานที่ปฏิบัติงาน ห้องทดลองห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

90%

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. วิทยาลัยมีห้องสมุดที่มีบริการที่ดี ใช้สะดวก เหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้า.....
9. ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์.....
10. วิทยาลัยมีห้องน้ำที่ถูกลักษณะเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา.....
11. โรงอาหารของวิทยาลัยมีความสะอาดและถูกลักษณะ.....
12. วิทยาลัยมีโรงอาหารเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุรวุฒ ฌ ระนอง
วัน เดือน ปี เกิด	8 เมษายน 2519
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลภูมิพล กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	บริษัท บี อาร์ เอ็น เทรนนิงเมคคาทรอนิกส์ จำกัด 4/5 หมู่ 6 ถนนฉลองกรุง หนองจอกกรุงเทพ 10530
ตำแหน่ง	กรรมการผู้จัดการ
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง สาขาเครื่องกล จากสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้